ȚARA

Bună dimineața, maică țară,
Într-o luminoasă primăvară!

Cu ninsori de floare de cais
Vin și eu — mlădița ta de vis.

Marea vălurind, albastră,
Mi-a brodat dantele la fereastră.

Dinspre arcul munților Carpați, frumos
Stele vin, prin ierbi, pe jos.

În Epoca ta de aur, mîndră țară,
Ești, în tot ce-nfăptuiești, măreață primăvară.

Cîntecul cu munca se-mpletește,
Viitorul cîntă-n toate, românește.

Către comunism ni-i zborul, prin partid și pace,
Porumbelul în văzduhuri aripa-și desface!

ELIANA NEGRICI
clasa a V-a,
Casa pionierilor și șoimilor patriei, Constanța

(Din poeziile sosite la concursul nostru „EROICA")

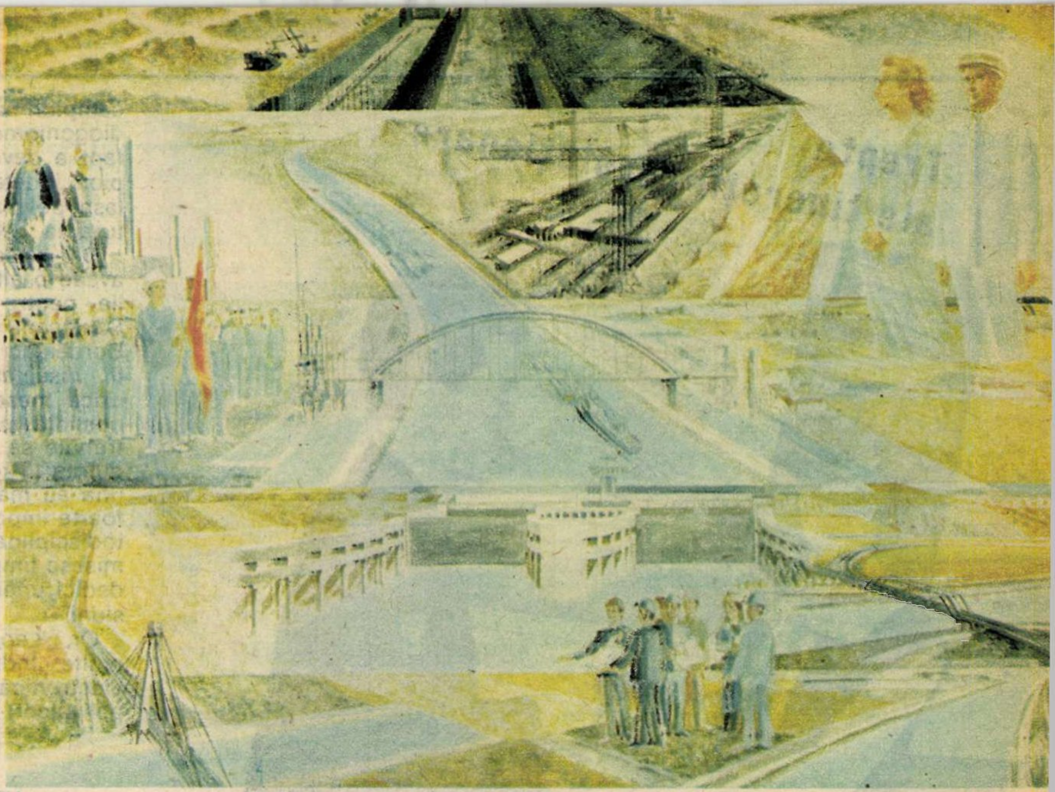

ROMANTISMUL REVOLUȚIONAR

permanență a tuturor vîrstelor

Cu argumentul de netăgăduit al faptelor de viață, istoria patriei noastre relevă adevărul că toate marile izbînzi și împliniri ale poporului nostru s-au clădit prin luptă, prin muncă și eforturi tenace. Flacăra mereu vie care a nutrit aceste eforturi și străduințe a constituit-o abnegația și dăruirea neprecupețite în numele țelurilor înalte ale propășirii, echității sociale, libertății și unității naționale, încrederea nestrămutată în forța de creație istorică a poporului, dorința vie de a asigura înălțarea în demnitate a țării și a oamenilor săi. Toate acestea au alcătuit substanța romantismului revoluționar, adică a acelei trăiri profunde a năzuințelor supreme ale poporului pe care s-a întemeiat, generații după generații, angajarea plenară, cu toate energiile, în bătălia pentru împlinirea acestora.

De asemenea simțăminte a fost însuflețită generația pașoptistă care, într-o epocă în care totul era de făcut, a pus toate puterile sale pentru a făuri un nou destin patriei. De asemenea simțăminte au fost însuflețite generațiile de militanți ai mișcării muncitorești și socialiste care, în numele dreptății și echității sociale, au organizat rîndurile clasei muncitoare, au inițiat și condus ample bătălii revoluționare pentru îmbunătățirea situației celor exploatați și asupriți, pentru ridicarea stării lor materiale și culturale.

De aceleași simțăminte vii și profunde au fost însuflețiți luptătorii comuniști, care în anii luptei din ilegalitate, în aspra confruntare cu aparatul represiv al vremii, au avut ca suport al tăriei lor de neînfrînt fermitatea convingerilor comuniste, voința de a clădi o viață mai bună, o orînduire mai dreaptă pe pămîntul patriei.

În perioada inaugurată de revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, cînd un timp nou se rostuia pentru țară, romantismul revoluționar a reprezentat combustia care a alimentat marile eforturi depuse de clasa muncitoare, de ceilalți oameni ai muncii, sub conducerea partidului comunist, pentru refacerea economiei naționale, pentru cucerirea puterii politice și edificarea noii orînduiri; a fost un răstimp în care greutăți și obstacole ce păreau adesea insurmontabile au fost depășite prin spirit de abnegație și dăruire, prin cutezanță în gîndire, prin încredere neabătută în calea arătată de partid.

Măreţele înfăptuiri ale anilor Epocii Nicolae Ceaușescu, cea mai rodnică în împliniri din întreaga noastră istorie, marile ctitorii socialiste care au sporit necontenit forța economiei naționale și înfățișarea tuturor așezărilor patriei constituie tot atîtea expresii concrete în care s-au materializat în această perioadă romantismul revoluționar, conștiința patriotică a milioane și milioane de oameni, în primul rînd a tinerei generații, cea care pe atîtea și atîtea șantiere naționale ale tineretului a dat o nouă strălucire tradițiilor muncii pentru țară statornicite în primii ani ai construcției socialiste.

Așa cum se subliniază în documentele partidului nostru, romantismul revoluționar își păstrează și astăzi deplina sa actualitate. În perioada pe care o străbatem, în perspectiva anilor 2000, țara noastră își propune obiective cutezătoare: intrarea la finele actualului cincinal în rîndul țărilor mediu dezvoltate din punct de vedere economic, iar la sfîrșitul acestui mileniu — în rîndul statelor puternic și multilateral dezvoltate. Înfăptuirea acestor grandioase obiective solicită plenar energiile și puterile creatoare ale tuturor fiilor țării, valorificarea potențialului lor de gîndire, de inițiativă, de acțiune a spiritului lor gospodăresc.

Așa cum arată secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru a îndeplini programele de dezvoltare și modernizare a industriei, pentru a realiza obiectivele noii revoluții agrare, pentru a adăuga noi străluciri bogatelor și îndelungatelor tradiții ale științei, învățămîntului și culturii românești, pentru a le adînci rolul de factori hotărîtori ai progresului economico-social multilateral al țării, este nevoie și de romantism revoluționar. Adică de abnegație și dăruire în înfăptuirea sarcinilor de zi cu zi, de curaj și îndrăzneală în gîndire, de dorință vie de autodepășire, de încredere în forța de creație a poporului, în viitorul patriei, de voința de a pune întreaga capacitate de muncă în slujba înfăptuirii strategiilor și planurilor de dezvoltare economico-socială a țării.

Romantismul revoluționar presupune zborul gîndului spre viitor, dar el se materializează în fapte de muncă, în acțiune revoluționară, în implicare profundă și consecventă în activitatea menită să propulseze țara pe noi trepte de progres și prosperitate.

Epoca pe care o străbate acum țara este un răstimp caracterizat printr-o puternică accelerare a progreselor în știință, în tehnică, în cunoașterea umană în general. De aceea, a răspunde astăzi prezent la chemările partidului, a fi mereu în primele rînduri ale muncii pentru țară, înseamnă a fi un necontenit promotor al noului, al înnoirii, îmbogățirii și împrospătării continue a cunoștințelor, al învățării permanente, al lărgirii necontenite a orizontului de cunoaștere, de înțelegere.

Competența profesională, pregătirea temeinică multilaterală sînt astăzi temelia sigură de pe care dorința vie de a fi de folos țării, de a-i consacra întreaga putere a minții și a brațelor, de a-i asigura un viitor măreț pe măsura demnului ei trecut pot să rodească bogat, pe deplin, asigurînd astfel continua înaintare a țării pe drumul civilizației socialiste și comuniste.

Prin toate acestea, romantismul revoluționar are în societatea noastră larg cîmp de afirmare, orizonturi pentru o amplă și permanentă manifestare a puterii de creație a poporului, a fiecărui fiu al acestuia.

Trepte ale tinereții revoluționare

IERI PIONIERI, AZI UTECIȘTI

Parcă anume, printr-o frumoasă, simbolică tradiție, primăvara este și anotimpul în care an de an elevii din clasele a VIII-a, purtînd în inimi și în gînd tezaurul atîtor bucurii și împliniri care le-au luminat rodnicii ani ai pionieriei, pășesc pe o nouă treaptă a tinereții lor revoluționare, devenind încă o entuziastă promoție de uteciști.

Referindu-se la acest emoționant moment, iată ce spunea un coleg de-al vostru, elev în clasa a VIII-a B la Liceul pedagogic din Bacău, făcînd la început o comparație... poetică (fiindcă el este nu numai un pasionat fizician, ci și poet!):

„Precum primăvara mugurii se deschid în ramul pomilor, iar florile îmbobocite se desfac în corola de petale, tot astfel trecem noi dinspre candorile vîrstei copilăriei către romantica adolescență, dar și către o nouă tinerețe revoluționară, comunistă, în care elanurile și idealurile, năzuințele noastre se înalță, se amplifică. O tinerețe matură și îndrăzneață, mai responsabilă și angajată față de propriul nostru viitor, față de participarea mai activă la munca și viața societății“.

Cvartetul prieteniei

Fiind un pasionat al științelor exacte, lui Leonard Faraonu (căci lui îi aparțin spusele de mai sus) îi place elocvența faptului concret. Cum s-a pregătit el deci să întîmpine evenimentul primirii carnetului roșu de utecist? În primul rînd, învățînd foarte bine. S-ar fi putut însă să fie și... altfel, recunoaște el, dacă n-ar fi făcut parte dintr-un „cvartet“ de prieteni pe care i-a unit nu numai pasiunea comună pentru muzică — ei alcătuind o formație vocal-instrumentală de muzică tînără de mare succes — ci și aceeași seriozitate, perseverență în studiu și în tot ceea ce au întreprins împreună.

De ce totuși putea să fie și... altfel? În clasa a VI-a, cînd tovarășa profesoară Doina Neagu i-a pus în mînă prima carte de fizică, lui Leonard i s-a aprins o atît de mare curiozitate pentru acest domeniu, încît s-a înscris imediat nu la unul, ci la două cercuri de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei. Fiindcă avea aici posibilitatea să acumuleze mai multe cunoștințe, dar și să le valorifice practic. Captivat de electronică și visînd la titlul de campion în concursurile de radiogoniometrie operativă — de fapt a devenit anul trecut campion județean —, ar fi putut să lase pe planul al doilea învățătura la celelalte obiecte.

Dar și ceilalți trei prieteni mai aveau o altă pasiune: Ion Temelie pentru matematică, Adrian Sălișteanu pentru istorie, Radu Bordeianu pentru chimie. Cu toții însă au înțeles că pentru orice meserie e nevoie de cunoștințe multilaterale și că deci trebuie să învețe cu aceeași sîrguință la toate materiile. Împreună au mai descoperit un lucru foarte important: că ordinea, autodisciplina în muncă îți economisesc timpul pe care vrei să ți-l dedici uneia sau mai multor pasiuni.

Or, Leonard are și el mai multe. Îndrăgostit de fizică, de electronică, el este și un artist polivalent: chitarist și interpret vocal, poet și compozitor. Iată însă că de curînd, cînd cei patru prieteni au trăit, umăr lîngă umăr, emoțiile primirii în rîndurile membrilor Uniunii Tineretului Comunist, au înțeles, mai mult ca oricînd, ce înseamnă forța acestui simțămînt căruia îi datorează și succesele comune, dar și propriile izbînzi în cultivarea vocațiilor pentru profesiile lor de mîine. Ei vor rămîne, și peste ani, componenții aceluiași redutabil cvartet al prieteniei, fiecare ducînd mai departe ștafeta visurilor îndrăznețe ale vîrstei copilăriei și adolescenței către frumoasele, viitoarele împliniri din anii maturi.

„Să visezi pînă la Luceafăr și chiar mai sus“

„Într-un răstimp de numai zece zile să trăiești două evenimente atît de importante în viața ta — se gîndea Petruș. Pe 12 martie am împlinit 14 ani, iar mîine, 22 martie, voi deveni utecist“. Îi reveni deodată în minte un vers citat de Mariana Ucraineț mai deunăzi, într-o discuție despre proiectele, visurile pe care și le făureau tinerii uteciști: „Să visezi pînă la Luceafăr și chiar mai sus“.

Pentru el însă versul conține, dincolo de metafora aspirației spre tot mai înalte, cutezătoare idealuri, și o semnificație reală, concretă. Nu peste mulți ani el va zbura cu adevărat spre înălțimi, va fi poate, ca și tatăl său, un temerar pilot de încercare. Dar fiindcă nu numai pe el, ci și alți colegi din clasă îi interesa construcția de avioane, adeseori îi vizitaseră pe prietenii lor de la apropiatul Liceu industrial de aeronautică.

Admiraseră aici modernele laboratoare, asistaseră la antrenamente de pilotaj, îi impresionase expoziția care prefigura priceperea, inventivitatea viitorilor constructori de nave, care se pregătesc pentru această frumoasă meserie. „Mîine, însă, mai mulți elevi din clasa a XI-a vor fi ei oaspeții noștri, fiindcă în mijlocul lor vor fi primiți în rîndurile membrilor Uniunii Tineretului Comunist cei mai merituoși pionieri din clasele a VIII-a ale Școlii nr. 1 din Bacău. Printre ei mă voi număra și eu...“

Emoțiile îl asediară, gîndindu-se la clipa solemnă a rostirii și semnării „Angajamentului“. Repetînd iarăși fiecare frază a acestuia, începu să-și facă un exigent examen de conștiință: „Demonstrează, într-adevăr, faptele mele de pînă acum, felul în care mi-am onorat cravata de pionier, că merit să devin utecist?"

Au răspuns în locul lui colegii, care l-au caracterizat ca pe un elev și pionier exemplar la învățătură, în muncă și comportare. Răspund și faptele înălțate la o nouă altitudine și amplitudine din aceste două luni care au trecut de la memorabilul eveniment.

Dar nu numai el, Petruș Flenchea, ci și Cristina Palade, Loredana Pruteanu, Gabriela Popa (comandanta detașamentului), Mariana Ucraineț, Lucian Moisei dovedesc că ei constituie, alături de întregul colectiv al elevilor dintr-a VIII-a A, un echipaj de înaltă clasă în competiția învățăturii — integralist în toți cei opt ani de școală — a pregătirii pentru viitorul drum al studiului în liceele pe care le vor urma.

ILEANA PIȚA

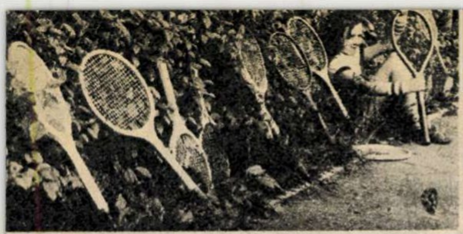

● „Campioana şi... „armele“ sale de temut!“ Fotografia de faţă, atît de frumos compusă, este semnată de **Marcel Jităreanu** de la **C.P.Ş.P.** din **Cîmpulung Moldovenesc.**

FOTO REPORTER

„Cutezătorii“

● „Faceţi cunoştinţă cu formaţia DO-RE-MI.“ Invitaţia ne este adresată de către pionierii fotoreporteri de la **C.P.Ş.P. Tirgovişte.**

● „Frăţiorul“. Portretul, care exprimă atîta gingăşie, a fost realizat de **Rareş Fechete** de la **C.P.Ş.P. Alba Iulia.**

● „O ultimă verificare, înainte de lansarea la apă!“

Felicitări constructorilor – membrii cercului de navomodele de la **C.P.Ş.P. Văleni,** judeţul **Prahova** – dar şi **Cameliei Bahudu,** pionieră fotoreporter, care le face cunoscută frumoasa lor realizare.

● „Este greu să te hotărăşti ce carte să citeşti mai întîi!“ Afirmaţia – şi în acelaşi timp explicaţia fotografiei de faţă – aparţine pionierilor fotoreporteri de la **C.P.Ş.P. Botoşani,** care au surprins acest instantaneu în biblioteca Şcolii din comuna Suliţa.

Pe urma „vulpii“, un foarte simpatic... „vînător“. Foto: **Cristian Albescu, C.P.Ş.P. Cîmpulung-Moldovenesc.**

Dragi prieteni, aşteptăm, in continuare, fotografiile voastre, cu precizarea că, in cadrul concursului, vor fi acordate premii speciale pentru imaginile color — diapozitive sau fotografii. Vă sfătuim, deci, să solicitaţi ajutorul tovarăşilor profesori de specialitate şi să incercaţi. Sintem siguri, veţi reuşi!

Printre colegii lor din municipiu, pionierii Şcolii nr. 28 Ploieşti sînt cunoscuţi ca unii dintre cei mai harnici şi gospodari copii. Clasele, cabinetele şi atelierele permanent strălucind de curăţenie, ghivecele de flori ce rîd de la fiecare fereastră din şcoală, terenurile de sport bine puse la punct sînt doar cîteva dintre dovezile care demonstrează dragostea lor pentru şcoală, pentru bunurile obşteşti ce le-au fost încredinţate.

Între succesele lor, cei peste 2 900 de pionieri şi elevi de la Şcoala nr. 28 Ploieşti au mai înscris, de curînd, încă unul: pînă în luna aprilie, angajamentul de muncă patriotică asumat a fost îndeplinit în proporţie de 80 la sută. Este o realizare demnă de toată lauda, pentru că, în cifre, acesta înseamnă că, de la 1 ianuarie şi pînă în luna aprilie, de pe poarta acestei şcoli au pornit spre oţelăriile patriei 31 tone fier vechi. Şi mai înseamnă că spre întreprinderile care produc hîrtie au pornit, tot de la ei, 20 tone maculatură.

MERIT PIONIERESC

Acestora li s-au adăugat în aceeaşi perioadă însemnate cantităţi de plută, material plastic, textile şi zeci de mii bucăţi ambalaje de sticlă. Tinerii gospodari ploieşteni n-au lăsat să se risipească nici chiar cioburile care au fost depuse la o tonetă special amenajată în curtea şcolii.

Întrecerea pentru obţinerea unor rezultate cît mai bune a făcut ca spiritul de iniţiativă să-şi facă simţită prezenţa în toate detaşamentele. Între iniţiativele prietenilor noştri din Ploieşti se înscrie şi colaborarea cu locatarii blocurilor din cartierul Malu Roşu, aflat în preajma şcolii. Împreună cu asociaţiile de locatari, pionierii au amenajat puntea de colectare în fiecare bloc şi, săptămînal, ei vin cu cărucioarele pentru a transporta hîrtia, sticlele, metalele vechi depuse de locatari.

Hărnicia şi spiritul gospodăresc ale copiilor a făcut ca la panoul de onoare al întrecerii la muncă patriotică să fie evidenţiate foarte multe detaşamente. Între acestea se înscriu cele din clasele a VIII-a A şi B, a VII-a A şi I, a VI-a F şi G, a V-a B şi K, a IV-a A şi B, a III-a G, a II-a A, B şi H. Tuturor le adresăm călduroase felicitări şi urarea de cît mai multe fapte de hărnicie.

Ritm

Stimulaţi de succesele obţinute la ultimele trei ediţii ale concursului „Start spre viitor“, membrii cercului de automatizări miniere de la C.P.Ş.P. Vulcan pregătesc pentru confruntarea tehnico-ştiinţifică din acest an un transportor cu racleţi reversibili, un robot pentru protejarea materialelor fotosensibile din cadrul laboratoarelor de specialitate, precum şi o instalaţie automată pentru protejarea cablurilor electrice la suprasolicitarea prelungită din subteran ● **În laboratorul de biologie al Şcolii nr. 29 din Brăila** se lucrează intens la o nouă ediţie a gazetei echipajului „Romaniţa“. Dar prietenii naturii din această şcoală sînt antrenaţi acum şi în amenajarea unui micromuzeu, care va cuprinde diorame, casete şi vitrine unde vor fi expuse colecţiile rezultate din expediţiile lor de cercetare ● **Miini harnice, pricepute,** deprinse cu măsurarea exactă, tăierea hîrtiei, lipirea cartonului demonstrează că ştiu de-acum bine meseria de legătorie de carte. De fapt, membrii cercului cu acest profil de la Şcoala nr. 13 din Tîrgu Mureş, căci despre ei e vorba, au învăţat nu numai să recondiţioneze volumele din bibliotecă sau manualele şcolare, ci şi să confecţioneze bloc-notesuri, agende, albume, mape. ● **În acest an,** tradiţionalul concurs de orientare şcolară şi profesională „Noroc bun!“ organizat de către C.P.Ş.P. Baraolt — Covasna a ajuns la cea de-a IX-a ediţie. Echipajelor participante le adresăm şi noi urarea conţinută chiar în titlul acestui concurs. **Rubrica noastră din acest număr a fost realizată in exclusivitate cu colaborarea reporterilor subredacţiilor pionierești; le adresăm mulţumiri precum şi invitaţia de a ne trimite in continuare ştiri, informaţii şi fotografii pentru ediţiile următoare.**

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

Înaltele performanțe ale zootehniștilor din RUȘEȚU

Admirind trăpașul de Rușețu.

O lecție „pe viu" în saivanele stațiunii.

Dacă drumurile prin țară vă vor purta vreodată prin inima Bărăganului, abăteți-vă și pe la Rușețu. Este o așezare rurala pierdută în imensitatea cîmpiei — cam la 20 de kilometri sud-vest de Făurei —, dar care oferă vizitatorului surprinzătoarea posibilitate de a vedea și admira neașteptat de multe frumuseți și bogății ce au dus — și continuă să ducă — faima acestei localități și-a oamenilor ei în toată țara și chiar mai departe. Sînt, aceste frumuseți și bogății — ca-n toate așezările de acest fel din țară —, roadele noii revoluții agrare ale cărei obiective cei aproape 5000 de locuitori ai acestei comune le transpun zi de zi în viață, cu inteligență și tenacitate, cu convingerea că numai mergînd pe drumul ei pot urca pe treptele spre bunastare, spre progres și civilizație.

O miorița... nazdravană

„Oi ca ale noastre, mai rar!" Afirmația aceasta am auzit-o de la mulți locuitori ai Rușețului, printre care și elevii școlii din comună. Elevi care, dornici să ne convingă, ne-au și adresat invitația de a le vedea **cu ochii noștri.** Și iată-ne, însoțiți de cîțiva pionieri, în fața porții „Stațiunii de cercetare în producție pentru creșterea ovinelor, Rușețu, județul Buzău".

În județul Buzău se află încă o renumită herghelie, cea de la Cislău.

Doar ce intrăm pe această poartă și străbatem aleea în lungime de cîteva zeci de metri, străjuită de arbuști decorativi înalți și bogați, și numaidecît avem prilejul să vedem și să admirăm, în cîteva mii de exemplare, **țigaia de Rușețu.** Ne uităm la ea și ne minunăm și de cum arată, dar mai ales de performanțele de care este capabilă această mioriță. Medicul veterinar Dragoș Barbu, directorul stațiunii, ne vorbește despre ea ca despre o... mare vedetă:

— Este, după cum se vede, mai mare decît oile obișnuite, de regulă depășind 65 de kilograme în greutate. Produce, adică, mai multă carne. Dar și mai important pentru noi este faptul că ea dă mult mai multă lînă și mult mai mult lapte decît oile din rasele autohtone tradiționale.

Mult mai multă lînă! Adică una dintre materiile prime de bază pentru industria noastră textila. Mai multa și mai buna decit multe alte rase de oi. Cam 6 kilograme, și chiar peste, de fiecare. Lînă cu firul semifin, între 28 și 32 de microni grosime și în lungime de la 12 la 15 centimetri. Așa cum își doresc toți țesătorii de ștofe. Așadar, o singură oaie de acest fel produce într-un an atît de multă lînă, încît se pot confecționa din această cantitate cam 4 costume bărbătești de cea mai bună calitate. Cît privește laptele, ea dă cu 60—80 de litri mai mult decît oile obișnuite. Berbecii din această rasa sînt și mai și: depășesc suta de kilograme în greutate, iar de pe ei se tund, în fiecare an, cel puțin 10 kilograme de lînă de aceeași calitate. Sînt — după cum ni se spune — performanțe care înscriu țigaia de Rușețu printre cele mai bune și mai renumite oi din țară.

De unde a apărut la Rușețu această mioriță... năzdrăvană? În orice caz, nu din întîmplare. Ea este „opera" lucrătorilor de aici, deopotrivă a cercetătorilor și a îngrijitorilor — peste 250 cu toții —, marea lor majoritate fiind localnici. Inginerul zootehnist Liviu Mladin, secretarul științific al stațiunii, este cel care ne spune interesanta „poveste" a acestei miorițe. Aflăm, astfel, despre îndelungata și prodigioasa activitate desfășurata de-a lungul a cîtorva decenii în saivanele și în laboratoarele stațiunii: despre selecții și încrucișări repetate între țigaia românească și o renumită rasă străină, despre mii și mii de analize și observații, despre elaborarea de tehnologii de întreținere și de producție mereu mai perfecționate.

Țigaia de Rușețu — mai mare, mai productivă decît multe alte rase de oi.

Eforturile mari și de durată ale acestor oameni pasionați de meseria lor, îndrăzneți și perseverenți, au fost, pîna la urmă, încununate de succes. În 1985, țigaia de Rușețu a fost omologată, stațiunii fiindu-i acordat brevetul de invenție, care atestă crearea acestei noi și deosebit de valoroase rase de ovine.

De-atunci, din 1985, an de an țigaia de Rușețu pornește de-aici în cîteva mii de exemplare, populînd continuu arii geografice tot mai multe și mai mari, contribuind astfel la multiplicarea necontenită a acestei rase și, implicit, la sporirea substanțială a producțiilor de lînă, de lapte și de carne. Dar victoria din 1985 — cum denumesc, pe bună dreptate, lucrătorii stațiunii succesul lor — n-a dus, cum s-ar putea crede, la încheierea „bătăliei". Dimpotrivă, aceasta continuă cu și mai mare intensitate în cadrul stațiunii. Obiectivul urmărit cu perseverență și înalt profesionalism de către lucrătorii de aici este atît continua ridicare a performanțelor țigăii de Rușețu, cît și ameliorarea altor rase de mare productivitate. Așa se face că aici, la Rușețu, în această așezare rurală din mijlocul Bărăganului, cresc unele dintre cele mai valoroase miorițe din țară.

Un campion al cîmpiei

— Acum, haideți la cai! Vreau să văd mînji?

De grupul de pionieri care ne însoțesc ca ghizi în drumul nostru pentru descoperirea bogățiilor Rușețului, toți elevii din clasele mai mari, s-a atașat și Vasile Rădulescu, un băiețel din clasa întîi. Dar nerăbdarea lui de-a ajunge mai repede la cai îi este „potolită" de Cristina Stroie, pioniera-comandantă de unitate:

— Mergem și la mînji, dar mai intîi trecem pe la purceluși, îi spune ea, arătînd cu mîna peste gardul de alături.

Dincolo de acest gard al miorițelor de Rușețu se-nalță, etalîndu-și în soarele de mai albeața imaculată a pereților, numeroase clădiri despărțite de alei betonate, și acestea străjuite de arbori și flori. Din afară n-ai cum să-ți închipui, dacă nu știi, care-i rostul lor, ce anume se află în ele. Și tocmai de-aceea ești din nou surprins cînd afli că aceasta este ferma de elită unde a fost creat **albul de Rușețu**, o nouă rasă de porcine. „Biografia" albului de Rușețu este aidoma cu cea a țigaei de Rușețu. Aceeași îndelungată și complexă activitate de cercetare, aceleași repetate selecții și încrucișări și, pînă la urmă — tot acum cîțiva ani —, iată că a apărut acest „campion al zonei de cîmpie", după cum îl caracterizează inginerul zootehnist Teodor Năstase, șeful fermei.

— Albul de Rușețu — ne explică dînsul — este o nouă rasă, cu calități de excepție. Preluînd de la „părinții" lui tot ce au avut mai bun, el este, în primul rînd, de o mare rezistență la boli și se acomodează foarte bine la verile secetoase și călduroase și la iernile geroase din Bărăgan. În același timp, nu-i pretențios la hrană, care constă în cea mai mare parte din nutrețuri verzi obișnuite, și crește mult mai repede decît alte rase în greutate, avînd, totodată, o carne dintre cele mai bune.

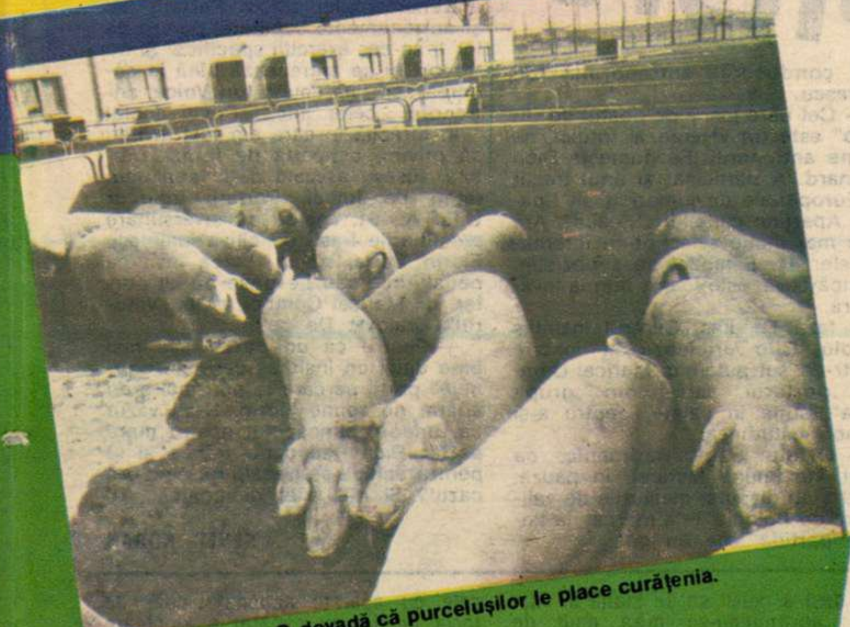
O dovadă că purcelușilor le place curățenia.

Există, se știe, părerea că purcelușii nu preferă curățenia. Ei bine, aflați că lucrurile stau exact invers. Ne convingem de acest fapt vizitînd ferma, unde sîntem, mai întîi, impresionați de curățenia desăvîrșită ce domnește peste tot. Și aflînd, totodată, de la specialiști, că împotriva prejudecății, purceii sînt animale curate și inteligente. Iar albul de Rușețu, mai mult decît alte rase.

Albi sînt pereții văruiți ai clădirilor speciale, și tot albi și curați sînt și sutele de purcei, de la cei mai mici pîna la cei mai mari, care, crescuți aici pîna la un moment dat, sînt continuu expediați la crescătoriile din zona de cîmpie a țării, zonă ce este tot mai populată cu acest adevărat campion prin calitățile lui.

„Ducipalii" de pe malurile Călmățuiului

Ajunși acolo unde Vasilica era nerăbdător să mergem — adică în cealaltă parte a satului, la marginea unei întinse păduri de pe malurile Călmățuiului —, descoperim și avem prilejul să admirăm încă una dintre frumusețile și bogățiile Rușețului: caii.

Cai mai sînt prin multe locuri din țară. Dar puțini ca aceștia. Sînt atît de frumoși, de deosebiți și de renumiți, întocmai ca Ducipal al lui Alexandru Macedon. Inginerul zootehnist Mircea Pincu, directorul hergheliei din Rușețu, ne vorbește despre cele două rase care sînt crescute aici: semigreul și trăpașul de Rușețu, primul pentru tracțiune, cel de-al doilea pentru alergări de curse. Semigreul de aici, de pildă, poate să transporte cu ușurință, de unul singur, 10 000 de kilograme, iar trăpașul să alerge la fel de repede ca cei mai buni cai de curse, performanțe care plasează caii de Rușețu printre cei mai buni și apreciați din lume. Dar pîna a ajunge aici, pînă a putea să fie livrați beneficiarilor, cîtă muncă și cîtă pricepere se investește în ei! Sînt îngrijiți și dresați, din prima pînă în ultima zi, după riguroase metode științifice, temeinic verificate în practică de-a lungul multor ani. Legea de bază care funcționează aici — și pe care cercetătorii și îngrijitorii o respectă cu strictețe — este păstrarea și perpetuarea rasei calului de Rușețu. Tocmai de aceea selecția și reproducția se fac după criterii complicate, fiind urmărite cu cea mai mare atenție. Și dresajul este la fel de important. Din ziua în care mînjii împlinesc 6 luni sînt învățați treptat fie la călărie (trăpașii), fie la tracțiune (semigreii).

Nu-i ușor să te ocupi de creșterea și dresarea unor asemenea cai. Dar iată că lucrătorii de la Herghelia din Rușețu reușesc. Dovadă sînt trăpașii și semigreii de Rușețu, apreciați și solicitați în întreaga țară pentru înaltele lor performanțe.

Una dintre marile bogății ale țării noastre, turmele de miorițe.

În anii socialismului, și îndeosebi în perioada de după cel de-al IX-lea Congres al partidului, și Rușețu, ca toate celelalte localități rurale ale țării, a cunoscut o dezvoltare deosebit de dinamică. S-a construit mult și aici. Și bine, și frumos. Amenajărilor moderne ale celor trei ferme li se adaugă clădirile unor impozante edificii publice — consiliul popular comunal, școala cu clasele I—X, internatul acesteia, dispensarul, centrul de creație și cultură socialistă „Cîntarea României" — precum și cîteva sute de case noi, între care multe cu etaj. Și, în continuare, se va construi și mai mult, comuna urmînd să fie dotată, între altele, cu liceu industrial, cu spital, cu alte asemenea obiective de utilitate publică. Astfel, peste cîțiva ani, Rușețu va deveni — ca multe alte asemenea așezări ale țării — un puternic și modern centru agroindustrial din zona de cîmpie, o înfloritoare localitate în care munca și viața oamenilor ei se vor desfășura la înaltele cote ale civilizației și progresului.

CONSTANTIN DIACONU

• SPORT • SPORT • SPORT •

VIITORII CAMPIONI

Am poposit, într-una din zilele acestei primăveri, la parcul sportiv de la Snagov, unde m-a întîmpinat o feerie de verdeaţă, cu muguri, boboci şi flori, care zîmbeau soarelui. Pe terenurile de fotbal am întîlnit însă şi alt fel de... muguri şi boboci: pionieri care au ajuns în loturile republicane de juniori II şi şcolari dintre cei care abia s-au despărţit de cravata roşie cu tricolor. Mici fotbalişti care, aşa cum avea să ne spună antrenorul coordonator Gheorghe Ola, urmau să plece fie la Campionatele europene (cei de 15—16 ani), în Danemarca, fie în R.D.G. (cei de 13—14 ani), într-un turneu de pregătire. Zîmbeau şi ei soarelui, antrenîndu-se pe terenurile scăldate de razele sale.

— Ce drum trebuie să parcurgă aceşti tineri pentru a ajunge în loturile republicane? am întrebat noi.

— Să ia parte la întrecerile „Cupei Viitorul", la cele ale Cluburilor sportive şcolare şi... la toate meciurile şcolii lor, unde pot fi selecţionaţi de antrenori sau de arbitri. Unii joacă de cînd sînt de o şchioapă. Alţii, mai de curînd. Important este să muncească cu ambiţie, să joace cît mai mult la şcoală, pe terenurile de joacă şi oriunde pot face o... miuţă!

În timp ce vorbeam, cei din „grupa mare" începuseră pregătirea sub conducerea antrenorului Ion Pătraşcu.

— Cel care joacă pe postul de „libero" este un veteran al lotului, ne spune antrenorul. Se numeşte Dicu Leonard. A participat şi anul trecut la Europenele de juniori II, în Spania. Aparţine clubului „Steaua". Are cele mai multe selecţionări internaţionale: 41. E model de seriozitate. Şi încă ceva: este foarte bun la învăţătură.

O fază de atac! Centrul înaintaş Ovidiu Cuc driblează şi înscrie printr-un şut puternic, Maricel Combei, portarul, care-i din „grupa mică", suflă în palme, pentru a-şi domoli usturimea.

— Ovidiu trage năprasnic, ca Hagi, ne spune Maricel, în pauză. Cînd s-au disputat meciurile de calificare cu Polonia, el a marcat, la fiecare partidă, cîte un gol.

Mijlocaşul Sorin Madoş, din Lipova, are doar cîteva luni de cînd joacă fotbal, dar este socotit un veritabil talent. Un... Mateuţ, sau un Cămătaru, de pe vremea cînd lua „Gheata de Aur" oferită de U.E.F.A., pentru primul golgeter al Europei.

— Da, este foarte talentat, ne spune antrenorul, dar el ştie că în fotbal talentul este doar punctul de plecare, că ajungi jucător mare după sute de antrenamente de mare efort.

•

Da, antrenamentele acestor tineri fotbalişti înseamnă un continuu efort, de cel puţin şapte ore pe zi. Fiecare dintre ele începe la 7,30, cînd se face streching (adică gimnastică pentru elongaţii) şi continuă cu alergări, sprinturi. Între 10 şi 13, antrenament intensiv, pe stadion, exerciţii fizice şi tactice, „stopuri", reluări dintr-o bucată (adică din volei), „foarfeci" şi altele, încheiate cu nu mai puţin de zece tururi de stadion. După-amiază, de la 4 la 8, execută şuturi din lovituri libere, cornere, se exersează scheme tactice, se analizează jocul adversarilor (cu ajutorul benzilor video), se fac sprinturi şi... iarăşi alergări de fond.

— De regulă, acestea sînt... feliile antrenamentului zilnic. Portarii fac şi antrenamente separate, pentru că lor li se cer exerciţii specifice. Şi nu rareori ei se antrenează pînă la căderea serii, ne spune Ion Voica, antrenorul „celor mici". Priviţi acolo!

În direcţia în care am fost invitaţi să privim, o poartă de fotbal, mobilă, fusese aşezată de-a latul unui teren de fotbal. Portarii loturilor U.E.F.A., 91, apărau cu înverşunare penaltiurile trase de cîţiva înaintaşi. Florin Berţa, sibian, cerea însă ca penaltiurile să-i fie trase de alt portar, de Maricel Combei, de la „Viitorul" Craiova. De ce?

— Pentru că un portar ştie mai bine decît un înaintaş care sînt „zonele" porţii pe care le poţi mai greu apăra, ne spune Florin. N-aţi văzut că, uneori, cunoscutul nostru mare portar Rică Răducanu trăgea şi el pentru echipa sa penaltiuri, cînd era cazul? Şi n-a ratat niciodată!

SEVER NORAN

RECORDURI NEOBIŞNUITE

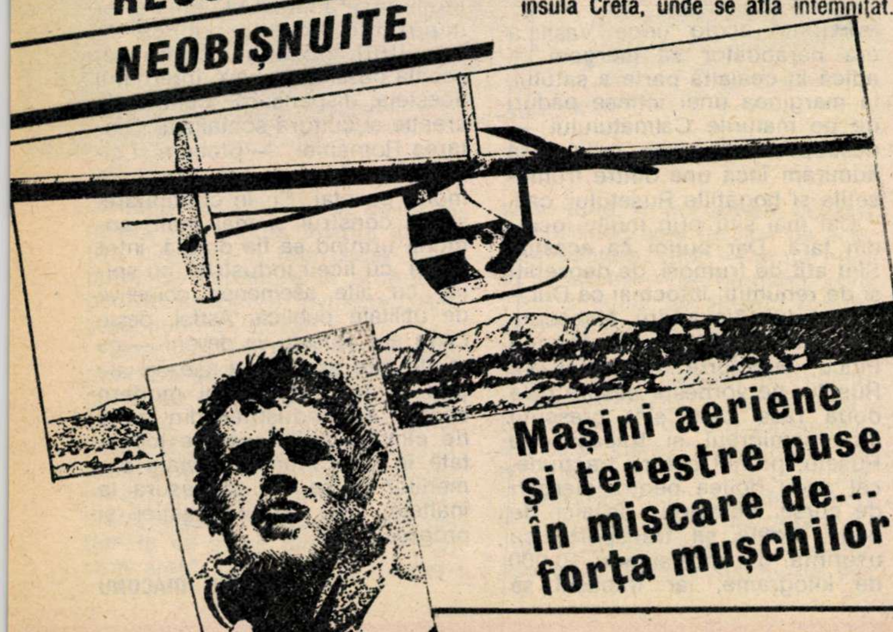

Maşini aeriene şi terestre puse în mişcare de... forţa muşchilor

Legenda despre Icar spune că acesta şi-a confecţionat aripi din ceară şi pene de pasăre pentru a putea să zboare şi să evadeze astfel din insula Creta, unde se afla intemniţat. Dar deşi a reuşit să se înalţe în văzduh, apropiindu-se prea mult de soare, ceara s-a topit, iar el s-a prăbuşit în apa mării.

Iată însă că în zilele noastre unui tînăr grec, în vîrstă de 31 de ani, Kanellos Kanellopouls pe numele său, a avut ideea şi ambiţia să reediteze încercarea lui Icar, să parcurgă, adică, zburînd cu aripi oarecum asemănătoare, distanţa de 120 kilometri dintre insula Creta şi aşezarea Santorin. Pentru aceasta el a construit, din materiale foarte uşoare, un mic avion, cîntărind doar 23 de kilograme, cu elicea acţionată prin pedale, întocmai ca roţile bicicletei. Şi, după multă muncă şi numeroase încercări, pînă la urmă a reuşit. Într-o frumoasă zi de vară, în faţa unei asistenţe numeroase, aparatul său, pus în mişcare doar de forţa muşchilor şi de voinţa şi rezistenţa deosebite ale acestui tînăr ingenios, s-a înălţat în aer şi a parcurs, fără probleme, întreaga distanţă dintre cele două puncte, zburînd tot timpul la 5 metri deasupra nivelului apei mării.

Dar Kanellos Kanellopouls nu-i singurul ingenios şi îndrăzneţ căruia i-au reuşit astfel de tentative ieşite din comun. În ultima vreme încercările de a zbura prin văzduh şi de a rula pe şosele cu aparate acţionate doar de forţa omului au căpătat o amploare deosebită, multe dintre ele fiind încununate de succes, fapt datorat în principal noilor materiale extrem de rezistente şi ultrauşoare în acelaşi timp, precum şi progresului spectaculos din gîndirea tehnică. A fost construit, astfel, un biplan (avion cu două aripi suprapuse) care, avîndu-l la bord pe ciclistul american Steve Hass, medaliat cu aur la Jocurile Olimpice din 1984, a realizat viteza record de 24 kilometri pe oră. De asemenea, un vehicul la fel de uşor, acţionat tot prin forţa muşchilor omului, a atins de-a dreptul ameţitoarea viteză de 105,5 kilometri pe oră pe un drum orizontal (o pistă specială). Există şi proiecte de viitor pentru acest fel de aparate , între care şi construirea de minielicoptere şi minisubmarine acţionate doar de forţa omului, care cu siguranţă că vor fi realizate.

Sînt, toate acestea, dovezi care ilustrează convingător faptul că îndrăzneala de gîndire şi de acţiune, ingeniozitatea şi forţa omului nu au limite, că pe zi ce trece el este capabil să realizeze performanţe, care odinioară păreau de neatins.

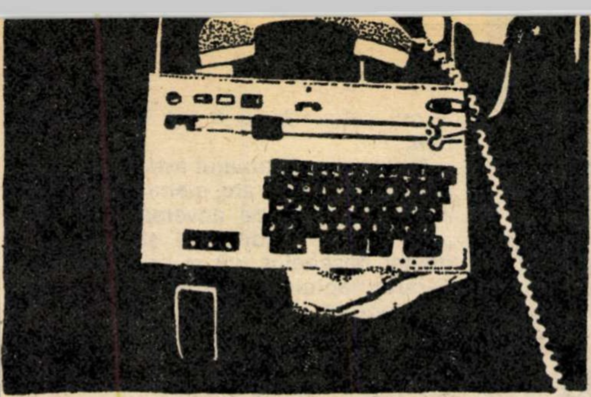

Ați întrebat? Vă răspundem!

Telefon și mașină de scris

● „A fost creat în lume un telefon care poate să și transcrie pe hîrtie textul comunicat de altă persoană?“ ne întreabă DANIELA ION din FETEȘTI, județul Ialomița.

A fost creat, într-adevăr, un adaptor care, montat la un aparat telefonic, conceput și el special, poate transmite la distanță informații scrise. Adaptorul dispune de clape, ce corespund fiecare unei litere sau cifre. Apăsînd pe una din acestea, pe circuitul telefonic se transmit o combinație de impulsuri ce corespund semnului respectiv. Adaptorul, aflat la aparatul telefonic corespondent, decodifică semnalele primite și le imprimă pe o bandă sub forma unui text. În timpul transmiterii mesajului scris, cei doi corespondenți pot discuta la telefon, fără nici o obligație. **(M.D.)**

Surpriza rubricii

Fotografia pe care o vedeți nu a fost realizată printr-un trucaj fotografic, ci este un instantaneu trimis de membrii subredacției „Cutezătorii“ din județul Timiș. De cîtva timp, celor trei prieteni nedespărțiți – pionierul Adrian Gabriloni, cîinele său Lord și motanul Felix – li s-a alăturat un al patrulea, puiul de căprioară, botezat Bambi, pe care Adrian l-a găsit rănit și flămînd, într-o pădure apropiată de comuna sa natală, Tomești.

De îndată ce Adrian a adus acasă puiul de căprioară, cîinele și motanul l-au înconjurat cu prietenie, asistînd la îngrijirile medicale ce i-au fost acordate și chiar „luînd masa“ împreună, așa cum se vede în imaginea realizată de Johan Weber, mai vîrstnicul prieten al pionierilor din Tomești, județul Timiș.

Pe scurt

● **Daniela Leluțiu — județul Alba; Sebastian Vasile — Brașov.** Crocodilienii reprezintă un ordin de reptile mari, care se împart în următoarele familii: crocodili, aligatori, caimani și gaviali. Se găsesc în Africa, China, India, America de Sud și Centrală etc. Prin natura lor, crocodilii sînt adaptați la viața acvatică, dar au teritorii de odihnă și pe uscat. Tot pe uscat femelele depun între 30—100 de ouă, de mărimea celor de gîscă, dar cu coaja tare, calcaroasă. Ei au aspect diferit, în principal prin conturul botului și lungime. Astfel, aligatorii ating între 2 și 4,5 m, caimanii de mlaștină 4—6 m, gavialii, în special ai Gangelui, depășesc 5 m, în timp ce crocodilii din mediul tropical au între 8,5 și 10 m. Dintre caimani, cel mai mic este cel cu gene, care atinge 1,5 m. În general se mențin în categoria de vîrstă de 200—300 de ani.

Olguța

VĂ SFĂTUIEȘTE

Vestimentație

Se apropie anotimpul îmbrăcămintei atît de colorate, de vaporoase, cu imprimeuri și combinații de materiale dintre cele mai frumoase și mai ingenioase.

După un tipar mărit la scară (cel de față este pentru vîrsta de 12 ani), așa cum ați constatat multe dintre voi, dragi prietene, se pot realiza mai multe modele de rochițe cu mîneci scurte, lungi sau sarafane. Fiecare model poate deveni un unicat. Cum? În primul rînd prin imprimeu, prin combinația de materiale; în al doilea rînd, prin elementele care înfrumusețează îmbrăcămintea și-i dau personalitate: buzunare cu monograme, zigzaguri și șnururi asortate cu una dintre culorile țesăturii, gulerașele brodate, volanele, fundele, nasturii etc.

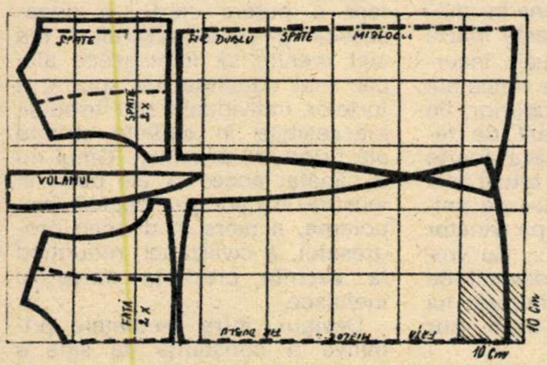

Să ne reamintim cîteva operații demne de luat în seamă:

● Înainte de a croi, luați-vă măsurile cu centimetrul, apoi realizați tiparul dintr-o coală de hîrtie ● Materialele vaporoase – pînză topită, terocel, mătase etc. – trebuie puse neapărat în apă, deoarece intră cîțiva centimetri ● După ce le neteziți cu fierul de călcat, scoateți piscul (adică îndreptați capetele materialului pe fir drept) ● În vederea croirii definitive, așezați tiparul pe material, pe direcția firului drept al acestuia ● Dați semne pe material cu creta de croitorie, exact pe marginea tiparului, apoi croiți ● Nu uitați să lăsați rezerve pentru toate cusăturile ● Asortați toate elementele decorative cu una din culorile materialului de bază din care confecționați îmbrăcămintea.

Vă doresc succes și aștept, în continuare, vești de la voi, noi propuneri și sugestii. Pe curînd!

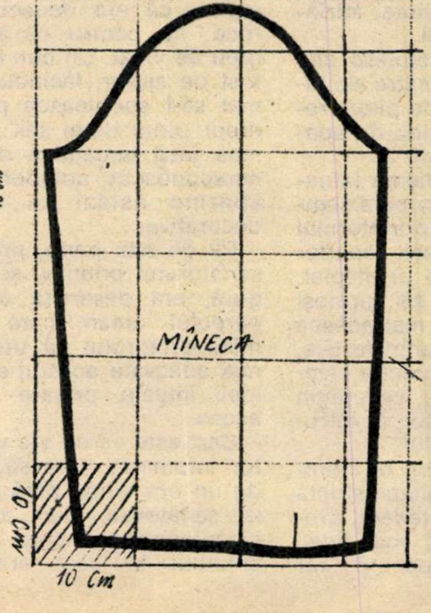

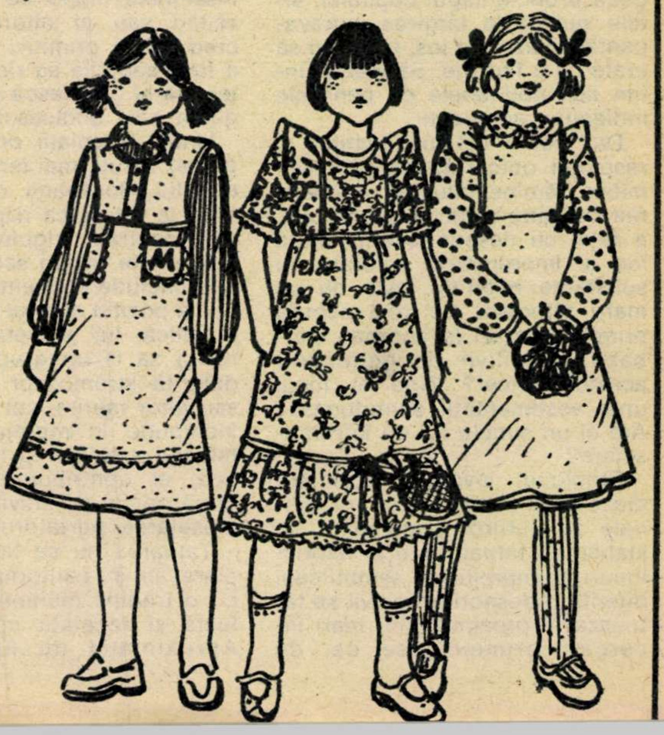

Enciclopedie „Cutezătorii"

TATUAJELE PRIMITIVILOR

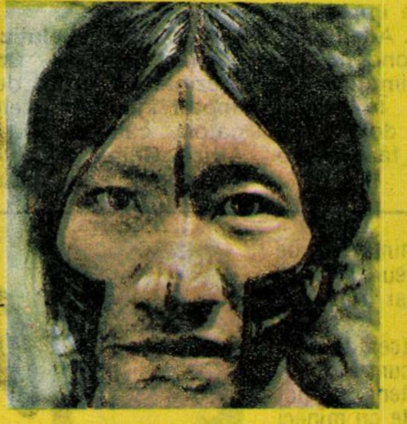

Numeroase sînt motivele de uimire cînd privim imaginea unui indigen dintr-un trib rămas cu milenii în urma civilizației. Ne izbește ciudățenia vestimentației, a podoabelor bizare, care uneori le străpung nasul, alteori le lungesc urechile. Unele triburi socotesc „frumos" un cap alungit și deformează încă din fragedă pruncie capul copilului, altele recurg la lărgirea extravagantă a buzei de jos, făcînd-o să arate ca o farfurie. Să mai amintim aici podoabele de pene ale indienilor americani.

Dar poate cel mai uimitor și răspîndit obicei al triburilor primitive rămîne tatuajul. Acoperirea de către primitivi a corpului, a feței cu desene diferite după loc și împrejurare, colorate cu substanțe naturale, este de un mare pitoresc. Ce rost acordă primitivii de azi (și acordau, probabil, primitivii de odinioară) acestui obicei? Ține el locul unei vestimentații somptuoase? Are el un simplu rol de înfrumusețare?

Etnologii, învățații care studiază viața și obiceiurile tradiționale ale tuturor populațiilor au stabilit că tatuajul are, în felurite locuri și împrejurări, semnificații diferite. Adeseori primitivii se tatuează în preajma unor mari încercări primejdioase ca, de pildă, ciocnirea armată cu membrii altui trib. Cum fiecare trib își are prin tradiție zeii săi, luptătorii cred că se pun sub protecția lor dacă își acoperă chipul și corpul cu desene specifice, a căror semnificație obscură diferă de la trib la trib. Tatuarea reprezintă uneori pentru primitivi un fel de armură materială, însemnele ținînd de cultul unor zeități sau al altora și avînd, cred acești primitivi, puterea de a face săgețile să ricoșeze, sulițele să-și greșească ținta, înfrîngerea să-i ocolească.

Unele populații prețuiesc alte (false) virtuți, mai terestre ale tatuajului. Boșimanii, de pildă, recurg la tatuaj ca mijloc de apărare contra... frigului!

În multe triburi schema tatuajului include elemente care semnifică poziția și rolul purtătorului în mica lui societate, apartenența sa la un grup privilegiat, datorită strămoșilor săi glorioși sau altor merite, cel mai adesea închipuite. În împrejurări festive, tatuajul are, însă și funcție estetică, el contribuind, cel puțin după opinia primitivilor, la înfrumusețarea purtătorului.

Tatuarea nu se face la întîmplare, ci în conformitate strictă cu o tradiție multimilenară, preluată și repetată cît mai fidel. Aproximația nu lipsește, iar aproximările repetate de-a lungul generațiilor le-au făcut pe unele să nu mai semene cu modelele inițiale. Astfel, este foarte probabil că unele tatuaje încercau să redea elemente tipice ale unui animal socotit superior, fie pentru că era deosebit de feroce, fie pentru că era foarte greu de vînat. Un bun tatuaj ar fi fost de ajutor, făcîndu-l pe animal să-l socotească pe vînător drept „unul de-ai săi"... Cu vremea însă tatuajul a devenit de nerecunoscut, componentele lui apărînd astăzi ca fiind pur decorative.

Pe de altă parte, precizia desenatorului primitiv, și așa nesigură, era deservită de relieful corpului uman, care îndemna mîna pictorului să urmeze linii mai adecvate acestui scop decît ideii inițiale, oricare ar fi fost aceea.

Cert este că nu s-a văzut răpitor înfometat, care să se sperie de un om tatuat pînă la a o lua la sănătoasa, nici armă care să-și ocolească ținta din cauza chipului în care era decorat corpul celui căruia îi era destinată...

Spuneam că tatuajul avea, și în unele locuri mai are, menirea de a-l înspăimînta pe adversar atît prin efectul ciudățeniei și stridenței desenelor, cît și prin sugerarea faptului că purtătorul lor este ocrotit de forțe supranaturale. Că așa stau lucrurile o dovedesc dansurile rituale, care constituie prologul atîtor confruntări ale primitivilor cu cei pe care-i socotesc dușmani, dansuri în care, sub o formă stilizată, se mimează uneori bătălia însăși, însoțită de victorie, și se cere ocrotirea zeităților locale.

Despre comportamentul primitivilor față de aceste zeități este instructiv de știut că înșiși credincioșii nu-i consideră infailibili. Se cunosc destule cazuri în care un zeu sau altul, figurat de un totem, de pildă, căruia în mod obișnuit i se aduc ofrande în alimente etc., este lăsat „flămînd" în caz de neizbîndă, în unele locuri fiind chiar biciuit pentru partea sa de vină în dezastru.

Tatuajul, dansurile rituale, cultul totemic reprezintă tot atîtea căi ale primitivilor dintotdeauna de a-și asocia imaginare forțe supranaturale, menite să le confere o putere care s-o depășească pe-a adversarului. Ele sînt menite să înlocuiască alte căi, mai concrete, de sporire a forțelor individuale sau tribului, inaccesibile în cadrele strîmte ale orînduirii primitive. Omul nu a căpătat acces la ele decît în măsura în care și-a depășit înapoierea, a mers în direcția progresului, a civilizației, renunțînd la vechile credințe naive și ineficace.

Desigur, între credințele primitive și conștiința de sine a omului modern, înarmat cu o vastă cunoaștere a lumii, cu o concepție înaintată, materialistă asupra vieții, este un drum de multe milenii. Istoria civilizației se oglindește întreagă în povestea acestui drum semănat cu victorii, ca și cu eșecuri, drum care nu s-a sfîrșit, dar care are toate șansele de a-l conduce pe om la izbînda deplină asupra întunericului.

CONSTANȚA MARINESCU

CALEIDOSCOP

TOTO
POMPILIU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A						■	B			
C				■	D					
E			■	F				■	G	
		■	H				■	I		
	■	J				■	K			
					■	L				
■	M			■	N				■	O
P			■	R				■	S	
		■	T				■	U		
	■	V				■	X			
Z										

Literele alfabetului

ORIZONTAL: *1) Semnal de avertizare. Stil de înot. 2) Locuință. Obicei străvechi. 3) Epocă. Animalul ghețurilor veșnice. Primele în grupă! 4) Tîrg (abr.). Jocuri populare. Biroul internațional al expozițiilor (siglă). 5) Compozitor român (Mihail; 1891–1971). Limbă vorbită în Republica Zair. 6) Substanță folosită la fixarea unui pigment pe o fibră textilă. Rănit. 7) Eres. Orificii ale cavității nazale. 8) Trecătoare. A povesti! Sere! 9) Curs final! Unitate de măsură cu masa egală cu 1 000 kg. Ciupit ...ciupit! 10) Conducte ale sistemului circulator. Tip de emițător englez (abr.). 11) Zglobii.*

VERTICAL: *1) Radical organic derivat din acidul acetic. Plantă erbacee legumicolă înrudită cu ceapa. 2) Întins. Izlaz. 3) În acest fel. Variantă de antracit. Craterul vulcanului! 4) Soare egiptean. Gura..., localitate în județul Arad (nom.). Sportul tragerii la țintă. 5) Fortificație. Strat de flori. 6) A ține la ceva. Fratele mai mare (od.). 7) De cusut. Cea de scule cuprinde unelte necesare în casă. 8) Beta! Rîu în U.R.S.S. Xenia Nicolau. 9) Ultimele rînduri! Puii caprei. Orășel japonez. 10) Nume feminin. Inflorescența grîului. 11) Aniversate.*

DICȚIONAR: *IEB, KELA, UPI, XMIT, JAIS, BTA, KERA, UMI.*

IOAN MAIER,
Tîrgu-Mureș

Cîte bile se află în planul întîi, cîte în planul al doilea și cîte în al treilea?

Virgil Tomuleț

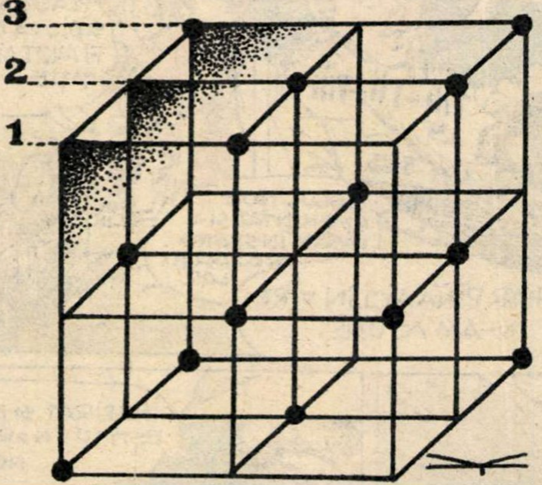

Șah

CONTROLUL POZIȚIEI:

ALB: — Rb1, Dd2, Td1, Th1, Ne3, Cc3, Cd4, pioni a2, b2, c2, e4, f3, g4, h4;

NEGRU: — Re8, Da5, Tc8, Th8, Nd7, Ng7, Ce5, Cf6, pioni a6, b7, d6, e7, f7, g6, h6.

Iată ce înseamnă intuiția exactă și profundă a unei poziții!! Albul începe cu o aparentă mișcare banală, urmată de trei sacrificii maxime, dar cu mat imparabil.

Soluția în numărul următor.

CU CANDOARE

(Rebo eliptic anagramat: 4+(5)=8)

34

Radu Stoianov,
Fundulea-Călărași

SPRE VÎRFUL MUNTELUI

(Criptografie: 1,5,2,6,4,6)

$\frac{A}{C}$A...A...AMABJ

V. Popescu

Săritura calului

(5,5 — 2,4,8)

PORNIND DIN COLȚUL ÎNSEMNAT AL PĂTRATULUI ȘI FOLOSIND SĂRITURA CALULUI LA ȘAH, VEȚI OBȚINE, LA O DEZLEGARE CORECTĂ, NUMELE UNUI BINECUNOSCUT AUTOR DE LITERATURĂ DE ANTICIPAȚIE ȘI DE CĂLĂTORII, PRECUM ȘI TITLUL UNUIA DIN ROMANELE SALE.

L	E	I	S	S
T	A	E	U	T
N	U	●	V	P
R	U	R	O	N
•J	R	O	L	E

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

ÎN FAMILIE: 1) Mamă. Bunic. 2) Acasă. Soră. 3) Tătici. Tol. 4) Ura. Ecrana. 5) Re. Alai. Ir. 6) Itar. Die. 7) Tucan. Tu. 8) Ar. Gazelă. 9) Tînăr. Cană. 10) Uzat. Pai.

ȘAH: 1... D:d1 2. C:d1 Cf3+ după care urmează Te1 mat.

CALITĂȚI : Inteligență, cuminte, silitoare.

AGRICOLĂ: Înrădăcinare

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚA NU-ȘI MAI AMINTEȘTE PE UNDE ȘI-A LĂSAT RACHETA ȘI MINGEA DE TENIS.

AJUTAȚI-L VOI SĂ LE GĂSEASCĂ!

(SE AFLĂ, UNDEVA, ÎN PAGINILE REVISTEI.)

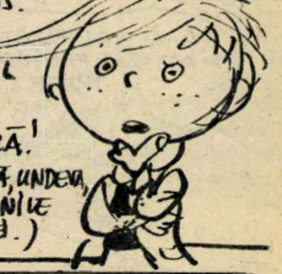

COPERTA NOASTRĂ

Foto: MIHAI NIEDL

Una dintre marile pasiuni ale pionierilor din Tg Jiu este — nici nu se putea altfel — arta plastică. Fotoreporterul nostru a surprins acest instantaneu în vecinătatea „Coloanei" lui Brâncuși.

Ce v-a plăcut din acest număr?
Ce ați dori să mai publicăm?

CUTEZĂTORII 20 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF : **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE : **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR : **ION CRÎNGULEANU**; *PREZENTAREA ARTISTICĂ* : **POMPILIU DUMITRESCU** ; *PREZENTAREA TEHNICĂ* : **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacția Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 12 pagini, 1,50 lei**

STÎNCA VULTURILOR

SCENARIU: CONSTANTIN DIACONU DESENE: PUIU MANU

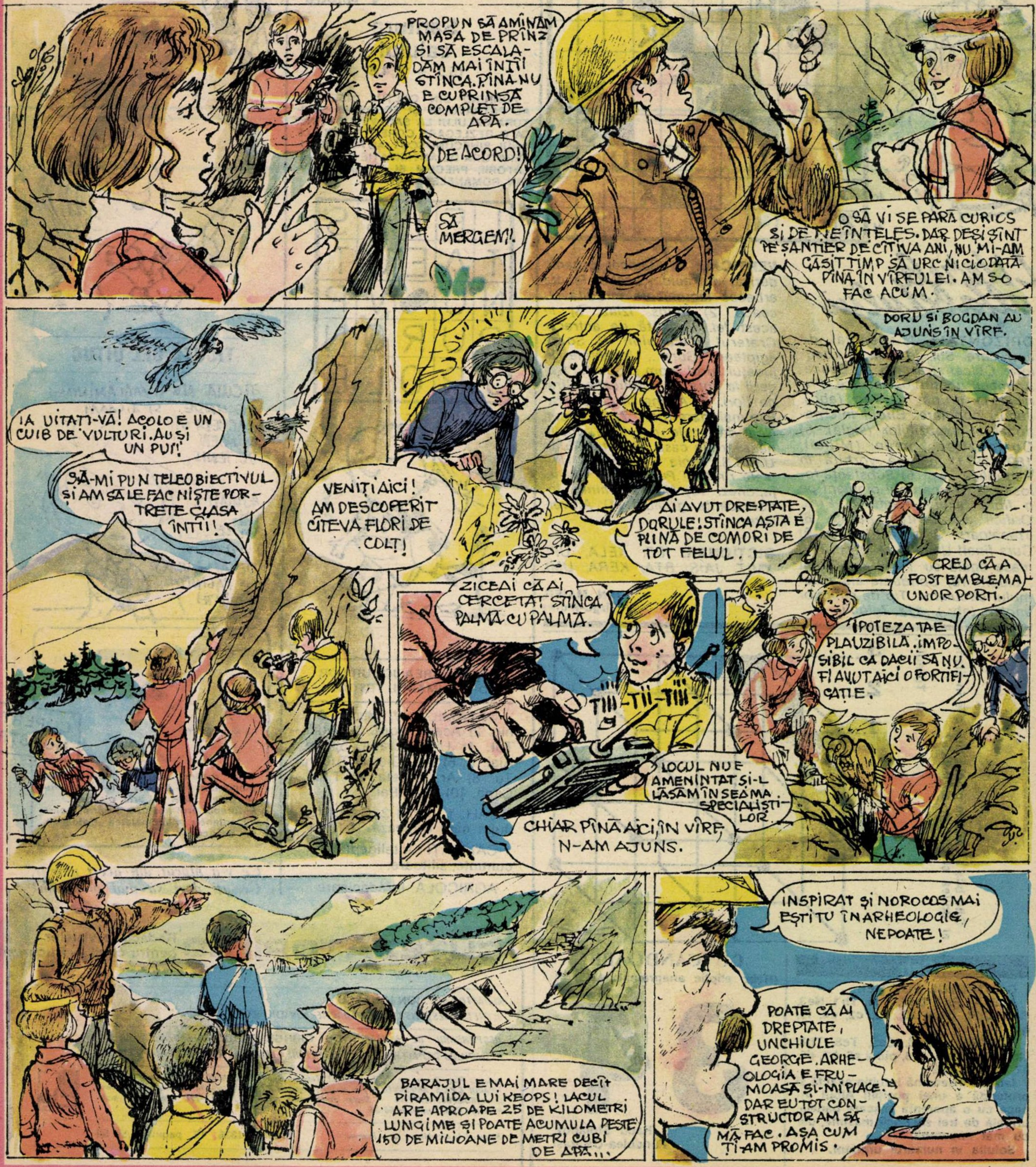
PROPUN SĂ AMÎNĂM MASA DE PRÎNZ ȘI SĂ ESCALADĂM MAI ÎNTÎI STÎNCA, PÎNĂ NU E CUPRINSĂ COMPLET DE APĂ.
DE ACORD!
SĂ MERGEM!
O SĂ VI SE PARĂ CURIOS ȘI DE NEÎNȚELES, DAR DEȘI SÎNT PE ȘANTIER DE CÎȚIVA ANI, NU MI-AM GĂSIT TIMP SĂ URC NICIODATĂ PÎNĂ ÎN VÎRFUL EI. AM S-O FAC ACUM.
IA UITAȚI-VĂ! ACOLO E UN CUIB DE VULTURI. AU ȘI UN PUI!
SĂ-MI PUN TELEOBIECTIVUL ȘI AM SĂ LE FAC NIȘTE PORTRETE CLASA ÎNTÎI!
VENIȚI AICI! AM DESCOPERIT CÎTEVA FLORI DE COLȚ!
AI AVUT DREPTATE, DORULE! STÎNCA ASTA E PLINĂ DE COMORI DE TOT FELUL.
DORU ȘI BOGDAN AU AJUNS ÎN VÎRF.
ZICEAI CĂ AI CERCETAT STÎNCA PALMĂ CU PALMĂ.
TIII-TII-TIII
CHIAR PÎNĂ AICI, ÎN VÎRF, N-AM AJUNS.
LOCUL NU E AMENINȚAT ȘI-L LĂSĂM ÎN SEAMA SPECIALIȘTILOR.
CRED CĂ A FOST EMBLEMA UNOR PORȚI.
IPOTEZA TA E PLAUZIBILĂ. IMPOSIBIL CA DACII SĂ NU FI AVUT AICI O FORTIFICAȚIE.
BARAJUL E MAI MARE DECÎT PIRAMIDA LUI KEOPS! LACUL ARE APROAPE 25 DE KILOMETRI LUNGIME ȘI POATE ACUMULA PESTE 150 DE MILIOANE DE METRI CUBI DE APĂ...
INSPIRAT ȘI NOROCOS MAI EȘTI TU ÎN ARHEOLOGIE, NEPOATE!
POATE CĂ AI DREPTATE, UNCHIULE GEORGE. ARHEOLOGIA E FRUMOASĂ ȘI-MI PLACE. DAR EU TOT CONSTRUCTOR AM SĂ MĂ FAC. AȘA CUM ȚI-AM PROMIS.

(Va urma)

Cutezătorii

21

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 25 MAI 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 128)

CADRAN POLITIC

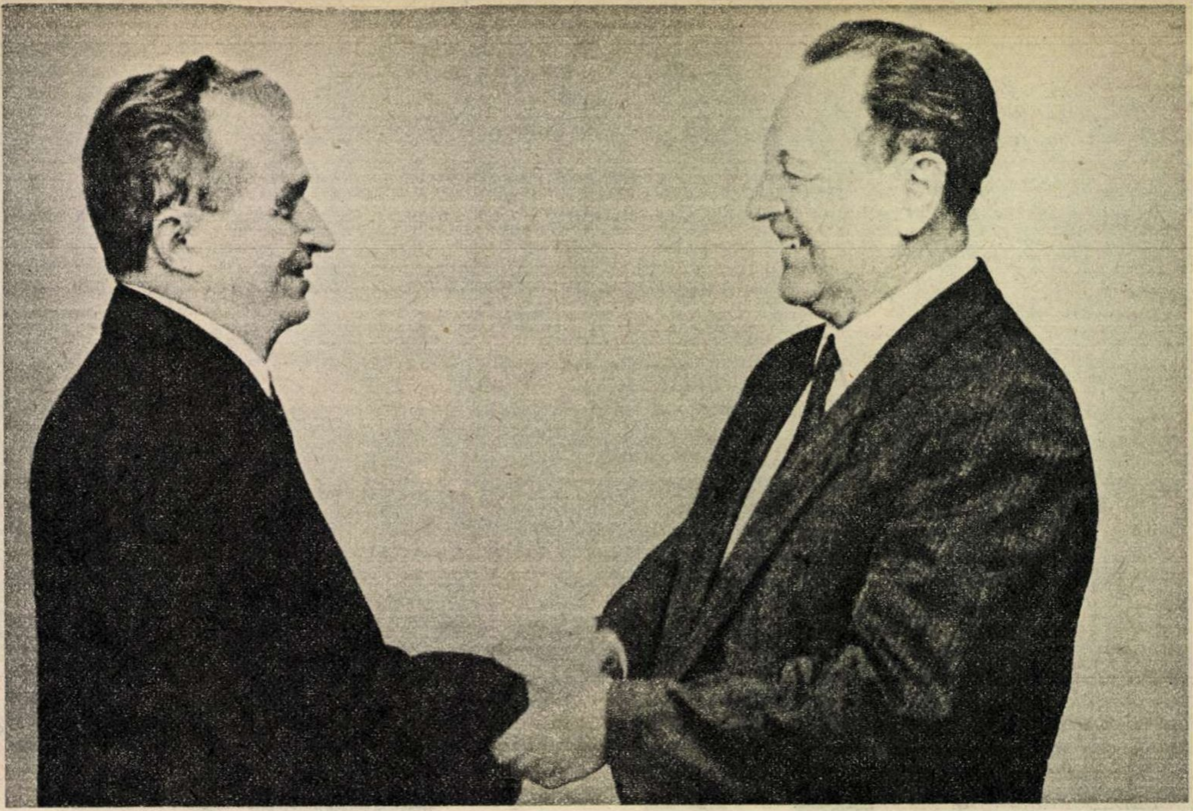

Vizita prietenească de lucru pe care tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a efectuat-o în Republica Socialistă Cehoslovacă, la invitaţia Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, reprezintă o nouă şi elocventă expresie a tradiţionalelor relaţii de prietenie statornicite între cele două partide, ţări şi popoare. Convorbirile care au avut loc între tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Milos Jakes, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, au pus în evidenţă noi dimensiuni ale conlucrării pe multiple planuri dintre România şi Cehoslovacia, dorinţa comună de a întări continuu legăturile de colaborare, în interesul reciproc, al cauzei păcii, înţelegerii şi cooperării în Europa şi în întreaga lume.

Aşa cum se arată în comunicatul dat publicităţii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Milos Jakes au subliniat cu satisfacţie bunele relaţii dintre cele două partide şi popoare, relaţii care, în spiritul înţelegerilor convenite la nivel înalt, au cunoscut o continuă dezvoltare. Noul dialog româno-cehoslovac a relevat cursul ascendent pe care îl înregistrează raporturile de prietenie şi colaborare dintre partidele, ţările şi popoarele noastre, afirmarea acestor raporturi ca un exemplu de relaţii între ţări socialiste prietene, care îşi unesc eforturile şi conlucrează activ pentru edificarea noii orînduiri, pentru cauza socialismului şi păcii în lume. Totodată, a fost manifestată hotărîrea de a se acţiona pentru întărirea, pe mai departe, a conlucrării reciproce, pentru ridicarea la un nivel superior a colaborării în domeniile politic, economic, cultural, ştiinţific. Pornindu-se de la acordurile de lungă durată existente între cele două ţări – în unele sectoare pînă în anul 2000 –, s-a convenit intensificarea activităţii în direcţia extinderii colaborării, a cooperării şi specializării în producţie în diferite domenii de interes comun.

În cadrul schimbului de păreri cu privire la unele probleme actuale ale situaţiei internaţionale, a fost subliniată necesitatea desfăşurării unor acţiuni ferme ale tuturor statelor şi forţelor politice pentru rezolvarea gravelor şi complexelor probleme ce confruntă omenirea, pentru instaurarea în Europa şi în lume a unui climat de destindere şi colaborare paşnică.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu s-a întîlnit şi a avut convorbiri cu tovarăşul Gustav Husak, preşedintele Republicii Socialiste Cehoslovace. Cu acest prilej, în cadrul unei solemnităţi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a înmînat tovarăşului Gustav Husak Ordinul „Victoria Socialismului", înaltă distincţie de stat a Republicii Socialiste România, conferită, prin Decret Prezidenţial, pentru contribuţia deosebită adusă la dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare româno-cehoslovace, la promovarea cauzei generale a socialismului, păcii şi colaborării internaţionale, cu prilejul împlinirii vîrstei de 75 de ani.

Noul dialog româno-cehoslovac, convorbirile la nivel înalt şi înţelegerile la care s-a ajuns deschid noi perspective dezvoltării şi mai puternice a colaborării dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre popoarele celor două ţări.

Orizont românesc

Puternic angajate în întrecerea socialistă desfăşurată în cinstea marilor evenimente politice ale acestui an — a 45-a aniversare a victoriei revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă şi Congresul al XIV-lea al partidului — colectivele de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul ţării obţin noi şi importante succese.

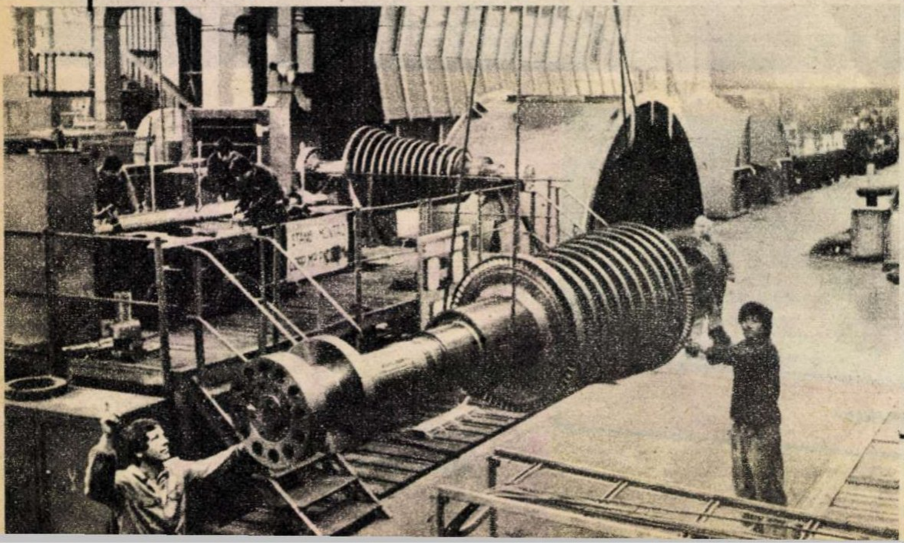

● Colectivul Întreprinderii Miniere „Sălaj" — Sărmăşag a extras peste prevederile planului, de la începutul anului, 17 000 tone cărbune energetic. La baza acestui succes se situează măsurile de perfecţionare a organizării muncii şi de modernizare a producţiei, extinderea mecanizării în toate sectoarele de extracţie.

● Un rezultat remarcabil raportează şi muncitorii şi specialiştii Întreprinderii de Tractoare şi Maşini Agricole din Craiova: livrarea la export, înainte de termen, a tractoarelor multifuncţionale tip TIH-445, cu încărcător hidraulic, planificate pentru prima jumătate a anului.

● În judeţul Hunedoara se înfăptuieşte cu consecvenţă programul de valorificare superioară a resurselor hidroenergetice. Astfel, zilele acestea a intrat în funcţiune, în Munţii Retezat, o microhidrocentrală, a cărei putere instalată este de 560 kW. Este cea de-a opta centrală hidroelectrică de mică putere ce se realizează în cadrul programului judeţean stabilit în acest domeniu.

● La Botoşani s-a inaugurat „Casa Tehnicii", instituţie menită să asigure posibilităţi sporite pentru ridicarea pe o treaptă superioară a activităţii de invenţii şi inovaţii, de organizare ştiinţifică şi de înnoire permanentă a producţiei din unităţile economice ale judeţului.

● Noi şi impunătoare edificii — blocuri de locuinţe — sînt în stadiu de finisare la Ianca — unul dintre cele mai tinere oraşe ale ţării, situat în cîmpia brăileană. Constructorii au în vedere realizarea în acest an a 335 apartamente, care se vor adăuga celor 1 000 aflate deja la dispoziţia celor ce muncesc şi trăiesc în această localitate.

Omagiu

Cu strai de belșug în vatra luminoasă
Te-ai împodobit, iubită țară,
Spre viitor te-nalți tot mai frumoasă
Cu bucuria a tot ce ne-nconjoară.
Avem un încercat și înțelept popor
Unit pe totdeauna într-o măreață vrere:
Să urce națiunea spre comunism în zbor,
Cu demnitatea glorioasei Ere.
Avem un glorios partid,
Clarvăzător și înțelept în toate,
Și-o inimă cît țara bătînd cutezător:
E Nicolae Ceaușescu părinte iubitor,
Apărător al vieții, de pace și dreptate.

ALINA BĂJAN,
clasa a VI-a,
Cenaclul literar „Muguri",
comuna Cerna, jud. Tulcea

CALITATEA MUNCII — CONDIȚIE DE BAZĂ A PROGRESULUI ÎN TOATE DOMENIILE DE ACTIVITATE

Acum, în anul al 45-lea de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, pretutindeni pe cuprinsul României întîlnim însemnele noului, mărețele înfăptuiri pe care poporul le-a obținut în toți acești ani și cu deosebire în epoca inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, perioada cea mai rodnică în împliniri din întreaga noastră istorie. În acest mîndru buchet de împliniri se cuprind platformele industriale noi ori reînnoite, care fac ca în acest an producția industrială a României să fie de 135 de ori mai mare ca în 1945; marile lucrări de irigații și de ameliorare a fertilității pămîntului care au contribuit în ultimii ani la realizarea unor recolte-record de peste 30 milioane tone cereale; chipul mîndru și tînăr al așezărilor patriei, în care astăzi mai bine de patru cincimi din populația țării locuiește în case noi. Li se adaugă marile cetăți ale științei și învățămîntului, ale culturii și artei, impresionantele ctitorii contemporane ce au modificat însăși geografia patriei: Transfăgărășanul, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Canalul Poarta Albă-Midia-Năvodari, amenajarea complexă a rîului Dîmbovița, metroul bucureștean, noul centru civic al Capitalei, marile hidrocentrale de pe Dunăre și rîurile interioare, platformele de foraj marin, șantierele navale fluviale și maritime ș.a. Încununînd aceste mărețe împliniri, în primăvara acestui an poporul român a lichidat datoria externă a țării, asigurînd astfel deplina independență economică și politică a României.

Toate aceste mărețe înfăptuiri au la temelia lor munca însuflețită, plină de dăruire a întregului popor. Fiecare în parte și toate la un loc reprezintă o elocventă ilustrare a forței de creație a poporului nostru liber, unit, stăpîn pe soarta sa, sînt rezultatul eforturilor și strădaniilor de a înălța patria pe noi culmi de măreție, glorie și demnitate. Prin faptele sale, poporul român a ridicat muncii și creației libere un autentic monument, dovedind că acestea sînt generatoare de nebănuite resurse de energie și putere, făuritoare de remarcabile valori. Pentru că tot ceea ce s-a înfăptuit în patria noastră în tot acest răstimp este rodul muncii proprii a poporului român. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, nimic din ceea ce am obținut nu a venit de-a gata, nimic nu ni s-a dat pe gratis. Fiecare realizare a fost întemeiată pe muncă, pe investiție de gîndire, prin dăruire și abnegație, pe angajarea plenară a tuturor energiilor și puterilor creatoare, pe voința neabătută de a edifica aici, pe străbuna vatră românească, o țară mereu mai puternică și mai prosperă.

Munca a fost temeiul tuturor înfăptuirilor obținute pînă acum și este izvorul nesecat al împlinirilor noastre viitoare.

Etapa pe care o străbate acum țara noastră — al cărei semn distinctiv este calitatea —, mărețele obiective pe care și le propune națiunea noastră socialistă solicită însă o nouă calitate a muncii, ridicarea ei la parametri superiori de eficiență economică și socială. Astăzi, cînd mai mult ca oricînd condițiile muncii sînt într-o continuă prefacere, adesea chiar spectaculoasă într-un răstimp scurt, deviza principală a fiecărui fiu al patriei trebuie să fie: a munci bine, a spori necontenit roadele muncii. Acum, cînd economia națională dispune de o modernă și impresionantă zestre tehnico-materială, cînd procesele productive angajează în desfășurarea lor uriașe resurse materiale, munca fiecăruia dintre fiii țării trebuie să se desfășoare la cote calitative mereu mai înalte, punîndu-se în valoare toate resursele de gîndire, inițiativă, pricepere și talent. La fiecare loc de muncă să se manifeste permanent preocuparea pentru folosirea cu randament superior a uriașei și modernei dotări tehnico-materiale de care dispune economia noastră națională, realizată cu precădere în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului. Să fie fructificat timpul cu maximum de randament, dat fiind că astăzi a sporit înzecit și adesea chiar însutit valoarea fiecărui minut, să fie folosite judicios materiile prime, energia și combustibilii, avînd în vedere că pentru obținerea lor societatea a utilizat importante fonduri financiare și resurse umane.

Noua calitate a muncii presupune, așadar, înalt spirit gospodăresc, o riguroasă gîndire economică, punerea în valoare a tuturor resurselor de inițiativă ale oamenilor muncii, răspundere înaltă față de calitatea și parametrii tehnici ai fiecărui produs, dar și preocuparea pentru permanenta pregătire profesională a fiecăruia, în pas cu dezvoltarea științei și tehnicii.

Mai mult ca oricînd, astăzi, munca trebuie să fie strîns asociată cu competența profesională, cu stăpînirea temeinică a meseriei, cu pregătirea multilaterală, cu orizontul larg de cunoaștere. Aceste imperative decurg din realitățile vremii de astăzi, în care se desfășoară larg procesele revoluției tehnico-științifice și în care au loc progrese uriașe ale cunoașterii umane, înnoindu-se, în ritmuri altădată de neconceput, cunoștințele din toate domeniile de activitate. Numai prin conectarea permanentă la pulsul acestor prefaceri, numai prin strădania sistematică de înnoire și îmbogățire a cunoștințelor acumulate, munca desfășurată poate rodi bogat. Astăzi, mai mult ca oricînd, nivelul de cunoștințe nu poate fi socotit completat odată pentru totdeauna. Noua calitate a muncii, implică cu stringență o nouă calitate a pregătirii profesionale, o nouă atitudine față de cerința perfecționării științifice, tehnice, politice, de cultură generală.

A munci cu înaltă abnegație și răspundere, acolo unde țara are nevoie de puterile și energiile creatoare ale fiecăruia, a așeza strădaniile de fiecare zi sub semnul calității, al lucrului bine făcut reprezintă acum suprema îndatorire a fiecărui fiu al patriei. Pentru că aceasta constituie chezășia înfăptuirii programelor de dezvoltare economico-socială puse în lucrare în etapa actuală, a înfloririi patriei socialiste, a înaintării ei neabătute spre viitorul său comunist.

REPORTAJUL SĂPTĂMÎNII

PREMIERELE DE LA MICROGRĂDINA BOTANICĂ BIDIDIA

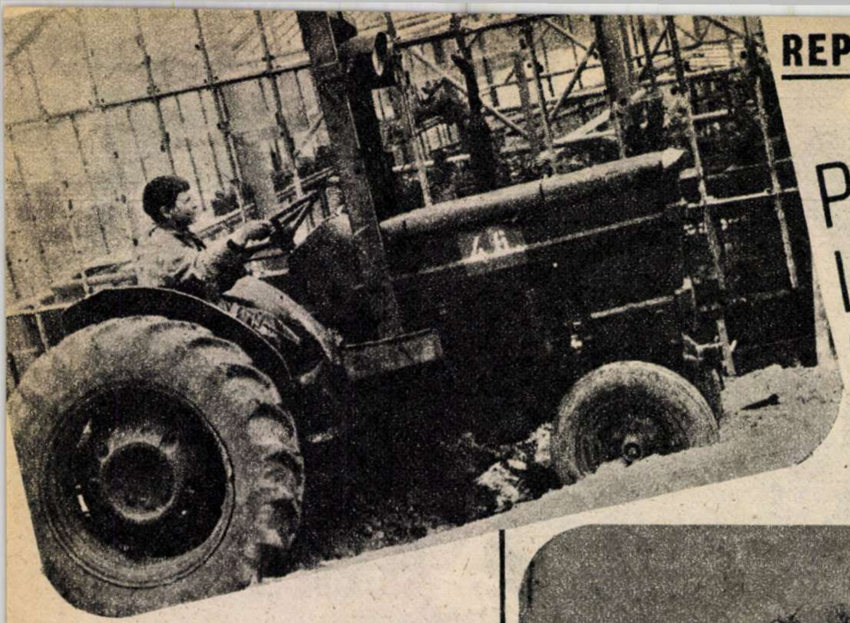

După ce, la începutul iernii, membrii cercului de dendrologie-silvicultură de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Tulcea își încheiaseră lucrările de protejare (cu „îmbrăcăminte“ din papură uscată) a plantelor exotice din dendrariul și sectorul ornamental al micrografinii lor botanice, hotărîseră să se ocupe și de ocrotirea păsărilor care sălășluiesc și în anotimpul frigului pe aceste meleaguri nord-dobrogene. Au construit căsuțele pe care le-au amplasat în arborii micrografinii, dar și în pădurea din vecinătatea ei. Într-o zi însă, cînd veniseră ca de obicei să le aducă hrană micilor înaripate, au descoperit într-un tufiș o căprioară grav rănită, atacată probabil de vreun animal al pădurii. Au decis s-o transporte imediat în micrografina lor și să-i amenajeze și ei un spațiu în preajma „locuinței“ unui mai vechi prieten, căpriorul „Ticuță“, care fusese găsit de către pionierul Radu Boangăr din comuna Frecăței, în timpul secerișului din vara trecută. Îngrijit la început de Radu, Ticuță a fost apoi dăruit micrografinii botanice de la Bididia. Copiii s-au gîndit că în compania lui căprioara nou-găsită se va simți foarte bine. Lucrurile însă nu s-au întîmplat cum speraseră ei. La început au crezut că din pricina suferințelor provocate de răni nu era ea receptivă nici la dovezile de afecțiune ale micului său prieten, nici la ale copiilor care o îngrijeau. Fiindcă și după ce pericolul infecției trecuse și rănile începuseră să se cicatrizeze, căprioara adultă continuase să respingă prietenia copiilor, refuzînd chiar și hrana pe care i-o dădeau. Cu toții și-au dat atunci seama că ea nu se putea adapta condițiilor de captivitate. Într-o duminică au dus-o în pădurea unde fusese descoperită. Era atît de fericită cînd s-a revăzut „în împărăția codrului“, încît pînă la urmă și copiilor li s-a risipit umbra de tristețe a despărțirii. Atunci însă le-a venit ideea să adauge micrografinii botanice și o anexă zoo, care să cuprindă, pe lîngă iepuri sălbatici și domestici, porumbei, fazani, păuni, lebede și cîteva căprioare și cerbi lopătari. Pentru ca animalele să nu se simtă în captivitate, noua micrografină-zoo ar urma să se întindă pe o suprafață de o jumătate de hectar de pădure, împrejmuită cu plasă de sîrmă. Beneficiind de o primăvară atît de timpurie, au început să-și pună în aplicare noul proiect. Firește, în paralel și-au efectuat și lucrările tradiționale în micrografina botanică. Mai întîi s-au ocupat de semănăturile și butășirile din sectorul ornamental, au reamenajat terenul destinat însămînțărilor de plante medicinale, precum și cele pe care încă din anii trecuți le-au populat cu vegetațiile specifice nisipurilor maritime, microdeltei și zonei Babadagului. Unul dintre cele 11 sectoare ale micrografinii fiind rezervat vegetației de stîncărie, s-au apucat apoi să amenajeze o salbă de stînci artificiale unde au și plantat foarte multe specii caracteristice. Alt ingenios proiect s-a adăugat tot în această primăvară: construirea unui solar cuprinzînd circa 1 000 de măceși care, în luna iunie vor fi altoiți cu cele mai valoroase soiuri de trandafiri. Scopul acestei acțiuni este acela de a demonstra că trandafirii protejați cu folie își prelungesc înflorirea de toamnă, pînă la începutul lunii decembrie, iar cea de primăvară va avea loc mult mai devreme.

De altfel, printre noutățile intrate în patrimoniul acestei micrografini botanice se înscrie, alături de înființarea unei pepiniere dendrologice, și amenajarea unui rozariu însumînd peste 5 000 de măceși, dintre care 2 000 sînt deja altoiți cu peste 100 de soiuri diferite. Evident, pasionații prieteni ai naturii tulceni desfășoară și o permanentă activitate de studiu și observații asupra dezvoltării și comportării, în toate anotimpurile, a celor peste 900 de specii de plante pe care le cuprind cele 11 sectoare ale micrografinii botanice — ne informează pionierele Simona Silion, Manuela Doroșencu și Maria Pavel. In ce-i privește pe colegii lor de la cercul de floricultură-legumicultură, ei au ținut să ne anunțe că în sectorul aflat în grija lor, primăvara a început încă din... luna ianuarie, cînd au înflorit primele frezii. „Secretul“ acestei înfloriri timpurii ni-l pot destăinui Mihaela Toader, Larisa Titov, Gherghina Simion, ca de altfel toți ceilalți membri ai cercului: înmulțirea pe cale vegetativă prin tuberobulbi e mult mai eficientă decît cea prin semințe.

Dacă veți poposi cumva în acest frumos oraș dunărean, urcați neapărat și la Bididia. Veți fi bineveniți, ba chiar puteți petrece cîteva zile plăcute de vacanță într-un ospitalier sătuc, avînd anume această destinație. La surprizele care vă așteaptă se va adăuga și una... dulce — mierea pe care vă vor oferi-o spre degustare, direct de la... sursă, membrii cercului de apicultură. Să nu vă mirați, însă, dacă din cînd în cînd veți auzi și... duduitul unui tractor! „Cum ar putea lipsi un asemenea utilaj atît de necesar unor veritabili cultivatori?“ — vă vor risipi îndată uimirea viitorii voștri prieteni George Popescu, Alexandru Doroșencu sau Valentin Preda. Cum tocmai vă aflați în avanpremiera vacanței, membrii cercurilor de dendrologie-silvicultură și legumicultură-floricultură au ținut să adauge invitației lor de a-i vizita și un simbolic buchet de trandafiri de mai!

ILEANA PIȚA

1

Fotoreporter „CUTEZĂTORII"

2

3

● **„Prietenii naturii", mai mari și mai mici, cercetează frunza — un adevărat laborator".** (Foto: membrii subredacției de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei Titu, județul Dîmbovița).

● **„Oglinda care reflectă... grație!"** (Foto: pionierii fotoreporteri de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei Focșani).

● **„Un șahist redutabil... pentru viitor!"** (Foto: pionierii fotoreporteri de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei Vîlcea).

● **„Primăvara, drumețiile sînt cele mai frumoase".** (Afirmația este susținută prin această imagine de către pioniera Anca Marcu, membră a cercului foto de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei Întorsura Buzăului, județul Covasna.)

Dragi prieteni, așteptăm în continuare fotografiile voastre, amintindu-vă că, în vederea acordării premiilor individuale, este necesar ca imaginile să fie insoțite de adresa voastră exactă și de numele scris cît mai citeț.

4

SEMNAL!

Pentru ziua de 1 Iunie, ziua cînd planeta îi sărbătorește pe cei mai tineri dintre fiii săi — copiii —, redacția noastră pregătește o plăcută surpriză tuturor cititorilor ei.

Numărul 22 al revistei „Cutezătorii", editat în 16 pagini, va fi realizat, în întregime, cu contribuția cititorilor.

În paginile sale veți putea afla:

● Noutăți din viața de școală și cea pionierească, frumoase portrete de pionieri realizate de înșiși colegii lor, noutăți din grupe, detașamente și unități.

● Aspecte inedite din actualitatea socialistă a patriei.

● Curiozități artistice și științifice descoperite și relatate de copii.

● Și rubricile Semafor, Sport, Enciclopedie și Caleidoscop vor fi realizate în întregime tot cu contribuția cititorilor, cea mai mare parte dintre ei reporteri ai subredacțiilor de presă județene.

Așadar, nr. 22 al revistei „Cutezătorii", care apare de 1 Iunie — Ziua copilului — va fi o plăcută surpriză pentru toți cititorii noștri.

Ritm

● **Sub genericul „Ștafeta generațiilor"** din cadrul actualei ediții a acțiunii de educație patriotică „Tot înainte!", harnicii pionieri din localitatea Mănăstirea, județul Dîmbovița, și-au întinerit livada școlii lor cu încă 50 de pomi fructiferi plantați în această primăvară. Știrea ne-a fost transmisă de corespondenta noastră Ramona Tudorache ● **Despre hărnicie și spirit gospodăresc** vorbesc și succesele obținute în acțiunile-record pentru realizarea angajamentului de muncă patriotică organizate de către pionierii Școlii Rodna, județul Bistrița-Năsăud: încă de la începutul lunii martie, șapte detașamente și-l îndepliniseră integral (valoric), iar pe unitate fusese realizat în proporție de 80% ● **Petrecîndu-și vacanța de primăvară** la bunicii săi din satul Comoara, județul Teleorman, pionierul Eugen Ruse, elev la Școala nr. 109 din București, s-a gîndit să dea și el o mînă de ajutor la săditul pomilor. Dar iată că în timp ce săpa a descoperit o adevărată... comoară arheologică: obiecte din silex și fragmente de ceramică datînd din neolitic, din epoca fierului și din feudalism (după cum au confirmat specialiștii), pe care Eugen le-a donat cercului de istorie și muzeografie de la Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei, al cărui membru este de doi ani ● **„Anunțuri, anunțuri!"** — unele laudative, altele... critice. Cei care le-au lansat, stîrnind și hazul, dar și aplauzele spectatorilor, au fost membrii grupului satiric al Școlii nr. 2 din Gura Humorului, județul Suceava, care au înregistrat un succes remarcabil pe scena actualei ediții a „Cîntării României" ● **Corespondentele noastre,** Delia Săicudeanu și Elena Dombi de la subredacția „Cutezătorii" din Luduș, județul Mureș, au ținut să ne informeze despre succesele artistice de care s-au bucurat colegii lor de la cercul de pictură al Casei Pionierilor și Șoimilor Patriei cu prilejul expozițiilor itinerante organizate la Tg. Mureș, Cîmpia Turzii și Alba Iulia. Dar tot ei au realizat și o ingenioasă machetă care prefigurează un cartier al orașului lor în... anul 2000! ● **Laureați ai precedentei ediții a Festivalului Național „Cîntarea României",** componenții formației de mandoline de la Școala Șerbănești, județul Vîlcea, au repurtat frumoase succese și pe scenele actualei ediții. Felicitări!

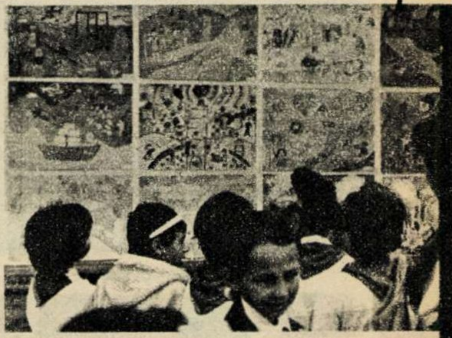

COPIII ȘI ARTELE

Spectacole de mare succes la Teatrul „Ion Creangă“ din București. Printre acestea — alături de „Uite-l, nu e!“, „David Copperfield“ și altele — se numără și „Cenușăreasa“ (adaptare scenică de Virgil Puicea și Ion Lucian, după povestirea cu același titlu de frații Grimm), din care vă prezentăm această imagine. În rolurile principale: Cornelia Pavlovici (Cenușăreasa) și Marian Lepădatu (Prințul).

CONCURSUL „PALETA DE AUR“

Copiii pictori din Murgeni

Autoarea desenului de mai jos nu are decît opt ani, dar are deja o „producție“ de desene considerabilă, alături de colegii ei de talent și fantezie de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Murgeni, județul Vaslui. Acest nou cerc de artă plastică vă este mai puțin cunoscut, deși anul trecut a obținut un valoros premiu colectiv la o tradițională expoziție de desene ale copiilor pe care o găzduiește, an de an, municipiul Iași. Sub o atentă și pasionată îndrumare din partea profesoarei Gerda Bumbaru, acești copii descoperă tainele compoziției artistice, armoniile culorilor și cum să-și exprime prin mijlocirea acestora sentimentele de iubire față de tot ce este bun și frumos. Acum, după ce minunații copii din Murgeni au intrat și în atenția revistei „Cutezătorii“, prin frumoasele lor desene trimise la concurs, se vor alege, desigur, pe lîngă premiile binemeritate și cu numeroși prieteni, cititori ai revistei noastre.

Așteptăm, în continuare, participarea voastră la concurs.

ION DONCA

„Sărbătoare“ — desen de Florina Oana Modiga, Școala Murgeni, jud. Vaslui.

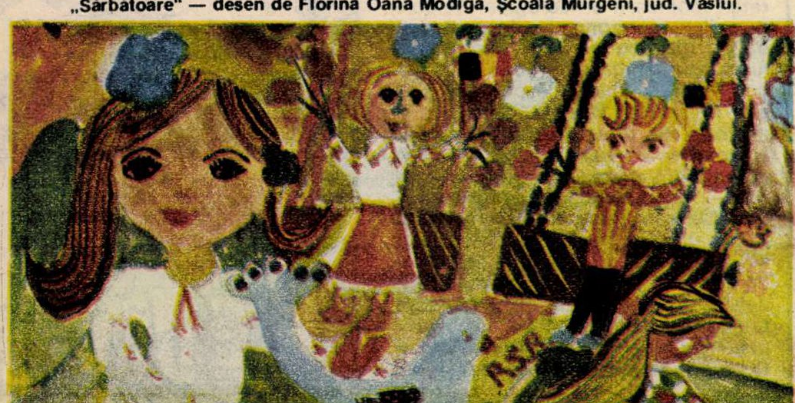

Laureată a Festivalului Național „Cîntarea României“, pioniera Alberta Alexandrescu, clasa a VIII-a, Liceul de artă „George Enescu“ din București, se numără printre cele mai talentate pianiste din generația sa. Ea este deținătoare a marelui premiu al concursului de interpretare „Ciprian Porumbescu“ de la Suceava și a locului întîi la concursul internațional „Cita di Stresa“ — Italia.

Vitrina literară

O frumoasă carte de versuri

Ce este patria? Poetul spune: **„Este uriașa inimă a acestui popor/ care, iată,/ prin pulsul/ inimilor noastre/ se-aude!“**

Care este cel mai înalt sentiment? Poetul spune: **„Nu e dragoste mai mare/ decît dragostea de țară/ nici credință mai adîncă/ decît crezu-n tricolor;/ ochii mei ca două cercuri/ sufletul mi-l fură-n seară/ și de-nzăpezite cronici/ se apropie cu dor“.**

Ce ne însuflețește mersul spre viitor? Poetul spune: **„În legămîntul nostru vise cresc/ spre miezul cald al zilelor de mîine,/ blînd arcuind cuprinsul românesc/ sub soarele ce se-ndulcește-n pîine“.**

Poetul se numește **Eugeniu Nistor,** iar cartea sa, cu atît de frumoase și înțelepte versuri, poartă titlul „Cîntă vara la fereastră“. Talentatul scriitor își recheamă anii petrecuți în azurul sălii de clasă, unde **„Iată-n ora de citire/ Lizuca ne dă de știre/ Că Patrocle se arată/ În... Dumbrava Minunată!“** Sau în livadă: **„Cu bunica-n toiul verii/ am fost să culegem merii“.** Sau într-o tabără pionierească, unde împreună cu colegii săi recită versuri din Eminescu sau Arghezi, tulburați de farmecul cuvîntului românesc **„și cuvîntu-acela-arde-acum/ și la focul taberei de vară/ luminînd prin noi același drum/ dinspre zorii dragostei de țară“.**

Eugeniu Nistor, la maturitatea sa poetică, reclădește cu drag, pentru el, pentru cei trei copii ai săi și pentru voi toți, edificiul fermecător al propriei copilării, care este și copilăria voastră.

OVIDIU ZOTTA

O ștafetă a tradițiilor

Expoziția republicană „Pămînt străbun“, găzduită de municipiul Deva, reunește cele mai frumoase obiecte de artă populară făurite de pionieri din întreaga țară. Dintre exponatele aflate aici, cele realizate de către membrele cercului de artă populară de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Alexandria atrag un mare număr de vizitatori, încîntați să descopere frumusețea modelelor, armonia culorilor, varietatea tipurilor de cusături și broderii din județul Teleorman.

Costumele populare, dintre care unele executate în miniatură, ștergarele și brîiele, iile și fețele de masă s-au bucurat de aprecierea juriului Festivalului Național „Cîntarea României“, care le-a decernat talentatelor membre ale cercului amintit titlul de laureat la mai multe ediții. Premiile obținute și în cadrul unor concursuri interjudețene au răsplătit deopotrivă talentul și măiestria fetelor cu mîini de aur, dar și autenticitatea modelelor. Roxana Cîrcu, Mirela Pena, Cristiana Pascu, Nicoleta Bădicuț, Elena Sali, Camelia Stoian, Gabriela Ciobanu și colegele lor de cerc sînt nu numai cele care dau viață pe pînză, cu acul și firele de arnici, frumoaselor modele, ci și acelea care le descoperă. În cadrul vizitelor făcute în gospodăriile unor renumiți meșteri populari, ele deprind tainele acestui meșteșug transformat în artă.

Mîinile harnice și măiestre ale pionierelor, membre ale cercului de artă populara de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Alexandria duc mai departe tradițiile unei arte străvechi, așezînd în fiecare cusătură o frîntură din sufletul senin al copiilor din Cîmpia Burnasului.

C. CRĂCIUN

Limba noastră-i o comoară

„Limba unui popor se confundă și se identifică cu naționalitatea lui, cu memoria părinților, cu leagănul, cu mama, de unde ea se numește limbă maternă".

Bogdan Petriceicu Hașdeu

Istoria unui cuvînt

CAR, CĂRARE

Cuvintele românești cu cea mai mare capacitate derivativă sînt cele moștenite din latină. Acestea au dezvoltat, cu ajutorul sufixelor și prefixelor, bogate familii lexicale. De exemplu, de la **casă** (din latinul **casa**) s-au format: **căsuță, căscioară, căsoaie**; în mod indirect, derivă de la **casă** și adjectivul vechi **căsător** „care își întemeiază o casă, o familie", de unde provin verbul **a se căsători** și substantivul **căsătorie.**

În multe cazuri însă, avem în românește familii întregi de cuvinte constituite încă din faza latină a limbii. Aceasta este, de exemplu, situația familiei cuvîntului **car,** în înțelesul de „vehicul cu patru roți și cu tracțiune animală, folosit la țară pentru transportarea poverilor", cuvînt transmis direct din latină **(carrus),** o dată cu verbul **a căra** (din latinescul **carrare).** Tot latinesc este și numele prin care se exprimă drumul pe care merge carul: **cărare** (latină: **carraria).** În românește, **cărare** a suferit o modificare importantă de sens: de la semnificația de „drum de care" a ajuns la aceea de „potecă, drum îngust pe care se poate umbla numai cu piciorul sau călare".

În sfîrșit, sînt moștenite din latină și verbele, aflate în raport de antonimie, **a încărca** și **a descărca (incarricare** și **discarricare).** Se observă ușor că cele cinci cuvinte păstrate din latinește sînt strîns legate între ele, nu numai ca formă, ci și ca înțeles. Productivitatea lor a continuat și pe terenul limbii române. Astfel, de la **car** s-au format derivatele **căruț, căruță** (de aici: **căruțaș), cărucior;** de la **cărare** au apărut diminutivele **cărăruie, cărăruică, cărărușă.** De la verbul **a căra** s-au creat **cărăuș, a cărăuși, cărăușie.** De asemenea, cele două verbe antonime au dat naștere perechilor **încărcător-descărcător, încărcătură-descărcătură.**

Așadar, analiza familiei etimologice a unui cuvînt de felul lui **car,** precum și a derivatelor apărute mai tîrziu ne dovedește că viața limbii latine populare, cu posibilitățile ei de evoluție, a continuat întocmai în română.

Gr. BRÂNCUȘ

Cum vorbim?
Cum scriem?

A TREBUI

Verbul **a trebui** are sensuri și construcții variate, de care sînt legate și unele particularități formale. Acestea depind în primul rînd de caracterul personal sau impersonal al verbului într-o construcție dată.

A trebui este variabil în număr cînd înseamnă „a avea nevoie", „a-i fi necesar (cuiva)". În această situație el se construiește cu substantive sau pronume în nominativ care au funcția de subiect și cu un pronume în dativ cu funcția de complement indirect: **Îmi trebuie liniște** (sau **timp** sau **o carte).** Bineînțeles, predicatul se acordă în număr cu subiectul. La indicativ prezent verbul are aceeași formă la persoana a 3-a singular și a 3-a plural; se spune deci tot **trebuie** și cu un subiect la plural: **Îmi trebuie mai multe cărți, Vă trebuie bani** etc. La alte timpuri ale modului indicativ forma de plural diferă de singular. Se spune: **Mi-a trebuit o carte,** dar **Mi-au trebuit mai multe cărți; Îmi trebuia o carte,** dar **Îmi trebuiau cărți; Îmi va trebui o carte,** dar **Îmi vor trebui cărți** etc.

Situația este mai complicată în construcțiile în care **a trebui** este impersonal, avînd sensul „a fi obligatoriu", „a fi necesar, a fi nevoie", „a fi cazul", „a se impune", și regent al altui verb (și al unei propoziții subordonate, dacă verbul dependent este predicativ). În mod normal verbul **a trebui** se folosește în forma de persoana a 3-a singular, indiferent de persoana și numărul verbului dependent și indiferent de locul subiectului din subordonată: se spune corect **(Eu) trebuie să plec, (Noi) a trebuit să plecăm, (Tu) trebuie să pleci, (Voi) va trebui să plecați** etc. Acordul în persoană nu este niciodată permis, deci construcții ca **Am trebuit să plec, Trebuiai să pleci, Veți trebui să plecați** sînt clar incorecte.

În ce privește acordul în număr la persoana a 3-a, el este tolerat în două situații: a) cînd subiectul propoziției subordonate este exprimat cu anticipație în regentă, fiind așezat înaintea verbului **a trebui,** ceea ce creează impresia că acesta ar fi predicatul (de exemplu: **Ei trebuiau să plece** în loc de **Trebuia ca ei să plece; Fructele vor trebui să fie culese** în loc de **Va trebui să fie culese fructele** sau **Va trebui ca fructele să fie culese** și b) în construcțiile, provenite din cele dintîi, cu elipsa verbului auxiliar **a fi** din subordonată, de tipul **Fructele vor trebui culese** sau **Ei trebuiau încurajați.** La indicativ prezent și aici este corectă forma **trebuie** pentru ambele numere: se spune deci **Fructele trebuie să fie culese,** respectiv **Fructele trebuie culese.**

Teama de un aparent dezacord, care s-ar crea prin folosirea la plural a aceleiași forme de la singular, face ca unii vorbitori să folosească la persoana a 3-a plural a indicativului prezent forma **trebuiesc,** în loc de **trebuie** (atît în construcții de tipul **Îmi trebuiesc bani,** cît și în **Fructele trebuiesc culese);** această formă nu este însă corectă în limba literară actuală, după cum nu este literară nici forma de persoana a 3-a singular **trebuiește.**

MIOARA AVRAM

Premiile Concursului național de limba și literatura română „Mihai Eminescu"

După cum știți, nu cu mult timp în urmă, la Botoșani, s-a desfășurat Concursul național de limba și literatura română „Mihai Eminescu". Vă facem cunoștință cu premianții concursului, cărora le adresăm cele mai calde felicitări!

● **Clasa a VI-a — PREMIUL I:** Turculeț Ana-Maria, Școala nr. 8, Suceava; Cușa Otilia-Cristina, Școala nr. 28, Constanța; Pavel Mariana, Școala nr. 85, București; Pîrvu Elena-Andreea, Școala nr. 56, București.

PREMIUL AL II-lea: Țițeica Simona, Școala nr. 23, Brăila; Bălan Mădălina, Liceul de Filologie-Istorie „Zoia Kosmodemianskaia", București; Filimon Monica, Liceul „Nicolae Bălcescu", Craiova.

PREMIUL AL III-lea: Abrudan Anca, Școala nr. 9, Pitești; Butu Flavia-Ioana, Școala nr. 25, Ploiești; Ciucureanu Mihaela, Liceul Pedagogic, Timișoara; Calut Mihaela, Școala nr. 11, Arad; Beșu Cristina, Școala nr. 4, Piatra Neamț; Bran Raluca-Dana, Școala nr. 155, București.

● **Clasa a VII-a — PREMIUL I:** Ciobotaru Crenguța Loredana, Școala nr. 11, Buzău; Stogrea Adrian, Școala nr. 3, Rădăuți, Suceava; Ionel Rita, Școala nr. 13, Botoșani; Cioroianu Lelia, Școala nr. 173, București.

PREMIUL AL II-lea: Hînceanu Mirela, Școala nr. 53, București; Simeria Elena Simona, Școala nr. 1, Gura-Humorului, Suceava; Moroșanu Ecaterina, Liceul „Costache Negruzzi", Iași; Lupulescu Ana-Maria, Școala nr. 192, București; Grosu Roxana, Școala nr. 28, Bacău.

PREMIUL AL III-lea: Ceaușescu Ramona Diana, Școala nr. 6, Alba-Iulia; Arădău Claudia, Școala nr. 13, Galați; Stoica Loredana, Școala nr. 7, Slatina; Sandu Angela, Școala nr. 7, Pitești; Chideșa Janina-Lorelei, Școala nr. 3, Suceava; Bejinaru Emanuela, Școala nr. 13, Botoșani.

● **Clasa a VIII-a — PREMIUL I:** Stejar Irina, Școala nr. 14, Brăila; Netoiu Ileana, Școala nr. 7, București.

PREMIUL AL II-lea: Rușinaru Dan, Liceul de Filologie-Istorie, Timișoara; Samariteanu Diana, Școala nr. 22, Craiova; Coandă Raluca, Școala nr. 7, Brăila.

PREMIUL AL III-lea: Mihai Doriana, Școala nr. 4, Pitești; Macovei Anca, Școala „Simion Bărnuțiu", Zalău; Galinescu Mona, Școala nr. 10, Bacău; Ghemeș Cătălina, Școala nr. 1, Petroșani, Hunedoara.

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ:

PRIMĂVARA LA POIANA MARE

Pe harta țării sînt multe așezări cu numele de Poiana. Una singură se cheamă Poiana Mare. Pe drept, am putea spune. Și iată de ce: 14 000 locuitori, patru cooperative agricole de producție, patru școli, un liceu, cinci unități industriale. Chiar și așa, măsurată dintr-o privire, zestrea comunei te face să exclami: „E mare Poiana Mare!" Un adevăr limpede, întemeiat pe faptele de muncă ale generațiilor de ieri dar, mai ales, pe hărnicia, pe chibzuința și dragostea pentru frumos ale gospodarilor de azi. Mîndria comunei — una dintre cele mai mari ale județului Dolj — se împlinește temeinic, zi de zi. Complexe comerciale, case moderne, străzi asfaltate dau imaginea unei așezări înfloritoare, mereu întinerite.

Viitorul văzut de aproape

Pe planșetele proiectanților și constructorilor, în graficele și schițele de sistematizare, Poiana Mare, cea de mîine, își are definite toate detaliile. Prefacerile viitoare vor dura treptele modernizării, ale apropierii, tot mai mult, de civilizația orașului. Brațele macaralelor ce se văd plutind de departe, din marginea lanurilor de grîu, atestă ritmul șantierelor. Constructorii, conduși de inginerul Ștefan Miloiu, dau zor să termine cîteva zeci de apartamente, în centru. Tot ei pregătesc fundațiile pentru noile edificii ale comunei.

La „întrecere" cu muncitorii inginerului Miloiu, grupa mare de la grădinița aflată în apropiere este plină de imaginație și... avînt. În ora de activități libere, toți copiii construiesc. „Cărămizile" de plastic și cuburile de lemn, multicolore, sînt așezate cu migală și perseverență. Ne oprim la „șantierul" lui Cosmin.

— Ce va fi aici? îl întrebăm.

— Aici o să fie centrul administrativ al comunei noastre.

— Și cîte etaje o să aibă?

— Va fi cea mai înaltă clădire.

— Dar tu, Marcela, ce „construiești"?

— Sala de spectacole. Va fi foarte frumoasă. Iar alături, uitați-vă, e Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei, unde voi merge și eu cu sora mea, cînd vom fi mai mari.

Viitorul e aproape și aici, la Poiana Mare. Il simți și din gîndurile curate ale copiilor, și din bucuria privirilor lor, din frumusețea cu care imaginează locuri de muncă, de învățătură, de cultură.

Zestrea unei comune mari

Pornind de la aceste cîteva detalii ale înfățișării de mîine a localității, prietenii noștri de aici, din Poiana Mare, pionierii Raluca Moțățăeanu și Daniel Pîrvu, ne îndeamnă să descoperim împreună cîteva dintre faptele și împlinirile de azi ale comunei. Și, într-adevăr, cartea de vizită a așezării înscrie, în acest an, numeroase semnături ale celor care au făcut din numele comunei un renume. La comitetul comunal de partid, tovarășul Petre Stoicu ne confirmă:

— Da, nu e nevoie neapărat de spirit de anticipație pentru a cunoaște chipul de mîine al localității. Calea înnoirii, ascensiunea spre culmile civilizației anului 2000 fac parte din felul de a gîndi și acționa al fiecărui gospodar. Priviți casele frumoase, înzestrate cu tot ceea ce face parte din confortul vieții la oraș, și veți înțelege că bunăstarea oamenilor și, deopotrivă, a comunei este oglinda năzuințelor noastre de a munci mai bine și de a trăi mai bine. Notați că acum sînt înmatriculate peste 1 000 de autoturisme, avem trei brutării, patru școli, creșe, grădinițe; adăugați și cele 80 de unități prestatoare de servicii și veți avea imaginea unei comune căreia nu-i lipsește nimic pentru a asigura cetățenilor ei o viață civilizată. Cu această zestre, comuna noastră privește cu optimism viitorul. Și chiar dacă imaginația copiilor noștri depășește uneori proiectele pe care le avem — ceea ce înseamnă că ei aspiră la mai mult —, planul cincinal următor are înscrise multe dintre obiectivele despre care ați aflat: un centru politico-administrativ, un centru de cultură și creație socialistă, un nou spital, o nouă creșă, o nouă grădiniță.

O întrecere cu 14 000 de participanți

Primăvara este prin excelență anotimpul vredniciei. O știe din tată-n fiu fiecare dintre poienari. Toți cei cu putere de muncă ies la lucru. Fiecare știe că ceea ce trebuie făcut azi nu poate fi lăsat pe mîine. Sub această deviză, o adevărată întrecere cuprinde comuna. La ea participă toți cei 14 000 de locuitori ai săi. Roadele ei se întrevăd în unduirile întinselor lanuri de grîu, în vigoarea culturilor de porumb, de soia, de sfeclă. Dar faima locuitorilor din Poiana Mare sînt roșiile. De cum te apropii de comună, imensele oglinzi de polietilenă te prevestesc că ai intrat în „patria" cultivatorilor de legume. Sînt solariile pentru cultura tomatelor timpurii. Ele au dus faima poienarilor în toată Europa. O adevărată știință a cultivării roșiilor s-a acumulat, aici, în Poiana Mare, unde, în acest an, au fost plantate peste 4 milioane de răsaduri. O știință pe care o deprind cu temeinicie și pionierii Școlii nr. 4. La îndemnul Ralucăi și al lui Daniel, iată-ne printre cei mai tineri cultivatori de roșii. Terenul agricol este chiar în incinta școlii. Conducătoarea cercului de agrobiologie, pioniera Mariana Buică, ne spune că în acest an s-au plantat 2 500 de răsaduri de roșii. Ele ocupă numai o parte din lotul școlar, care are 9 000 mp. Suprafața rămasă este destinată culturilor experimentale. „Pentru că, ne spune Mariana, vrem cu toții să ne însușim agrotehnica modernă. Sub îndrumarea tovarășului profesor de biologie, Nicolae Leoveanu, am învățat foarte multe lucruri privind normele de fertilizare, densitatea și regimul de irigare ale culturilor de porumb, soia, sfeclă de zahăr."

Foto: TUDOR CRISTEA

Două meserii de nedespărțit

— Vă propunem acum un alt domeniu al preocupărilor noastre și vă invităm să vedeți cea mai nouă realizare a pionierului Emanuel Caragea. El a construit la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei, în cadrul cercului de electrotehnică condus de tovarășul Marian Vasile, un modern generator de ultrasunete.

— Bine, dar mi se pare puțin „forțată" trecerea de la tehnologia tomatelor la aparatele electrotehnice.

— Vrem prin aceasta să vă îndemnăm la cunoașterea unor sectoare aflate într-o continuă dezvoltare în comuna noastră.

Aflăm, astfel, că în Poiana Mare, statutul muncitorului agricultor se îmbină armonios cu acela al muncitorului industrial. În cele cinci unități de prelucrare a lemnului, a legumelor și a laptelui sînt încadrați peste 2 000 de oameni. Munca lor înzecește veniturile comunei. Numai în secția de prelucrare a lemnului, condusă de maistrul Constantin Preda, se realizează în anul acesta 22 milioane lei. Dotată cu gater și mașini automate de asamblat, secția produce la fiecare 30 de secunde cîte o lădiță pentru ambalarea roșiilor cultivate în comună. În acest an, produsele din solarii se vor expedia atît către beneficiarii din țară cît și din U.R.S.S., Polonia, R.D.G. Cultivatori renumiți de roșii, cum sînt Gheorghe Răduca, Petru Brînzan, Constantin Vlădan, Mircea Smădoi sînt, la fel de harnici și pricepuți, muncitori în secția de industrializare a lemnului.

Lucrarea pămîntului și munca la fabrică sînt la fel de importante aici, la Poiana Mare. Amîndouă aduc venituri, satisfacții, bunăstare. Aveam să ne convingem de aceasta și la întreprinderea de industrializare a legumelor și fructelor. Aici, cele 100 de tinere absolvente ale Liceului agroindustrial din localitate lucrează toată primăvara la cooperativa agricolă de producție. Cînd apar primele legume și fructe, îmbracă halatul de muncitoare, preparînd compoturi, gemuri, conserve. Toate, ne asigură tovarășa Elena Pop, de cea mai bună calitate. Dacă vreți să vă convingeți, sîntem îndemnați, o puteți face cu ușurință pentru că, începînd cu anul acesta produsele noastre vor purta eticheta: „Fabricat la Poiana Mare".

Numele și renumele unei comune mari cum este Poiana Mare își află mereu trainice temelii în hărnicia, pasiunea și priceperea oamenilor. Este zestrea cea mai de preț a acestei așezări din sudul județului Dolj, la fel ca a tuturor localităților patriei.

CONSTANTIN RĂDUȚ

ȘCOLI CARE VĂ AȘTEAPTĂ

O largă rețea de licee agroindustriale asigură pregătirea viitorilor muncitori specialiști ce vor lucra în întreprinderile agricole de stat și în cooperativele agricole de producție. Ateliere și laboratoare bine înzestrate cu aparate și materiale necesare activităților practice, cadre didactice cu o îndelungată experiență, colaborarea strînsă cu unitățile productive dau, tuturor celor care vor urma aceste școli, garanția însușirii temeinice a unor cunoștințe de cel mai înalt nivel. Înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare necesită oameni noi, cu o pregătire profesională pe măsura progreselor importante obținute în fiecare sector al agriculturii din țara noastră. Așadar, după absolvirea celor opt clase, vă puteți înscrie la liceul agroindustrial. În fiecare județ, în cadrul consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste funcționează cel puțin o unitate de învățămînt liceal, unde vă puteți pregăti ca muncitori agricoli în meseriile: mecanizator, horticultor, zootehnist-veterinar și altele. Tuturor, vă dorim succes!

DE LA TENISUL DE CÎMP LA CREAȚIA PLASTICĂ

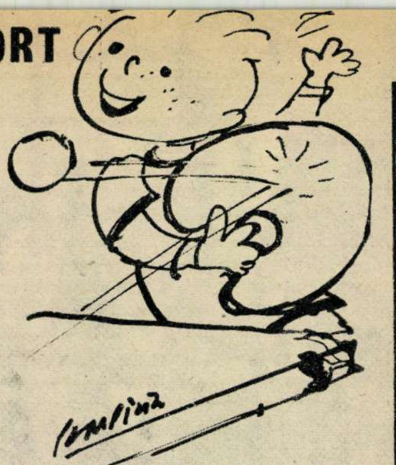

Un antrenor și niște copii... extraordinari

Tudor Arghezi spunea că „omul de tenis este un extraordinar..." Un astfel de om este și profesorul Eugen Iftene, antrenorul echipei de tenis de cîmp de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Bîrlad. Din 1975 – cînd a luat ființă aici, din inițiativa lui, cercul de tenis de cîmp – și pînă în prezent, numeroși pionieri care s-au pregătit sub „bagheta" lui au reușit să se afirme ca autentice talente în acest sport, amintita echipă avînd azi un palmares de excepție. Cifrele și datele pe care ni le oferă în prezent centrul de tenis de la Bîrlad sînt edificatoare în acest sens. În cei mai bine de treisprezece ani de existență a acestei școli de tenis de cîmp s-au format peste 300 de copii-tenismeni care au participat la toate concursurile republicane, obținînd rezultate dintre cele mai bune. Astfel, în primul an de existență, după doar cîteva luni de antrenamente, echipa din Bîrlad cucerea, la Iași, locul întîi pe țară. Una dintre componentele formației – Gabriela Cerbu –, a fost inclusă ulterior în lotul de juniori al țării (azi ajungînd, la rîndul ei, antrenoare de tenis de cîmp). În 1981, George Dediu devine campion republican la juniori, pentru ca în 1983 titlul de campion național să fie cucerit de către alt component al echipei – Mihai Valoșniuc. „Povestea" se repetă în 1985, cînd echipa profesorului Iftene cucerește Cupa „Pionierul" și titlul de campioană națională, cei care s-au afirmat în mod deosebit cu

acest prilej, în concursul desfășurat la Timișoara, fiind pionierii Smaranda Manolache și Adrian Iftene (ambii clasați pe locul I), precum și Didona Clapon (locul III). În total, pînă în prezent, echipa aceasta se poate mîndri cu cele 8 titluri de campioni republicani, 2 de vicecampioni, 3 locuri trei și alte victorii de prestigiu cucerite în cadrul Cupei „Pionierul". Ștafeta acestor succese remarcabile e dusă mai departe, la cote și mai înalte, de actualii componenți ai echipei pionierilor bîrlădeni pasionați de tenisul de cîmp, precum Iulian Obreja, Manuela Bolohan, Anca Zegheru, Dragoș Darabană, Laura Apostu, Sorin Iftene și alții.

De la Bîrlad la... Ulan Bator

Marea pasiune pentru tenis a unora dintre copiii din Bîrlad este fericit completată de cea pentru pictură, pasiune la fel de mare a altor numeroși purtători ai cravatei roșii cu tricolor îndrumați de către același profesor Eugen Iftene, care conduce și cercul de creație plastică „Nicolae Tonitza" de la Școala nr. 3 din această localitate. Și cu rezultate la fel de bune, lucrările micilor pictori din Bîrlad fiind distinse cu numeroase și prestigioase premii la expozițiile naționale și internaționale: 52 de premii și multe diplome de onoare la Festivalul Național „Cîntarea României", 5 medalii de aur la Ulan-Bator și Trencin, 3 medalii de argint, 2 medalii de bronz și 18 diplome de merit în India, Cupa „Meritul artistic" la Haga, în Olanda și altele. Irina Nemțoiu, Ion Juverdeanu, Adrian Mititelu, Ionel Însurețelu, Vasile Petrof, Ovidiu Șerban, Daniela Pintilie sînt doar cîțiva dintre foștii pionieri-pictori care, prin lucrările lor, au dus faima cercului pionieresc de pictură peste mări și țări. Lor le urmează în prezent alți talentați pictori — Florin Augustin, Mirela Ponduchi, Florin Cucu, Ioan Ciupescu, Pavel Năstase — care, cu siguranță, vor continua ștafeta succeselor pionierilor bîrlădeni și în acest domeniu, cu rezultate la fel de frumoase.

Așadar, la Bîrlad, în universul plin de lumină și candoare al copilăriei, tenisul de cîmp și pictura au găsit un sol roditor și un grădinar iscusit — profesorul Eugen Iftene — care, prin activitatea a zeci și zeci de pionieri, cultivă aceste frumoase flori cu rezultate dintre cele mai bune.

C. DIACONU
cu sprijinul subredacției „Cutezătorii", C.P.Ș.P. Bîrlad, județul Vaslui

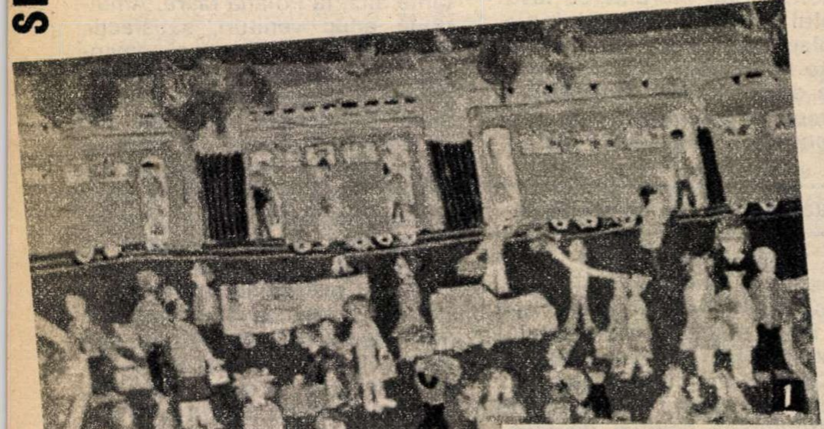

1

2

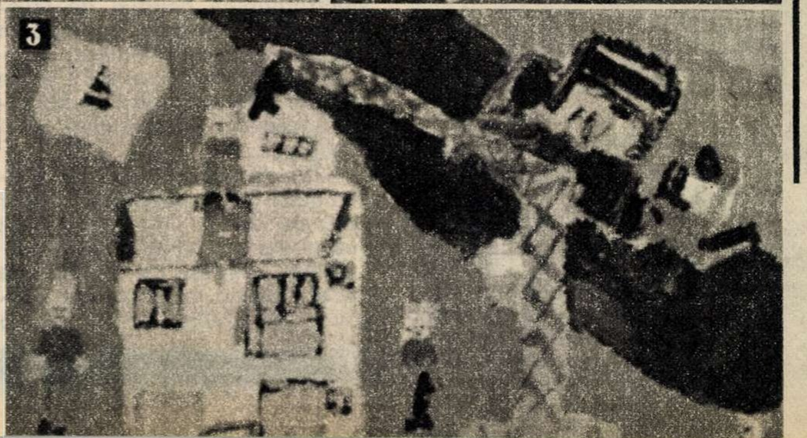

3

1. „Excursia", desen de Ina Neamțu.
2. La cercul de pictură de la Școala nr. 3, Bîrlad.
3. „Construim", desen de Sorin Mititelu.

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

OMUL și instrumentele muzicale

(2)

Către sfîrșitul Evului Mediu apar trubadurii și maeștrii cîntăreți, un fel de poeți-compozitori și interpreți. Serile, în castelele unde erau găzduiți, ei dădeau recitaluri, cîntînd întîmplări eroice din cruciade, fapte deosebite din turniruri cavalerești și alte teme dragi acelor vremuri. Unii dintre ei s-au bucurat de celebritate și peste timp ca, de pildă, Hans Sachs, pe care Richard Wagner îl introduce ca personaj într-o cunoscută operă a sa. De aici, cîntecul emis de coardele vocale ale omului a evoluat și el. Teatrul liric (Opera) s-a născut în Italia unde, în anul 1537, la Neapole, a fost înființat cel dintîi conservator de muzică. Unii istorici îi fixează chiar o dată precisă: anul 1600 cînd, într-o sală din Palazzo Pitti, la Florența, a fost reprezentată opera „Euridice“ a compozitorilor Peri și Caccini, pe libretul scris de poetul Rinuccini. Acest gen muzical și-a aflat curînd primul maestru în persoana lui Claudio Monteverdi (1567—1643), a cărui capodoperă este „Orfeu“, creată în 1607. Astfel, sunetele instrumentelor și arta cîntului vocal se întîlnesc și fuzionează mai deplin și vor continua să evolueze spre armonii desăvîrșite.

În 1576, tot în Italia, este inventat **arhilotul,** un fel de cobză mare, cu mai multe coarde. **Mandolina** pare a fi apărut în anul 1630. **Clarinetul** este creat de către Jean Cr. Denner, în 1690. Violonistul german Pantaleon Hebenstreit inventează în 1704 un instrument muzical cu coarde numit, după numele său, **pantaleon**, care era oarecum asemănător cu un **țambal.** La 1708, pornind de la tehnologia de construcție a viorilor, francezul P. Tardieu realizează primul violoncel.

Pianul — instrument muzical cu claviatură și coarde metalice puse în vibrație prin lovirea cu ciocănele acționate de claviatură — are în urmă numeroase alte instrumente premergătoare: **clavecinul, clavicordul** și altele. Și-a cucerit popularitatea începînd din secolul al XVIII-lea și s-a impus datorită perfecționării tehnice și posibilităților lui sporite de expresie (sunete cu o durată mai lungă și de intensități diferite).

Necontenita strădanie a oamenilor de a diversifica gama emițătoarelor de sunete muzicale a determinat realizarea **acordeonului,** inventat în 1827 de C. Buffet, instrument care a cunoscut o mare răspîndire și, firește, multe perfecționări pînă la cel folosit în zilele noastre. Din el a derivat, de pildă, **concertina,** un fel de acordeon avînd bazele în formă de hexagon, creată la Debain la 1830. Tot el a inventat în 1850 **pianul mecanic.** Belgianul Adolf Sax a inventat în 1839 un instrument muzical ce avea să cunoască o deosebită apreciere și o întinsă arie de răspîndire — **saxofonul.** Azi sînt produse și folosite intens saxofoane soprano, alto, tenor și bas.

Vestitor al muzicii executate la instrumente electronice, inginerul român Gabriel Dumitriu inventează în 1930 **vioara electrică.** Nu a fost însă primul român care a avut preocupări în domeniul făuririi de noi instrumente muzicale căci, în 1873, Grigore Mihai Sturza crease **violina-harpă,** avînd cutia de rezonanță asimetrică, instrument ce emitea sunete apropiate de cele ale violoncelului. Alt creator român de instrumente muzicale a fost C.M. Corduneanu, care a realizat un flaut perfecționat.

Un talentat lutier român a fost Dimitrie Știrbulescu (1870—1937), care a construit 64 de viori, două viole și un violoncel. Instrumentele realizate de el sînt deosebit de izbutite atît în ceea ce privește cutia de rezonanță, cît și sonoritatea de excepție. La lucrarea lor a folosit molid de rezonanță din pădurile Bucovinei, din Munții Neamțului și masivul Gurghiului. La vremea lui a fost apreciat ca un constructor unic, stăpîn pe „misterul sonorității“. Pe instrumente făurite de el au cîntat violoniști celebri ca George Enescu, Jaques Thibault, Yehudi Menuhin, Lucien Capet... Enescu, care a folosit trei din viorile meșterului lutier Știrbulescu, certifică în scris că instrumentele „sînt de o sonoritate frumoasă și de o construcție excelentă“.

Compozitorul Ion Delu (1904—1982) aduce o importantă contribuție la îmbogățirea paletei sonore a instrumentelor cu coarde și arcuș prin inventarea, construirea și prezentarea în orchestre de concert a **viodelor** (violina, viodena, vioda, viobasa, viograva) în anul 1969.

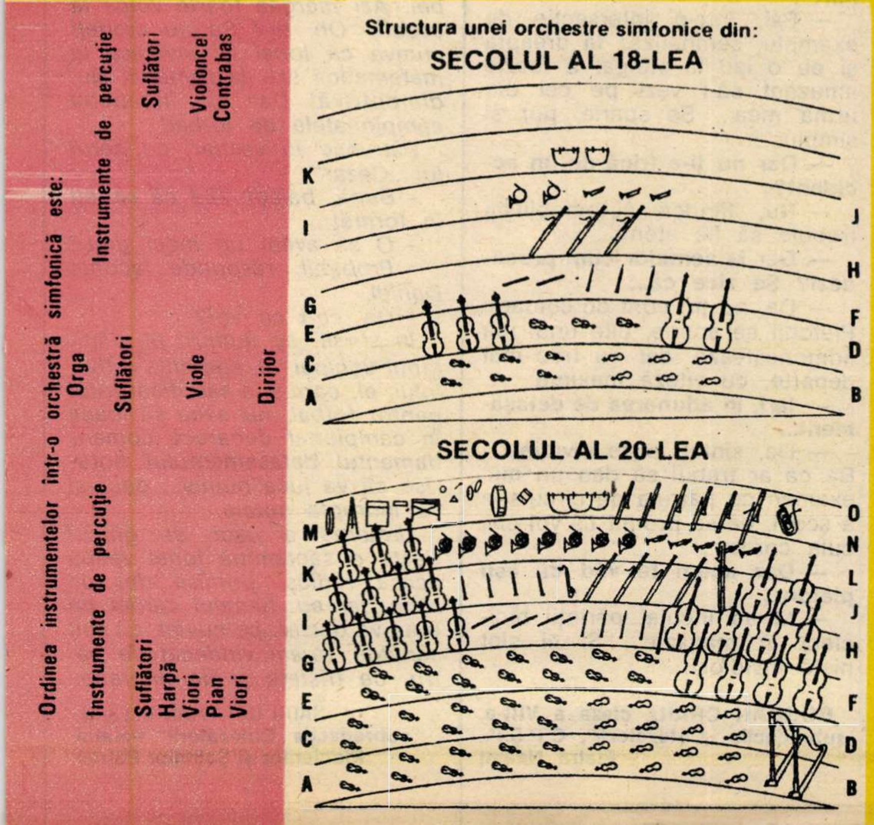

Structura unei orchestre simfonice din:

SECOLUL AL 18-LEA

SECOLUL AL 20-LEA

Evoluția științei și tehnicii moderne a permis inventarea, construirea industrială și folosirea la scară planetară a unor instrumente cu totul noi, alcătuind o grupă aparte — cele electronice, la care sunetul se produce datorită vibrațiilor electrice (orga electronică, vibrafonul, ondiolina, claviolina etc.).

În muzică, ceea ce contează desigur, în primul rînd, este să știi să asculți, să receptezi cu urechea, dar și să vibrezi, la rîndu-ți, cu spiritul. Numai astfel îi vei descoperi farmecul și inefabila frumusețe, indiferent de instrumentele din care răsună.

CLAUDIU VODĂ

SEMAFOR!

Iar a luat Păpădie Adrian nota 5! A cîta o fi? Nici nu mai știe. Are și-un 4. Cît despre 10, această cifră nu reprezintă la el decît numărul absențelor!

Clasa nu-l vede cu ochi buni pe Adrian. Au intrat în funcțiune reproșurile. Nici nu se putea altfel. De la unii colegi, mustrări. De la alții, observații și, bineînțeles, multe sfaturi.

Toți sînt cu ochii pe el. E firesc. Dar situația nu se îndreaptă. Mai lipsește ceva. Ce anume?

Într-o zi, la „Semaforul" școlii apare o istorioară comică (sau o poezie veselă sau o caricatură izbutită) despre necazurile lui Adrian și sursa acestora. Toți zîmbesc. Zîmbește (de nevoie!) și Adrian. La o mustrare acră poți să te arăți potrivnic, dar contra unui zîmbet colegial, deși ironic, nu poți să lupți! Pînă la urmă, îl iei ca aliat... și începi să înveți! Să te gîndești la propria comportare. Să demonstrezi că poți să devii altul!

Dar cine sînt acești purtători de zîmbet? Colegii înzestrați cu spirit de observație, înțelegere, bun simț, căldură prietenească și haz. Așa cum sînt autorii scrierilor pe care le publicăm în această pagină: elevii (tineri prozatori de apreciabil talent!), Radu Octavian Blejan, Bogdan Craiu și Marcela Maidaniuc. Purtătorii de zîmbet!

OVIDIU ZOTTA

Cuiul

(povestire care nu e... poveste)

Cuiul de la ușa clasei dispăruse ca și cum l-ar fi luat cineva nevăzut! Acum, fără mîner, ușa clasei se bălăngănea de colo-colo, fără ca cineva să-i dea vreo atenție, fiindcă în fața clasei, Marian și Gabriel erau antrenați într-un grozav meci de lupte greco-romane. Meci mare, cu galerie în regulă. Ce mai! Așa ceva nici la sala de sport nu putea fi văzut.

Gabriel, în postura de învingător, țipa în gura mare:

— Învingător la puncte, Gabriel, cel mai tare luptător al timpurilor prezente, trecute și viitoare...

Tocmai în clipa aceea, profesorul de matematică își făcu apariția. Galeria amuți și o zbughi în bănci, în timp ce Gabriel și Marian (abia adunat de pe jos), galbeni la față și cu inima cît un purice se împleticeau către locurile lor.

Profesorul puse catalogul pe masă, îi cercetă cu atenție pe fiecare din cei prezenți, deschise catalogul și o scoase la lecție pe Nela, premianta clasei, dictîndu-i scurt un exercițiu. În bancă, fețele lui Marian și Gabriel exprimau bucuria de a fi „scăpat".

Deodată, glasul profesorului, cu o nuanță ironică, zvîcni:

— Să poftească la tabliță, învingătorul la puncte!

Galben ca lămîia, Gabriel se urni către tablă. Un exercițiu cu fracții supraetajate, cu radicali se abătu ca un potop asupra lui. Apoi se așternu tăcerea... La întrebările ajutătoare ale profesorului, aceeași tăcere, străbătută uneori de mormăieli neînțelese, după care supliciul „învingătorului" luă sfîrșit. Marian e poftit și el la același exercițiu. Pînă la radicali treaba scîrții oarecum. Dar aici mintea lui Marian intră în dilemă. Aici începea greul: „Cum adică radical? Să razi un cal? Cu ce? Mașina de bărbierit a lui tăticu se stricase, lamele le tocise el. Cu ce să rad eu calul?"

— Așaaa! M-am lămurit și cu „învingătorul", și cu „învinsul"! spuse profesorul. Pentru astăzi v-am pus nota „maximă"! Doi la... puterea a doua. Credeam că sînteți luptători și la matematică, dar văd că m-am înșelat. Apoi, continuă, cu explicarea lecției noi.

În bancă, Marian scosese ceva din buzunar. Ce să vezi? cuiul de la mînerul de la ușă! Îl împingea furios în bancă, îndoindu-i floarea.

— Au, te rog, nu mă îndoi!

— Taci, ruginitură! Nu vezi, din cauza ta am încasat o notă rea! Și Marian începu să meșterească mai departe. Săracul cui! mă gîndeam. Cum poate el încurca un radical! Și cînd te gîndești că putea sta la locul lui, fără să sară în buzunarul lui Marian!

MARCELA MAIDANIUC, clasa a VI-a,
subredacția „Cutezătorii", C.P.Ș.P.
Comănești, județul Bacău

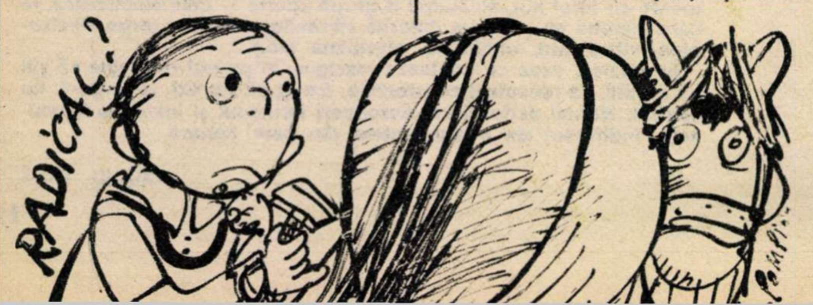

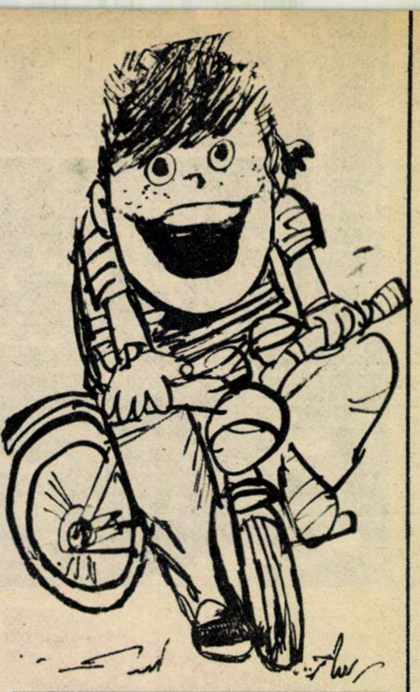

Un coleg curajos

(Interviu... numai pe jumătate în glumă!)

Colegul meu, Radu M., este considerat un „curajos". Și-a cîștigat pe drept — se zice! acest nume. Cum? Cînd trece el pe stradă cu bicicleta, automobiliștii și pietonii sînt în alertă. Și e firesc, deoarece Radu are curajul... să nu respecte nici o regulă de circulație. „Invidios" puțin pe faima sa, m-am gîndit să-i iau un interviu.

— Ești considerat cel mai curajos din clasă... Cum ți-ai cîștigat acest titlu?

— Cînd sînt cu bicicleta îi sperii pe automobiliști...

— Cum? Mi se pare extraordinar!

— Păi, într-o intersecție de exemplu, semnalizez la dreapta și eu o iau la stînga. E foarte amuzant să-i vezi pe cei din urma mea... Se sperie, pur și simplu...

— Dar nu ți-e frică de un accident?

— Nu, fiindcă automobiliștii trebuie să fie atenți...

— Dar la semafor cum procedezi? Se zice că...

— Da, nu țin cont de culoare. Pietonii se sperie, cîte unul mă admonestează, dar eu trec mai departe, cu viteză maximă.

— Ieri, în adunarea de detașament...

— Da, sînteți niște invidioși... Ba că ar trebui să dau un mic examen cu patrula de circulație a școlii, ba să promit că voi circula corect...

— Dar acum te văd că ești pieton...

— Mi-au încuiat părinții bicicleta în magazie... Și ei sînt niște invidioși!

**BOGDAN CRAIU, clasa a VIII-a,
subredacția „Cutezătorii", C.P.Ș.P.,
Piatra Neamț**

Carnetul

(foileton... medical sportiv!)

Sînt un banal carnet de note...

La începutul clasei a V-a aveam o copertă lucioasă. Acum n-o mai am.

După ce am fost deposedat de copertă am început să fiu trist, foarte trist, căci m-am îmbolnăvit de... patru.

Pentru noi, carnetele de note, este o boală destul de rară, dar foarte neplăcută; atunci cînd stăpînii noștri primesc nota patru, în loc să-și păstreze notele ni le dau nouă; astfel contaminați, ne îmbolnăvim.

Murdar, jerpelit, pătat de cerneală și minuni ale artei culinare (gem, untură etc.) dar și bolnav de patru, am hotărît să mă sfătuiesc cu mătușa mea, cartea de română și cu unchiul meu, manualul de matematică.

– Hm, hm!, o pată de cerneală de pe prima pagină și cu alte două de pe a doua pagină fac trei pete, spuse unchiul meu, veșnic preocupat de calcule.

– Vezi, mi-a zis mai blînd mătușa, s-a format o antiteză între comportarea lui Ionel și cea a colegilor săi.

Nu m-am mai dus și la bunica mea, cartea de istorie.

– De ce?

Pentru că din cînd în cînd, Ionel mai deschide cartea de istorie pentru a colora cu verde mustățile lui Henric, cu roșu părul lui Ludovic, Regele Soare, și cu maro chipul Elisabetei I, dar cartea de română nu o deschide nici în perioada tezelor, ea fiind tabu.

Dar situația n-avea să țină la infinit, și iată de ce.

Ionel era un foarte bun fotbalist. În fiecare meci marca cel puțin un gol, fiind și un „Maradona" al clasei, căpitan al echipei. Azi mergea foarte voios la școală. Oh, nu! Să nu credeți cumva că Ionel își învățase la matematică sau la română! Nu, dimpotrivă! Dar azi începeau campionatele de fotbal!

Pătrunse în vestiar, cu aerul lui „Cezar".

– Bună, băieți! Văd că sînteți în formă!

– O să avem un meci greu!

– Probabil, răspunde laconic Daniel.

– Da' ce-i cu voi?

În sfîrșit, se dumiri! El, căpitanul echipei, el, speranța fotbalului, el, care și-a sacrificat totul pentru fotbal, nu avea să joace în campionat deoarece comandamentul detașamentului hotărîse că va juca numai... dacă-și va îndrepta notele.

Urmarea e ușor de ghicit! Peste o săptămînă Ionel venea acasă radios, primise doi de zece. Iar eu, banalul carnet de note vă declar, pe cuvînt, că sînt sănătos: m-am vindecat de patru, de tristețe și de migrene.

**RADU OCTAVIAN BLEJAN,
subredacția „Cutezătorii", Palatul
Pionierilor și Șoimilor Patriei**

Ați întrebat? Vă răspundem!

Aurora polară

• „Mă numesc ADRIANA SCRIECIU, sînt elevă în clasa a VIII-a, Școala nr. 4 TURNU MĂGURELE, și vreau să știu ce este aurora polară?“

Aurora polară se numește **boreală** sau **australă,** după cum se produce în zonele de nord sau de sud ale planetei. Este un fenomen luminos impresionant și de o mare spectaculozitate, ce se petrece în timpul nopții polare, în atmosfera înaltă (între 60 pînă la 1 000 km), pe mari întinderi ale bolții cerești. Apare ca o lumină difuză, colorată în verde pal sau roșiatic, sub formă de raze, benzi, draperii, coroane etc. De obicei însoțește furtunile magnetice, fiind provocată de curenții corpusculari (îndeosebi de protoni) emiși de Soare, de regulă în timpul erupțiilor solare.

În imagine, draperiile verticale ale unei aurore boreale deasupra unui fond de nori. **(C.V.).**

Matematică

MIHAELA ZELCA, împreună cu colegii ei din clasa a VIII-a de la Școala MIHAI VITEAZU, județul Constanța, propune rubricii noastre următorul exercițiu:

Un polinom de gradul cel puțin patru împărțit la $x^2 + 3x + 2$ dă restul $-3x - 3$ și împărțit la $x^2 + 5x + 6$ dă restul $-25x - 47$. Ce rest va da la împărțirea cu $x^3 + 6x^2 + 11x + 6$?

Rezolvare :

$x^2 + 3x + 2 = (x + 1)(x + 2)$

$P(x) = (x + 1)(x + 2) \cdot Q_1(x) + (-3x - 3)$ (teorema împărțirii cu rest $\Rightarrow P(-1) = 0$ și $P(-2) = 3$ **(1)**

$x^2 + 5x + 6 = (x + 2)(x + 3)$

$P(x) = (x + 2)(x + 3) \cdot Q_2(x) + (-25x - 47)$ (teorema împărțirii cu rest $\Rightarrow P(-2) = 3$ și $P(-3) = 28$ **(2)**

$x^3 + 6x^2 + 11x + 6 = (x + 1)(x + 2)(x + 3)$

$P(x) = (x + 1)(x + 2)(x + 3) \cdot Q_3(x) + R(x)$, grad $R(x) < 3$

$R(x) \neq mx + n \Rightarrow R(x) = ax^2 + bx + c$; $a, b, c \in R$, $a \neq 0$

Deci $P(x) = (x + 1)(x + 2)(x + 3) Q_3(x) + ax^2 + bx + c \Rightarrow P(-1) = a - b + c$

$P(-2) = 4a - 2b + c$ **(3)**

$P(-3) = 9a - 3b + c$

Din relațiile (1), (2) și (3) obținem:

$a - b + c = 0$

$4a - 2b + c = 3$

$9a - 3b + c = 28$

Rezolvînd, obținem $a = 11$, $b = 30$, $c = 19$

Deci $R(x) = 11x^2 + 30x + 19$

(Prof. ELENA DIAMANDI)

Cele mai mari radiotelescoape

• „Care sînt cele mai mari telescoape din lume?“, ne întreabă VALERIU NICHITA din GALAȚI.

Dintre instrumentele de cercetare a Cosmosului face parte și radiotelescopul ce recepționează undele electromagnetice primite din adîncul Universului, pe care astronomii le interpretează, încercînd să dezlege tainele acestuia. Recordul radiotelescopului fix îl deține cel din Porto-Rico, de la Arecibo, care are o mărime de 300 metri. Cea mai mare rețea de radiotelescoape, cunoscută sub numele de „Very Large Area“, instalată în deșertul statului Noul Mexic — S.U.A., este o rețea cu lungimea de 9 kilometri, unde funcționează 27 aparate ce se mișcă pe o cale ferată. O parte din această rețea, avînd forma de Y, se vede și în imaginea alăturată. **(M.D.)**

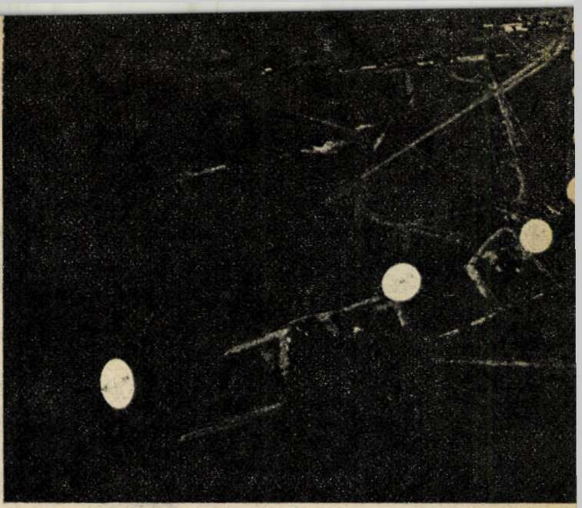

Pe scurt

• Teodor Puică, comuna Ștefan cel Mare, județul Argeș. Șarpele cu clopoței face parte din familia crotalidelor. Denumirea îi este dată de un dispozitiv cornos din vîrful cozii, care ia naștere în perioada năpîrlirii (în această fază stratul epidermic de pe solzii terminali nu cade.). Zgomotul produs de acești „clopoței“ se aude, în funcție de specie, pînă la 30 m. Crotalii sînt veninoși, cea mai mare și periculoasă specie fiind cea nord-americană (crotalul diamant), care are o lungime de aproape 2,5 m **• Daniela Popescu, Bîrla, județul Argeș; Tiberiu Preda, Galați.** Cea mai veche și cunoscută ramură sportivă este atletismul. Jocurile Olimpice antice sînt primele întreceri sportive organizate din anul 776 î.e.n. pînă în 385 e.n. Apoi ele au fost suprimate de împăratul roman Teodosiu. Prima ediție modernă a J.O. a fost organizată de francezul Pierre de Coubertin și a avut loc la Atena, în 1896. **(N.P.).**

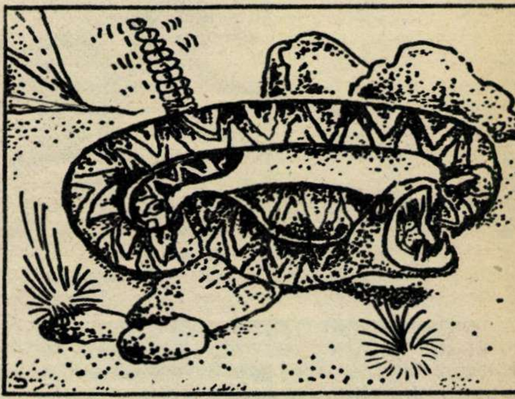

Atelier practic

BATERIA INCUBATOR PENTRU SERICICULTURĂ

Principalul utilaj folosit în incubația ouălor de viermi de mătase îl constituie **bateria incubator.** Aceasta se confecționează din cadru de lemn la dimensiunile de 1,18x0,38x0,58 m. Acestui cadru îi aplicăm trei pereți despărțitori, pentru delimitarea compartimentelor (patru la număr) în care se introduc casetele pentru incubația ouălor. Fiecare casetă se va sprijini pe un suport îngust, din lemn, fixat în peretele incubatorului.

Capacitatea fiecăruia dintre cele patru compartimente este de 10 casete. Deci, în total, bateria incubator conține 40 de casete. Ținînd cont că într-o casetă se introduc 10 gr ouă, capacitatea totală a bateriei va fi de 400 gr ouă. Dacă doriți să transportați „bateria“, trebuie să nu uitați fixarea casetelor cu ajutorul unor tije metalice longitudinale, dispuse în partea centrală a fiecărui compartiment.

În camera de incubație, bateriile vor fi așezate pe stelaje, la o distanță de cel puțin 50 cm de la podea.

Caseta pentru incubație este alcătuită din două rame: cea exterioară de 36x24x1 cm, pe care se va lipi pînză sau hîrtie de culoare neagră — constituind suportul pentru așezarea ouălor, și a doua ramă, internă, mai mică, servind la fixarea unor învelișuri, care se așază peste ouă.

Aceste învelișuri pot fi confecționate din pînză rară de bumbac, o coală de hîrtie perforată și o coală de hîrtie pelur.

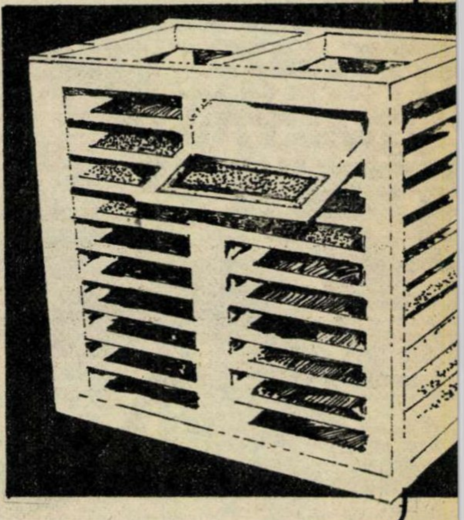

Enciclopedie „Cutezătorii"

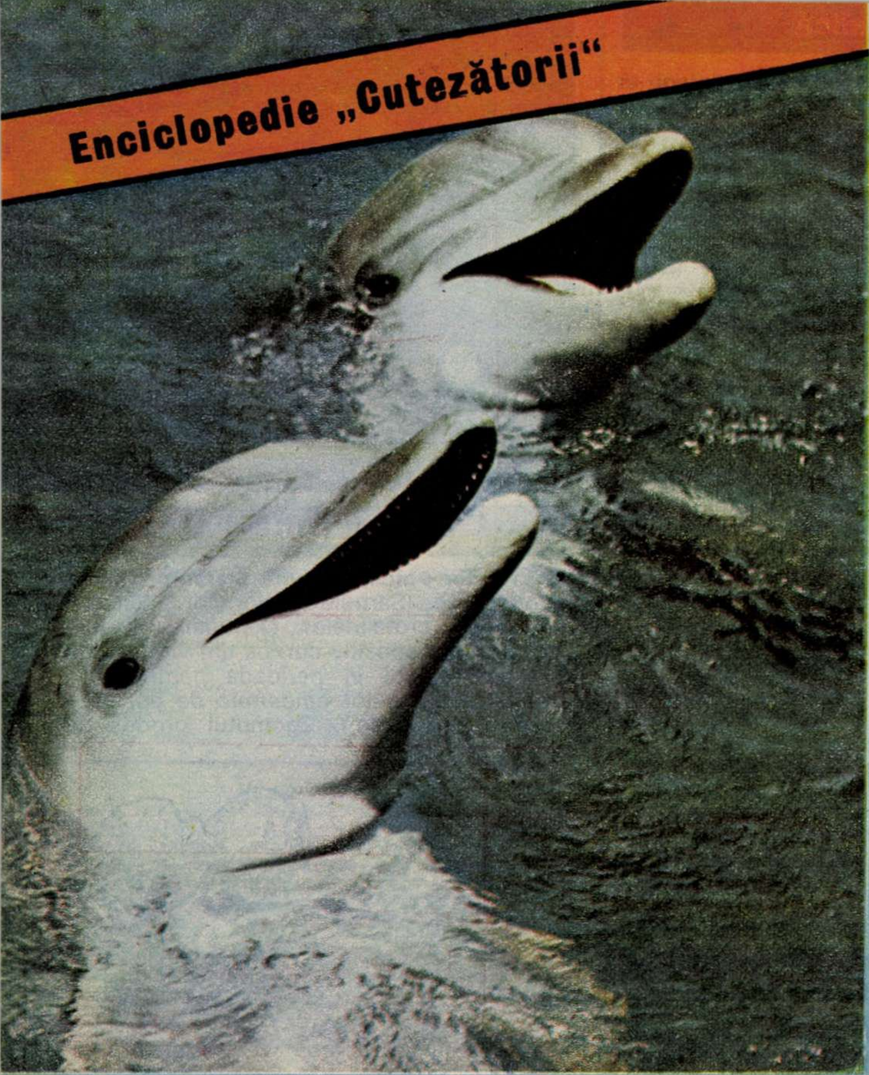

OAMENI ŞI DELFINI

Delfinii se înscriu printre cele mai interesante animale marine. Cele 55 de specii ale lor pot fi întîlnite în mai toate apele oceanului planetar, de la ecuator pînă la gheţurile polare. Aceste cetacee pline de graţie au fruntea bombată, manifestă un grad înalt de inteligenţă şi pot fi lesne dresate. Respiră printr-o nară situată... pe cap. Se află în continuă mişcare, chiar şi în timpul somnului, deoarece la fiecare minut se ridică la suprafaţă ca să respire. În stare trează pot respira şi o dată la opt minute.

În ape curate, delfinul poate vedea pînă la o distanţă de circa 10 m. Pentru a putea explora spaţii mai vaste, el are un alt mijloc de detecţie, bazat pe principiul radarului. Astfel, aflat în imersiune, delfinul primeşte o varietate de informaţii, inaccesibile pînă în prezent oricăror aparate.

Creierul unui delfin în greutate de 120 kg cîntăreşte 1,700 kg.

Alte caracteristici ale delfinului: se poate deplasa în toate direcţiile (înainte, înapoi, în sus, în jos, la dreapta, la stînga). Se descurcă perfect şi în mediul acvatic, şi în cel aerian, spaţii în care se orientează fără greş. Cu ajutorul ultrasunetelor depistează hrana, natura ei, distanţa la care se află, prezenţa semenilor. Trăieşte în grup şi practică vînătoarea colectivă, ceea ce presupune un dezvoltat sistem de comunicare şi un comportament complex.

Omul cunoaşte de milenii delfinul. Cel mai vechi argument cu valoare istorică are mai bine de 4 000 de ani şi constă într-o sculptură rupestră executată de un artist necunoscut pe pereţii peşterii din Roddoy — Norvegia.

Din vechime s-au transmis numeroase legende asupra delfinului. El apare încă în mitologia greacă. Din aceeaşi perioadă datează şi primele povestiri despre oameni salvaţi de delfini şi prietenia incredibilă dintre om şi acest cetaceu înzestrat cu o inteligenţă uimitoare. Vestitul Herodot ne transmite o legendă despre Arion, care a trăit în secolul al VI-lea î.e.n., fiind considerat primul poet şi muzician al Eladei. Îmbarcîndu-se într-o zi pe un vas, el a descoperit prea tîrziu că se află în mîinile unor piraţi. Aceştia, după ce îl prădară, îl obligară să se arunce în mare. Unul dintre delfinii ce înconjurau vasul îl aduse la mal nevătămat.

Istoricul Pliniu cel Bătrîn povesteşte că un învăţăcel de lîngă Neapole era dus la şcoală pe malul celălalt al golfului de către un delfin.

În istoria navigaţiei din Pacific este cunoscut cazul a doi delfini „piloţi". Primul a condus între anii 1880 şi 1912 toate vasele prin strîmtoarea Pelorus, situată la nord-est de oraşul Nelson din insula de sud a Noii Zeelande. Despre al doilea delfin se povesteşte că, în 1955, s-a împrietenit cu toţi copiii din satul neozeelandez Opononi, devenindu-le tovarăş de joacă. După doi ani delfinul a fost lovit de elicea unei bărci cu motor. În amintirea lui, în grădina publică din Opononi a fost ridicat, prin subscripţie publică, un monument.

În 1959 presa relata un caz cu totul ieşit din comun. Din portul columbian Cartagena plecase vaporul „Riv Ataro". În Marea Antilelor a izbucnit o puternică furtună, ce s-a soldat cu scufundarea vasului. Rătăcind pe marea dezlănţuită, susţinuţi de centurile de salvare, naufragiaţii văzură îngroziţi că se apropie un grup de rechini. Dar în calea rechinilor a apărut o colonie de delfini, care au format un baraj, venind în sprijinul naufragiaţilor. După o adevărată luptă, oamenii au fost salvaţi.

Se mai cunoaşte cazul unei femei care, în timp ce se scălda în apele din dreptul coastelor Floridei, a fost tîrîtă în larg de refluxul unui val. Atunci a simţit că cineva o împinge violent de la spate în direcţia plajei. Ajunsă la mal, extenuată de efort şi spaimă, a privit în jur pentru a-i mulţumi salvatorului. Nevăzînd pe nimeni, s-a adresat celor ce asistaseră la întîmplare. Aceştia i-au făcut cunoscut că salvatorul era un delfin, care se juca în apropierea ţărmului.

Inginerul egiptean Mahmud Vali din Cairo a plecat cu o barcă în golful Suez ca să pescuiască. De acolo curenţii l-au antrenat în larg. Fiind surprins de o furtună, barca i-a fost răsturnată, el rămînînd cu un colac de salvare în apele agitate ale nopţii. Nu peste mult timp s-a simţit ridicat de doi delfini şi împins către ţărm.

Prin anii 1961—1963 s-a aflat, nu fără uimire, că, în Japonia, cîţiva pescari au fost salvaţi de la înec de delfini. Recunoscători, aceştia au ridicat, în semn de profundă preţuire, inegalabilului lor prieten, o statuie (pe istmul Noshima-Zaki).

Pentru a-şi coordona acţiunile de salvare, delfinii emit, după cum s-a constatat, un semnal ultrasonor special, un fel de S.O.S., la care răspund alţi indivizi, cu toţii încercînd să intervină în sprijinul omului, în caz de pericol.

În Guineea, delfinul este folosit pentru abaterea bancurilor de peşte în plasele şi năvoadele localnicilor.

Pe unele plaje ale Statelor Unite, delfinul joacă rolul de „salvamar", împiedicîndu-i pe înotători să depăşească o anumită distanţă de ţărm.

Unii aviatori au asupra lor un emiţător de ultrasunete avînd înregistrate semnalele lansate de unii delfini. În caz de accident, ei pun în funcţiune emiţătorul. În scurt timp sînt înconjuraţi de delfini, care îi ridică din apă, îi împing spre ţărm şi îi apără de atacul rechinilor.

S-au mai folosit delfini pentru regăsirea navelor scufundate pînă la adîncimea de 300 m şi a face legătura cu scafandri ce lucrează pînă la 180 m. Ei aduceau medicamente (în caz de accident) sau diferite unelte solicitate de scufundători, îndeplinind aceste însărcinări de şapte ori mai repede decît un acvanaut.

ION MANTA

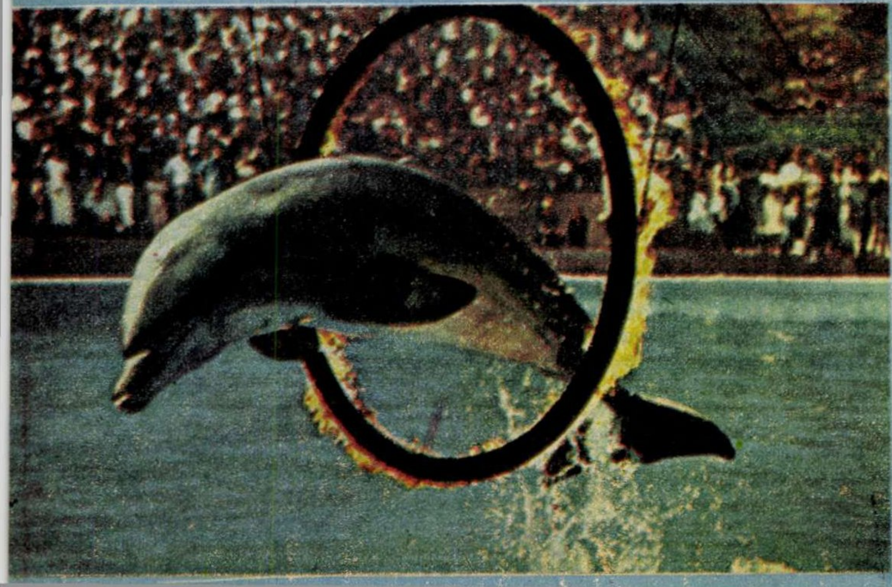

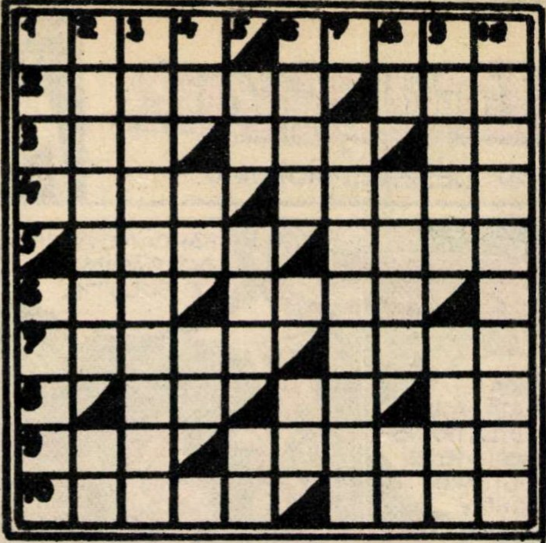

Univers școlar

ORIZONTAL: 1) Tînăr studios. Manuale. 2) Scriitor modern (pl.). Monedă. 3) Măsura lui Cuza. Fire. Suceava (abr. auto). 4) Ține cont de pagină. A publica o carte. 5) Localitate în Norvegia. Stropit. 6) Cap în Antarctida. Frig. 7) Mai multe cărți una peste alta. Acest. 8) Titi Radu. Liniște! Pronume personal. 9) Apel pe fir. Elev. 10) Așterne pe hîrtie. Cerbi polari.
VERTICAL: 1) Set de legende. Albumul țărilor și continentelor. 2) Eleve de liceu. Calc! 3) Verificator de cunoștințe. 4) Viorel Ursu. Doine! Număr. 5) Radiu (simb.). Face parte din cerc. Case! 6) Adverb de cantitate (fem.). Început de școală! 7) „Un pedagog de școală nouă". 8) Curbe! Sclipiri ale minții. În plen! 9) Clapă de calculator. Prietenul lui Bran. 10) Studii.

DICȚIONAR: EINA, ANN.

Ionel Șerban,
Bîrlad

Definiție

Citind aceste litere într-o anumită ordine, cu începere de la litera însemnată cu steluță, veți afla o definire a unui bun coleg de bancă al fiecăruia dintre voi.

Virgil Tomuleț

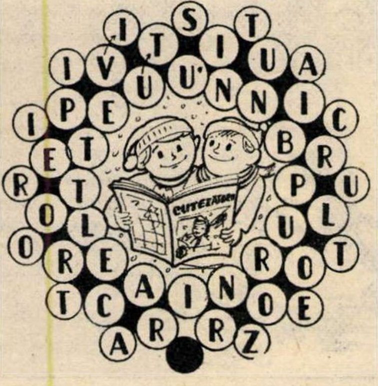

IDENTIFICARE

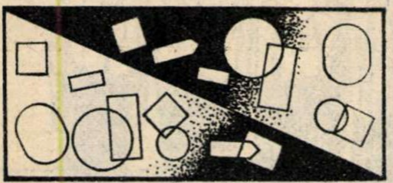

Una din figurile dintr-o jumătate a desenului nu-și află corespondentul printre figurile din cealaltă jumătate. Ați identificat-o?

Virgil Tomuleț

PROVERBIALĂ

(Criptografie:
5, 3, 2, 5, 1, 3, 6)

r=u {=t r^v m=e r r

Radu Stoianov,
Fundulea, Călărași

LITERARĂ

Orizontal: 1. Scriitor născut la Șiria; 2. zice mioara — de unde era vestitul vrăjitor; 3. a creat **Ponticele**; 4. sociolog, eseist, director al revistei „Viața Românească"; 5. arhitectul Marcu Duiliu — corabie; 6. graminee — farmec; 7. lele, nană (la Slavici). **Vertical:** 1. nuvelă al cărei titlu e numele unui „cîne"; 2. echivalentă cu zece ocale; 3. îndemînatic — după răsăritul soarelui; 4. afluent al Dunării; cîntată de Alecsandri; 6. ecou neînceput — prepoziție; 7. miros specific — roman al celui de la 1 orizontal.

Claudiu Vodă

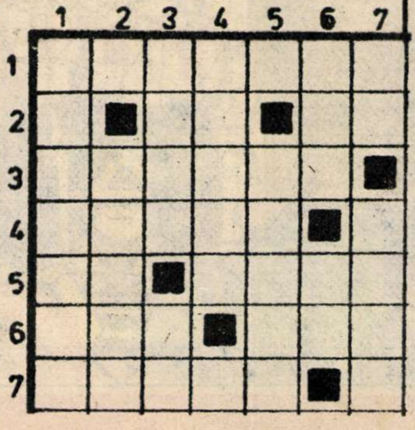

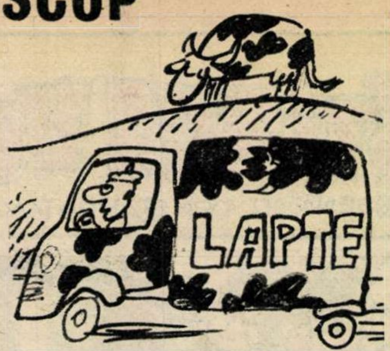

ȘAH

CONTROLUL POZIȚIEI
ALB — Rg1, Dd5, Ta1, Te1, Na3, Nb5, Ce5, pioni a2, f2, g2, h2;
NEGRU — Re8, Df5, Ta8, Nc8, Cd7, Ce7, pioni a7, b7, c7, c3, f7, g7, h7.
Albul începe și ciștigă la a treia mutare,
Soluția în numărul următor.

NUMERE ASCUNSE

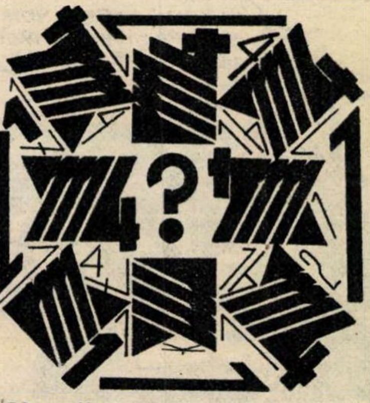

Cîte cifre se ascund în acest desen?

Virgil Tomuleț

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Literele alfabetului: 1) Alarmă. Bras. 2) Casă. Datină. 3) Eră. Focă. Gr. 54) Tg. Hore. Ieb. 5) I. Jora. Kela. 6) Liant. Lezat. 7) Mit. Nari. O. 8) Pas. Reda. Sr. 9) Rs. Tonă. Upi. 10) A. Vine. Xmit. 11) Zburdalnic.

Cu candoare: Puritate
Cite bile...
1 = 4 bile; 2 = 5 bile; 3 = 5 bile.
Trunchi de piramidă: 1) Eră. 2) Nero. 3) Solon. 4) Ramses. 5) Decebal. 6) Tigranes. 7) Nammurapi. 8) Constantin. 9) Tutankhamon.
Șah
1. g5! h:g5 2. h:g5 T:h1 3. g:f6! T:d1 + 4. C:d1!! (o damă pentru un tempo) D:d2 5. f:g7! și negrul pierde.

Epigrame

UNUI ÎNTÎRZIAT

Dacă-ntîrzii sînt motive
Fel de fel, obiective:
Niciodată nu-i pricina
Lenevia... bat-o vina!

CELUI MINCINOS

Fabulînd te-ncearcă teama
Că s-o da pe față-arama:
„Cînd s-or bate cap în cap
Cele spuse... cum să scap?"

RĂSPUNS

„Ceasul rău, ce să mai zic,
Nu-mi venea în cap nimic."
Dar Gigel pe loc ți-a spus:
„Cum să afli... ce n-ai pus!"

CELUI PRIPIT

I-a spus Dana: „Ai răbdare,
Parcă-ai fi un leu în cușcă!
Vrei să trecem la întîmplare?
Hai pe zebră că... nu mușcă!"

Crișan Constantinescu

TICUȚĂ CEL UITUC

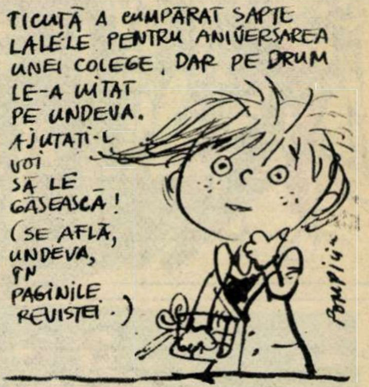
TICUȚĂ A CUMPĂRAT ȘAPTE LALELE PENTRU ANIVERSAREA UNEI COLEGE, DAR PE DRUM LE-A UITAT PE UNDEVA.
AJUTAȚI-L VOI SĂ LE GĂSEASCĂ!
(SE AFLĂ, UNDEVA, ÎN PAGINILE REVISTEI.)
POMPILIU

Foto: **M. NIEDL**

COPERTA NOASTRĂ

Aeromodeliști de la C.P.Ș.P., Brașov se pregătesc pentru concursul „Start spre viitor".

CUTEZĂTORII 21 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ILEANA PIȚA; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 16 pagini, 1,50 lei

STÎNCA VULTURILOR

SCENARIU: CONSTANTIN DIACONU DESENE: PUIU MANU

9

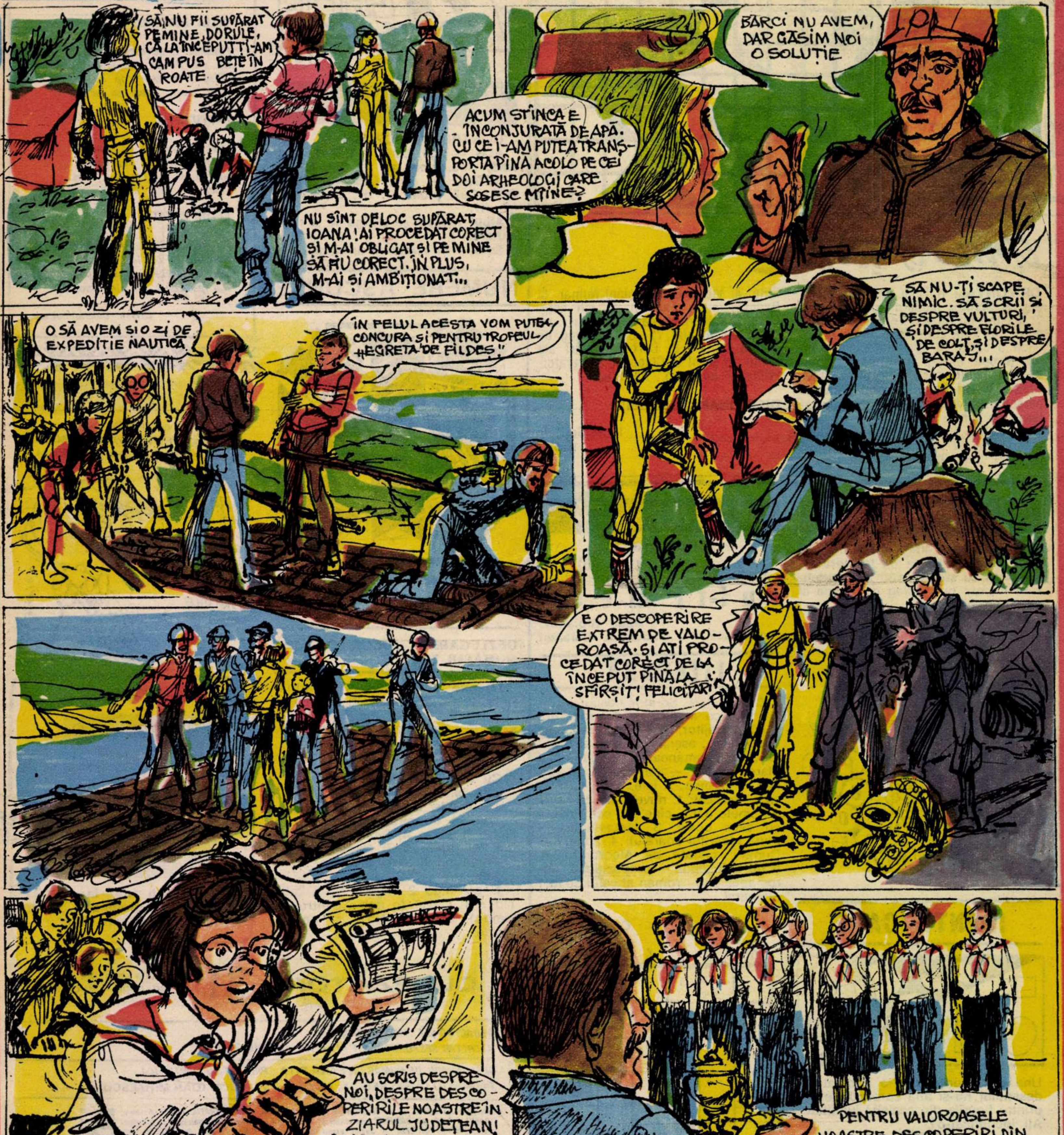
SĂ NU FII SUPĂRAT PE MINE, DORULE, CĂ LA ÎNCEPUT ȚI-AM CAM PUS BEȚE ÎN ROATE
NU SÎNT DELOC SUPĂRAT, IOANA! AI PROCEDAT CORECT ȘI M-AI OBLIGAT ȘI PE MINE SĂ FIU CORECT. ÎN PLUS, M-AI ȘI AMBIȚIONAT...
ACUM STÎNCA E ÎNCONJURATĂ DE APĂ. CU CE I-AM PUTEA TRANSPORTA PÎNĂ ACOLO PE CEI DOI ARHEOLOGI CARE SOSESC MÎINE?
BĂRCI NU AVEM, DAR GĂSIM NOI O SOLUȚIE
O SĂ AVEM ȘI O ZI DE EXPEDIȚIE NAUTICĂ
ÎN FELUL ACESTA VOM PUTEA CONCURA ȘI PENTRU TROFEUL „EGRETA DE FILDEȘ”
SĂ NU-ȚI SCAPE NIMIC. SĂ SCRII ȘI DESPRE VULTURI, ȘI DESPRE FLORILE DE COLȚ, ȘI DESPRE BARAJ...
E O DESCOPERIRE EXTREM DE VALOROASĂ. ȘI AȚI PROCEDAT CORECT DE LA ÎNCEPUT PÎNĂ LA SFÎRȘIT! FELICITĂRI!
AU SCRIS DESPRE NOI, DESPRE DESCOPERIRILE NOASTRE ÎN ZIARUL JUDEȚEAN! SCRIE ȘI DESPRE TINE ȘI DESPRE APARATUL TĂU, DORULE!
PENTRU VALOROASELE VOASTRE DESCOPERIRI DIN DOMENIUL ISTORIEI PATRIEI, JURIUL V-A ACORDAT TROFEUL „SCUTUL DACIC”.

(SFÎRȘIT)

1 Iunie, Ziua Internațională a Copilului

Număr realizat în colaborare cu cititorii

Cutezătorii

22

JOI, 1 IUNIE 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 129)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

La invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Joaquim Alberto Chissano, preşedintele Partidului FRELIMO, preşedintele Republicii Populare Mozambic, a efectuat o vizită oficială de prietenie în Republica Socialistă România, în perioada 22–24 mai 1989.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Joaquim Alberto Chissano au purtat convorbiri oficiale, desfăşurate într-o atmosferă de stimă, prietenie şi înţelegere reciprocă.

În cadrul convorbirilor, conducătorii celor două partide şi state s-au informat asupra preocupărilor actuale privind diferite aspecte ale dezvoltării economico-sociale a ţărilor lor şi au examinat căile şi mijloacele pentru promovarea continuă a raporturilor tradiţionale de prietenie şi colaborare româno-mozambicane în toate domeniile de interes comun. Preşedinţii celor două ţări au procedat, în acelaşi timp, la un larg schimb de vederi cu privire la principalele probleme ale vieţii internaţionale.

Puternic mobilizate de importantele sarcini ce le revin şi acţionînd în spiritul orientărilor şi indicaţiilor formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la recentele şedinţe ale Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., colectivele de oameni ai muncii din industrie, agricultură, construcţii, transporturi, din celelalte sectoare de activitate depun eforturi intense pentru realizarea exemplară a planului pe primul semestru şi pe întregul an la toţi indicatorii, pentru creşterea mai susţinută a eficienţei economice şi a rentabilităţii producţiei. În centrul preocupărilor tuturor oamenilor muncii se situează îndeplinirea programelor speciale ce vizează perfecţionarea organizării muncii şi modernizarea producţiei, programe care îşi propun mobilizarea mai puternică a resurselor interne, astfel încît să se asigure creşterea accentuată a productivităţii muncii, reducerea consumurilor materiale şi a costurilor de fabricaţie, sporirea veniturilor în întreaga activitate productivă.

Măsurile concrete stabilite au la bază promovarea pe scară largă a progresului tehnic, competenţa profesională, înalta conştiinţă revoluţionară a muncitorilor şi specialiştilor, a cadrelor de conducere din toate sectoarele economiei naţionale, ceea ce creează condiţiile de încadrare a produselor în limitele costurilor de producţie prevăzute – la unele realizîndu-se chiar rentabilităţi mai mari decît cele stabilite. Răspunzînd prin exemplare fapte de muncă îndemnurilor adresate de secretarul general al partidului, fiecare colectiv muncitoresc acţionează cu fermitate pentru a întîmpina cu noi succese aniversarea istoricului 23 August 1944 şi Congresul al XIV-lea al partidului.

Poporul român, ferm angajat în înfăptuirea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei, îşi exprimă deplina adeziune faţă de politica externă a României socialiste, faţă de iniţiativele preşedintelui Nicolae Ceauşescu cu privire la accelerarea procesului de dezarmare, de încredere şi destindere în Europa şi în întreaga lume.

Consecventă politicii sale de pace, de promovare în fapte a dezarmării şi destinderii, ţara noastră se pronunţă ferm împotriva iniţiativei N.A.T.O. de a trece la modernizarea rachetelor nucleare cu rază scurtă de acţiune, în totală discordanţă cu interesele vitale ale tuturor popoarelor, şi susţine necesitatea imperioasă a începerii de tratative pentru realizarea unui acord de reducere cu 50 la sută a armelor strategice nucleare, a înlăturării complete, pînă în anul 2000, a tuturor armelor nucleare.

Dînd expresie voinţei întregului popor de a trăi într-o lume a păcii, a prieteniei şi colaborării, organizaţiile de masă şi obşteşti din ţara noastră au adresat guvernelor şi organizaţiilor similare din ţările membre ale N.A.T.O. apeluri prin care cer să se facă totul ca aceste state să renunţe la dezvoltarea armelor nucleare tactice, la orice măsuri menite să stimuleze cursa înarmărilor şi să contribuie la edificarea unei lumi fără arme şi războaie, o lume a înţelegerii şi cooperării, a păcii internaţionale.

Orizont românesc

Continuînd seria bunelor rezultate obținute în perioada care a trecut din acest an, oamenii muncii din toate domeniile de activitate raportează noi și semnificative succese:

- Energeticienii de pe cele trei platforme ale Întreprinderii „Electrocentrale“ Mureș — Iernut, Fîntînele și Tîrnăveni au livrat sistemului energetic național, în plus față de sarcinile de plan, 115 milioane kWh energie electrică.
- Oamenii muncii din întreprinderile industriale sucevene au realizat peste prevederi 2 550 tone minereu de fier, 5 150 tone pirită, 263 tone cupru, plumb și zinc în concentrate, 39,8 milioane kWh energie electrică, 996 metri cubi de prefabricate din beton armat, 379 tone plăci fibrolemnoase, mobilă, confecții textile, încălțăminte.
- 20 de întreprinderi industriale și unități economice din județul Bacău au livrat suplimentar la export, la cererea partenerilor de peste hotare, mărfuri în valoare de 57 milioane lei.
- Constructorii și montorii bucureșteni au dat în folosință în devans 7 capacități productive, creîndu-se condiții pentru realizarea, peste prevederile planului, a unor echipamente energetice, motoare, țevi și alte produse.
- În județul Iași, în comunele Podu Iloaiei, Belcești, Răducăneni și în alte localități rurale s-au construit în acest an peste 2 000 de apartamente, cărora li se vor adăuga în următoarele luni alte peste 1 000 de noi apartamente. De asemenea, în comunele Stolniceni, Popricani, Deleni, Todirești și în alte localități au fost date în folosință noi săli de clasă, dispensare medicale și grădinițe de copii cu 60 și 100 de locuri fiecare.

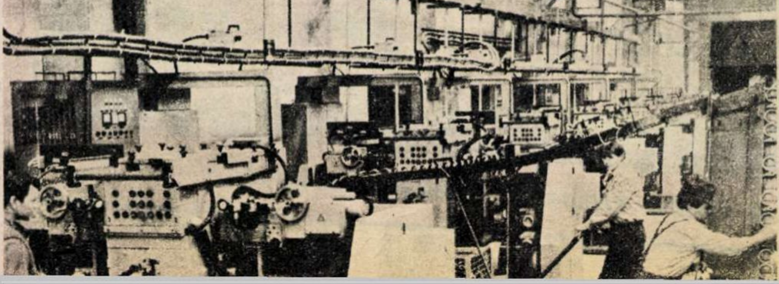

Omagiu

Ca floarea muncii, a rodului,
În nemărginita mea dragoste
Pentru lumină și muncă, și
pace, și joc,
Dumneavoastră vă aduc
mulțumire, iubiți conducători.

Copilăria ni-i fericită,
Ca o grădină înflorită pe plai
iată, viitorul din tinere orașe
palpită —
Spic de grîu e dragostea
noastră,
Cu lumină de soare în grai.

Cu oamenii toți, laolaltă,
Vă urmăm, iubiți părinți,
spre viitor;
Dragostea ni-i cît primăvara
de-naltă,
Cît fruntea acestui minunat
popor.

Luminița Ion
Școala nr.149, București

FERICIREA DE A FI COPIL ÎN ROMÂNIA DE AZI

Pentru poporul nostru copiii reprezintă primăvara vieții, viitorul țării. A fi copil în România de azi înseamnă a te bucura de tot ceea ce a creat și creează poporul. Nobila preocupare de a asigura tuturor copiilor țării condițiile cele mai bune de creștere și dezvoltare, în vederea formării lor ca demni cetățeni ai țării, străbate întreaga politică a partidului și statului nostru.

Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu se îngrijesc cu pilduitoare dragoste pentru ca tinerele generații ale țării să dispună de tot ceea ce este necesar pentru a se pregăti temeinic și multilateral pentru muncă, pentru viață, pentru viitor. Această realitate evidentă în toate localitățile patriei este edificator exprimată de tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Trăiți și vă dezvoltați, dragi copii și tineri, într-o societate care pune mai presus de orice omul, bunăstarea și fericirea sa, care deschide minunate perspective în fața voastră, a întregului nostru popor". Societatea noastră pune mai presus de orice omul, căruia îi asigură împlinirea adevăratelor drepturi fundamentale: dreptul la muncă, la educație, știință, învățămînt și cultură, la ocrotirea sănătății, dreptul de participare activă la viața politică a țării, la conducerea societății.

Mai presus de toate se situează însă grija pentru copiii țării. Marile transformări revoluționare care s-au produs în țara noastră, în anii socialismului, cu deosebire în Epoca Nicolae Ceaușescu, au influențat în mod esențial universul copilăriei. Numai construcțiile destinate învățămîntului echivalează cu 10 orașe a cîte 100 000 de locuitori fiecare. În vechea orînduire, în care domneau nedreptatea socială, exploatarea, pe fondul subdezvoltării, copilăria era lipsită de bucurii, de speranțe, de certitudini. Pe vremea aceea, cea mai mare parte dintre copiii care începeau școala primară nu reușeau s-o termine. Din această cauză vechiul regim de tristă amintire ne-a lăsat moștenire un număr de analfabeți ce echivala cu un sfert din populația României.

În România socialistă, partidul, statul, întreaga societate fac eforturi susținute pentru ca toți copiii să simtă din plin bucuria vîrstei lor. Dreptul la învățătură este garantat la nivelul întregii noastre societăți, pentru toți tinerii și copiii de vîrstă școlară. O dovadă concludentă o constituie faptul că circa un sfert din populația României se află în școli. S-a asigurat de mai multă vreme generalizarea învățămîntului de zece ani, iar din 1990 se va trece la generalizarea învățămîntului de 12 ani. La ședința din 5 mai a.c. a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se acorde o atenție sporită integrării, în continuare, a învățămîntului cu cercetarea și producția, perfecționării programelor de pregătire, în raport cu exigențele noii revoluții tehnico-științifice și ale noii revoluții agrare. Beneficiind de o puternică și modernă bază materială — 28 460 unități școlare de toate gradele ce cuprind peste 100 000 săli de clasă și 14 514 laboratoare moderne — toți copiii de vîrstă școlară sînt cuprinși în instituții de învățămînt de diferite grade. Ei dispun de toate condițiile — școli luminoase, cadre didactice bine pregătite, biblioteci, laboratoare, ateliere — pentru a se pregăti la nivelul cerințelor noii revoluții tehnico-științifice.

În România, absolut toți absolvenții diferitelor forme de pregătire școlară au asigurate locuri de muncă potrivit pregătirii dobîndite.

O deosebită atenție este acordată ocrotirii sănătății copiilor, dezvoltării lor armonioase. Dar grija pentru sănătate depășește cu mult perimetrul instituțiilor medicale. Acest aspect are un orizont deosebit de larg, vizînd condițiile de locuit (faptul că 80 la sută dintre locuitorii României s-au mutat, în anii socialismului, în case noi se răsfrînge pozitiv și în viața copiilor), condițiile de recreere (amintim aici și însoritele vacanțe pe care numeroși copii le petrec la mare sau la munte în cele peste 300 de tabere și colonii); alocațiile tot mai mari acordate de stat pentru sprijinirea familiilor cu mulți copii.

În România de astăzi copiii se bucură de un generos cadru de afirmare a talentelor și spiritului de creativitate în fiecare ediție a Festivalului Național „Cîntarea României". În cadrul acestei manifestări a muncii și creației milioane de pionieri și școlari se întrec în creativitate, măiestrie și talent interpretativ. Miile de cercuri tehnico-aplicative și pe obiecte de învățămînt reunesc an de an tot mai mulți copii. Avînd la dispoziție cele mai minunate condiții pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber, pentru excursii, expediții și drumeții, copiii noștri cresc voioși și sănătoși. Dispunînd de minunate condiții de muncă, viață și învățătură, unica și marea răspundere a copiilor țării este de a se pregăti temeinic pentru viitor. Adresîndu-li-se direct, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a cerut: „Folosiți aceste minunate condiții pentru a învăța, a învăța și iar a învăța". Acestei înflăcărate chemări copiii țării îi răspund cu angajamentul patriotic și revoluționar de a fi, prin calitatea activității lor în procesul de educație și învățămînt, la înălțimea răspunderilor timpului prezent.

De 1 Iunie, cînd pe întreaga planetă cea dintîi zi a verii este dedicată celor mai tineri fii ai săi, poporul nostru își sărbătorește copiii, înconjurîndu-i cu dragoste și căldură.

În această zi, care în țara noastră este o sărbătoare a copilăriei fericite, gîndurile pline de dragoste ale celor mai tineri fii ai patriei se îndreaptă spre tovarășul Nicolae Ceaușescu, spre tovarășa Elena Ceaușescu, aducînd prinosul recunoștinței fierbinți pentru minunatele condiții de muncă, viață și învățătură create, pentru atenția deosebită cu care sînt permanent înconjurați.

Reportajul săptămînii

Reporteri: pionierii!

BINE V-AM GĂSIT, PRIETENI!

De data aceasta, dragi cititori, reportajul săptămînii este realizat împreună cu unii „colegi", ceva mai... tineri, pionieri reporteri din subredactia „Cutezătorii" de la **Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei** din **Pucioasa,** jud. **Dîmbovița.** Ideea le aparține: „Nu departe de orașul nostru se află o comună, **Brănești,** ne-au scris ei, de curînd. Adesea, noi, copiii din Pucioasa, pornim în drumeții prin pădurile dese care o înconjoară. Vara ne scăldăm cu multă plăcere în apa Ialomiței, care trece tot pe acolo. Ne-am împrietenit, desigur, și cu copiii de aici. De aceea vă invităm să veniți să vă facem cunoștință cu ei", își încheie scrisoarea pioniera **Andreea Teodorescu,** redactor șef al subredacției „Cutezătorii".

Iată-ne deci împreună, „pe teren", în comuna atît de frumos recomandată. Carnețelele, aparatele de fotografiat, întrebările par să stînjenească gazdele. Răspunsurile lor sînt mai ales „nu, nu avem corigenți", „Da, am participat la olimpiade", „desigur, avem rezultate artistice frumoase". **Mihaela Martinescu,** redactor cu mai multă experiență, își dă seama de tracul pe care-l încearcă prietenii din Brănești și face o propunere:

— Ne duceți în atelierul vostru de țesut?

Toată lumea se înviorează, fetele își pun de îndată îmbrăcămintea obligatorie de... țesătoare, halate și băsmăluțe, și împreună ne îndreptăm spre o sală încăpătoare unde două războaie de țesut adevărate, așa cum sînt întîlnite în întreprindere, strălucesc în lumina razelor de soare. Atenția tuturor este însă atrasă de valurile de pînză albă care ies dintre acele metalice.

— Chiar voi ați făcut-o?! întreabă mirat, dar plin de importanță, cu stiloul și carnețelul pregătite, cel mai mic dintre reporteri, **Petrișor Tofan.**

— Dar cine? răspunde amuzată **Liliana Diaconu,** despre care aflasem că este comandanta unității. Nu însă singure! Un război de țesut nu-i o jucărie, a adăugat ea, pusă de-acum pe vorbă. Cînd, la rugămintea pionierilor, aceste două războaie de țesut au fost oferite școlii noastre de către **Întreprinderea Textilă „Bucegi",** muncitorii au hotărît să ne trimită și pe una dintre cele mai pricepute țesătoare, **Elisabeta Ancuța,** care să ne învețe să lucrăm.

• Membrii subredacției „Cutezătorii" sînt... „pe teren"!

• Interviu la „locul de muncă"!

— Și ce faceți cu pînza aceasta?

— Merge mai întîi în întreprindere, care ne-a dat și materia primă, se grăbește să răspundă un băiat. Acolo este albită, apretată, imprimată. Apoi pleacă în lume.... Întreprinderea exportă în 62 de țări de pe toate continentele.

— După cîte știu, numai fetele țes, nu și băieții, se miră din nou Petrișor.

— Știi bine, îi confirmă băiatul. Dar și noi cunoaștem munca fetelor. Atelierul băieților uite-l, alături. Lucrăm tot pentru „Bucegi". Facem unele piese de schimb mai simple pentru războaie. Și maistrul nostru tot de acolo din întreprindere este.

— Vi s-a spus vreodată ce părere are conducerea întreprinderii despre munca voastră? întreabă, privind și înspre fete și înspre băieți, **Raluca Iuga.**

— Veniți cu noi după-amiază, la întîlnirea cu tovarășul **Dumitru Negru,** directorul de la „Bucegi" și luați-i un interviu.

Dacă-i chiar așa, nu era de pierdut o astfel de ocazie. Pînă una, alta, se fac pregătiri pentru fotografii.

Fotoreporterul subredacției este de părere să se surprindă momentul lucrului și așază mai multe fete la rînd explicîndu-le cum să privească. „Nu! Nu-i real", se opun fetele. Protecția muncii le interzice să stea îngrămădite astfel. Mai bine să le surprindă în timpul interviului. Ar fi frumoasă și o fotografie în fața școlii sau, poate, în grădina de legume, sau la muzeul lor...

De fapt, cu fotografiile... posibile ar putea fi acoperite paginile unui voluminos album. Și poate că pe primele file ar merita să strălucească chipurile celor peste două sute de copii cu note numai foarte bune. Apoi „grupa curajoșilor", cei șaizeci de iubitori ai muntelui — buni prieteni ai salvamontiștilor — care, anul trecut, a primit distincția „Meritul pionieresc". Și-ar mai fi frumoasă o fotografie cu un... munte ridicat din recoltele de porumb și de sfeclă adunate de pe lotul școlar vara trecută. Și una cuprinzînd miile de gogoși împletite din fir auriu pe care le-au obținut harnicii pionieri sericicultori. Și, dacă s-ar putea, o imagine care să cuprindă întreaga comună. Pentru că, pe întreg întinsul ei, trăiesc și cresc acești harnici, destoinici și veseli copii, înaripați de gînduri și visuri cutezătoare.

PIONIERII REPORTERI
de la subredacția
„Cutezătorii", C.P.Ș.P., Pucioasa

FOTO REPORTER „Cutezătorii"

● **„Unul mai frumos ca altul"** — prietenii noștri, șoimii patriei. Instantaneu semnat de membrii cercului foto de la C.P.Ș.P., Sadu, județul Gorj.

● **„Colegii noștri, fotoreporterii".** Foto: membrii subredacției pionierești C.P.Ș.P., orașul Gh. Gheorghiu Dej, județul Bacău.

● **„Atenție! Începe emisiunea subredacției."** Foto: Emilian Popescu, C.P.Ș.P., Bălcești, județul Vîlcea.

● **„Cum o fi reușit s-o facă?** Imaginea realizată la cercul foto, C.P.Ș.P., Sectorul 1, București.

● **„E greu să alegi ce să citești mai întîi".** Foto: Bogdan Cristea, C.P.Ș.P., Tîrgoviște.

Un zîmbet prietenesc pentru: *Cătălina*

Pe oricare dintre elevii de la Școala nr. 1 din Focșani i-ai întreba care este cel mai bun prieten al său, răspunsul ar fi unul singur: Cătălina! Mereu voioasă și săritoare, mereu un exemplu pentru aceștia și pentru cei șase frați mai mici, mereu în fruntea interesantelor acțiuni pionierești pe care le organizează – aceasta este pioniera Cătălina Ioniță, comandanta de unitate.

Fruntașă la învățătură și în activitățile pionierești, un neprețuit sprijin în familie și pentru colegii ei, Cătălina este un prieten minunat și un model de hărnicie și strădanie pentru toți cei care o cunosc.

Un zîmbet prietenesc pentru Cătălina și sincere felicitări pentru frumoasele sale calități.

Boni Stănciulescu
clasa a VIII-a B,
Școala nr.1 — Focșani

Ritm

EDIȚIA DE FAȚĂ A RUBRICII „RITM" ESTE REALIZATĂ ÎN EXCLUSIVITATE CU COLABORAREA REPORTERILOR SUBREDACȚIILOR PIONIEREȘTI, PRECUM ȘI A CORESPONDENȚILOR NOȘTRI CARE AU ȚINUT CA ȘI ALȚI CITITORI AI REVISTEI SĂ CUNOASCĂ ACTIVITĂȚILE DE SUCCES DESFĂȘURATE ÎN ȘCOLILE LOR ● **Iată, de pildă,** ce ne scrie pioniera-reporter Daniela Chican de la subredacția „Cutezătorii" din Giurgiu: „Într-o dimineață însorită de primăvară, membrii cercurilor de la C.P.Ș.P. au hotărît să lase de-o parte stiloul sau ciocanul de lipit, pensulele și acuarelele, calculatorul ori receptorul pentru a porni cu toții la lucru în aer liber, într-un loc ce se întinde pe o suprafață de nu mai puțin de 15 000 metri pătrați! Nu e greu de ghicit că, de fapt, ei au asaltat îndrăgitul parc al orașului pentru a-i primeni frumusețea" ● **Corespondenta noastră Denisa Chirilă** de la subredacția din Tg. Jiu ne transmite și ea o veste despre hărnicia pionierească în arenele primăverii: colegii ei de la Școala Peșteana-Jiu au plantat 10 ha cu puieți, iar cei din Tismana au sporit livezile localității lor cu încă 5 ha de pomi fructiferi ● **O faptă de hărnicie colectivă și o felicitare... întregului colectiv!** Încă din luna aprilie, detașamentul clasei a VII-a de la Dobrogostea—Argeș și-a îndeplinit integral (valoric) angajamentul de muncă patriotică. Știrea ne-a parvenit prin corespondența trimisă de comandanta acestui detașament fruntaș, Nicoleta Florea ● **Pionierele reportere Isabela Debreceni și Irina Grebenșian** doresc ca și prin intermediul rubricii noastre să-i adreseze felicitări colegului lor Mihai Horea, membru al cercului de electronică de la C.P.Ș.P., Luduș—Mureș, pentru că el este cîștigătorul multdisputatului loc I la faza județeană a concursului „Mîini de aur". Așadar, felicitări, dragă Mihai, și urări de noi succese! ● **Despre două premiere tehnice** ale membrilor cercului de radiogoniometrie și telegrafie de la C.P.Ș.P. Arad ne-au scris de curînd Marius Joldea și Loredana Murarețu de la subredacția arădeană. E vorba de realizarea unor noi receptoare, cu circuite integrate, de tipurile TDA D1046 și BA 741, precum și de intrarea în construcția de serie a primelor 20 de chei de manipulare necesare autodotării cercului ● **Fotografia** pe care ne-o trimite Ana-Maria Ivănescu, elevă în clasa a III-a D la Școala nr. 86 din București, reprezintă o secvență de lucru din avanpremiera expoziției pe care membrii cercului de pictură ce ființează pe lîngă Muzeul Colecțiilor de Artă (cerc din care și ea face parte) au dedicat-o Zilei Internaționale a Copilului ● **Deși fotoreporterii de la C.P.Ș.P. Vaslui** ne-au trimis un amplu top de imagini ilustrînd secvențe de pe scenele Festivalului Național „Cîntarea României" (de fapt pregătesc și o expoziție cu această temă, intitulată „Ritm și măiestrie"), noi am ales-o anume pe aceea care îi reprezintă chiar pe ei — în ipostaza premergătoare colaborării lor la acest număr realizat de cititori. Nu-i așa că sînteți de acord cu opțiunea noastră?

COPIII ŞI ARTELE

Grupul vocal „Cetioara" al Palatului Pionierilor şi Şoimilor Patriei vă invită, dragi cititori, să învăţaţi împreună cu ei acest cîntec.

MĂIASTRA

Versurile de Aurelian Priescu — *Muzica de Niculina Merceanu*

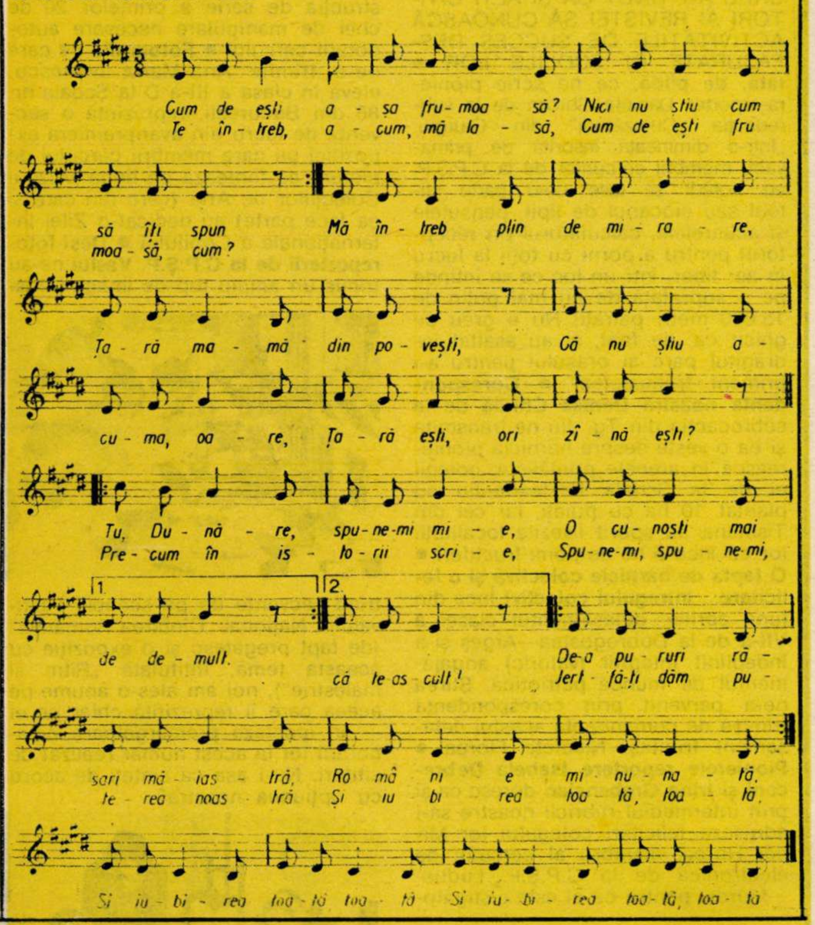
Cum de eşti a - şa fru - moa - să? Nici nu ştiu cum
Te în - treb, a - cum, mă la - să, Cum de eşti fru
să îţi spun Mă în - treb plin de mi - ra - re,
moa - să, cum?
Ţa - ră ma - mă din po - veşti, Că nu ştiu a -
cu - ma, oa - re, Ţa - ră eşti, ori zî - nă eşti?
Tu, Du - nă - re, spu - ne-mi mi - e, O cu - noşti mai
Pre - cum în is - to - rii scri - e, Spu - ne-mi, spu - ne-mi,
1
2
de de - mult. De-a pu - ruri ră -
că te as - cult! Jert - fă-ţi dăm pu -
sori mă - ias - tră, Ro - mâ - ni e mi - nu - na - tă.
te - rea noas - tră Şi iu - bi - rea toa - tă, toa - tă.
Şi iu - bi - rea toa - tă, toa - tă Şi iu - bi - rea toa - tă, toa - tă

PALETA DE AUR

Prietenii culorilor

Copiii din cercul nostru sînt foarte pasionaţi de pictură. Combinaţia culorilor a devenit pentru noi un lucru tot mai interesant. Pe zi ce trece, desenele sînt mai frumoase, mai pline de lumină.

După ce în anul şcolar trecut am obţinut la faza judeţeană a Festivalului Naţional „Cîntarea României" două premii II şi două premii III, în luna mai a acestui an, sub genericul „Culorile copilăriei", am deschis o expoziţie în holul Casei Pionierilor şi Şoimilor Patriei din Piatra-Neamţ. Lucrările noastre s-au bucurat de mult succes, astfel încît am fost invitaţi sa deschidem la 1 iunie o expoziţie şi în holul Cinematografului „Cozla" din acelaşi oraş. Bineînţeles că lucrările realizate de colegii mei încîntă şi privirile celor care vin la Centrul de creaţie şi cultură socialistă „Cîntarea României" sau la dispensarul medical din localitatea noastră unde avem, de asemenea, expuse desene foarte frumoase.

Mihaela Albescu

Şcoala nr. 2, Zăneşti, jud. Neamţ

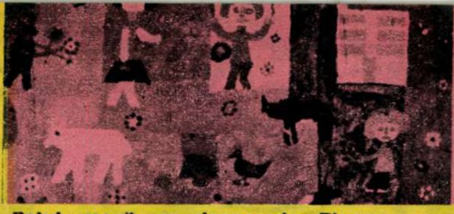

„Satul meu" — desen de Elena Monica Blaga, Şcoala din Zăneşti, jud. Neamţ.

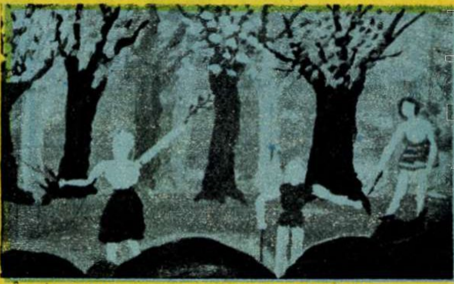

„În aer liber" — desen de Barbála Koppandi, Liceul „N. Tonitza", Bucureşti.

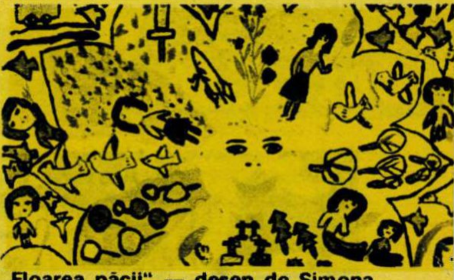

„Floarea păcii" — desen de Simona Minzală, Şcoala nr. 11,Buzău.

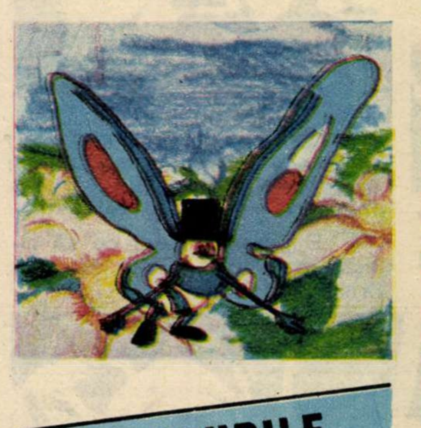

AVENTURILE lui PUPY

Aventurile lui Pupy este titlul unui film de animaţie, din care vă prezentăm o imagine-desen, realizat de către talentaţii desenatori şi cineclubişti de la C.P.Ş.P. din Cîmpulung Moldovenesc. Nenumăratele întîmplări ale lui Pupy, fluturaşul năzdrăvan, şi ale celorlalte personaje ale peliculei — gîze şi flori multicolore — sînt, de fapt, o frumoasă pledoarie pentru prietenie.

Subredacţia „Cutezătorii",
C.P.Ş.P., Cîmpulung Moldovenesc,
jud. Suceava

„PENTRU SĂNĂTATE ŞI UMANITATE"

Acesta este unul din numeroasele desene care au făcut obiectul unei ample expoziţii găzduită, în urmă cu două săptămini, în sălile Muzeului de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din Republica Socialistă România. Expoziţia a fost deschisă cu prilejul unui concurs republican de creaţie literară şi artistică organizat de Societatea de Cruce Roşie din R.S.R., sub genericul „Pentru sănătate şi umanitate". Acţiunea are loc din doi în doi ani, acum ea aflindu-se la a şaptea ediţie, şi a coincis în această primăvară cu Ziua mondială a Crucii Roşii.

„La consult" — desen de Florina Neagu, Şcoala nr. 2, Zimnicea.

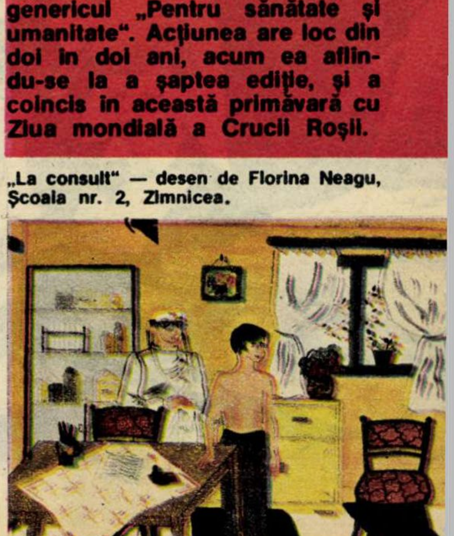

Limba noastră-i o comoară

„În Botoşani şi-n toată ţara, pomii au înflorit luminînd ca ochii lui Eminescu, ca verbele limbii române."

Ana Stejar

clasa a VIII-a, Şcoala nr. 1, Brăila

Lui Eminescu

Luceafăr drag de dor şi ţară
Cu iubire de tine, ţi-aş scrie o carte;
Îmi răsari din inimă, din izvoare
Deşi eşti atît de înalt şi departe...

Dinspre tine, totul e lumină şi poezie,
Teiul tău rămîne fără pereche.
Dă-mi şi mie o clipă de veşnicie.
Cercei de cireş îmi pun la ureche.
Privesc cum răsari în liniştea clară
Încă din lumină şi decuseară.

Laura Olaru

clasa a VI-a,
Şcoala nr. 11, Roman

Printre numeroasele acţiuni dedicate de către pionierii botoşăneni apropiatului centenar al nemuririi poetului nepereche, Mihai Eminescu, se numără şi concursul de recitări artistice din creaţia eminesciană. Desfăşurat de curînd la Botoşani, în incinta Muzeului de Artă, concursul a prilejuit afirmarea unor talente autentice, printre care şi pionierii de la Şcoala Suliţa, cărora li s-au decernat frumoase premii.

Subredacţia „Cutezătorii",
C.P.Ş.P., Botoşani

CUM VORBIM? CUM SCRIEM?

ZBORUL ÎNALT AL GÎNDIRII ŞI CUVINTELOR

Mariana Pavel, *clasa a VI-a de la Şcoala 85 din Capitală a luat, recent, locul I la Concursul naţional de limbă şi literatură română. care s-a desfăsurat la Botoşani. Următorul dialog s-a desfăşurat în sala mare de lectură a Facultăţii de filologie de la Universitatea din Bucureşti, unde proaspăta laureată obişnuieşte să-şi aleagă şi să citească uneori cărţile care o interesează.*

Reporterul: Mariana, crezi că drumul spre acest succes al tău a trecut direct prin bibliotecă?

Mariana: Aşa s-ar părea. Reţineţi că pe mine, încă din clasa I, cînd am început să desluşesc literele, m-a fascinat misterul că vorbirea, limba, cuvintele le rostesc sau le aud de cînd mă scol şi pînă mă culc. Şi încă un mare adevăr: ştiaţi că şi ora de limba română este oră de... matematică şi limbă română, tot aşa cum şi matematica, geografia, toate obiectele inclusiv sportul sînt şi obiecte în limba română? Dar asta mi se pare extraordinar şi acum, în clasa a VI-a. Acasă, pe stradă, în pauze, la ore sîntem numai în limba română. Faptul acesta m-a atras ca un magnet.

- Deci te-ai apucat de studiat zdravăn gramatica.

- Şi da şi nu. Prima „lovitură" s-a petrecut de fapt acum doi ani. Fratele meu Pavel, mai mare cu un an decît mine, citea „Moromeţii", de Marin Preda. Şi l-am auzit:

— Îmi place mai multe pagini de-o sută să citesc pe zi. *E carte bună.*

- Hei, i-am strigat. Ia vezi că te ameninţă corigenţa la gramatică. El a tresărit şi-a cam roşit, evident. Pe urmă i-a fost de învăţătură.

- Iar tu?

- Eu? M-am apucat şi eu de citit „Moromeţii". Pe urmă discutam despre carte. De fiecare dată foarte atenţi, nu cumva să facem vreo greşeală gramaticală sau de expresie. Rezultatul: ne-am îndrăgostit de Marin Preda şi de gramatica limbii române. Aşa am început eu să mă gîndesc la concursul de limba română... E adevărat că şi la cercul de limbă şi literatură de la şcoală am trecut la o pregătire temeinică atît la literatură, cît şi la gramatică. Tovarăşa profesoară Maria Nisipeanu este foarte exigentă cînd e vorba de „cum vorbim, cum scriem".

- Rezultatul?

- La Botoşani am luat premiul I cu... „Premiul I", fragment din „Moromeţii!". Vă rog să reţineţi că limba personajelor s-a întîlnit cu limba noastră: trebuia să fim clari şi perfecţi ca lumina. Vreau să spun că în peregrinările noastre la Ipoteşti sau Botoşani, toţi concurenţii am avut numeroase discuţii despre felul cum vorbim, cum scriem, cum scriem ceea ce gîndim şi vorbim.

Zborul înalt al gîndirii şi cuvintelor ne caracterizează pe toţi cei ce vorbim şi învăţăm limba română.

ISTORIA UNUI CUVÎNT

FÎNTÎNA ŞI COPIII

Săptămîna trecută, un grup de pionieri, prieteni ai geologiei, de la Şcoala nr. 150 din Bucureşti a poposit lîngă rîul Sabar care dă în Argeş, atraşi de...

— Veniţi repede, toţi. Aici se întîmplă ceva extraordinar! Un om e la mare adîncime în pămînt. Nu înţeleg ce face acolo. Ia uitaţi-vă cum se luptă. Atît mai spunea Andreea Sînca şi-n timp ce colegii ei începură s-o înconjoare, din adînc, omul îşi ridică privirea rîzînd şi zise:

— Fac o fîntînă copii; cine vrea să guste întîiul pahar din izvor? Toţi au vrut.

— Dar de unde vine fîntîna asta, întrebă iscoditoare Alexandra Popa, ce este ea?

— Păi, vine din pămînt, dar cuvîntul spuneţi-l şi voi de unde vine; pe cîte ştiu cîteodată vorba poate fi una, fapta alta, mai zise fîntînarul şi se întoarse la treburile lui. Copiii însă nu prididеau să se întreacă la sorbit izvoarele frumoasei fîntîni.

— Extraordinar! strigă Patricea Sanda. Mi-am amintit. Dezlegarea o putem găsi dînd un telefon profesorului universitar Gr. Brâncuş, care scrie atît de frumos şi interesant despre etimologia cuvintelor româneşti în cadrul rubricii „Limba noastră-i o comoară" din revista „Cutezătorii".

— Bună idee, interveni Mihai Iliescu, dar de unde telefon aici lîngă fîntînă?

— Copii, liniştiţi-vă! ţîşni ca o săgeată Luminiţa Boldei. Întîmplător am la mine un dicţionar latino-român, iar tovarăşa profesoară Manuela Vintilă, ne poate ajuta pe loc. Din fîntînă se auzi şi fîntînarul:

— Interesant. Vreau şi eu să ştiu ceea ce fac; de unde vine acest cuvînt?

— Din cuvîntul latinesc „fontana".

„Fîntînă" are două grupuri de sensuri: 1) izvor, fîntînă, apă şi 2) sursă, origine, început, cauză.

— Şi fîntîna mea ce este? întreabă fîntînarul.

— Este şi început, şi cauză şi... viaţă, spuseră în cor copiii, bînd cu palma, cu găleata apă din fîntîna cea tînără. Dar discuţia nu s-a oprit aici. Meşterul fîntînar ştia o mulţime de poveşti cu alte fîntîni şi alte izvoare întîlnite de el prin ţară o viaţă întreagă.

— Să ne gîndim numai la cîte cuvinte şi alte înţelesuri a dat naştere **fîntîna.**

— Eu am un verişor în comuna **Fîntînele,** îl cheamă Virgil Drăghici şi-i bun crescător de porumbei voiajori, zise într-o doară Patricea.

— ... deci, denumirea localităţii Fîntînele vine tot de la fîntînă... Dar şi fîntîniţă, tot de la fîntînă vine.

— Şi **fîntînea,** spuse Mihai.

— Şi Fîntîneru... Aţi auzit de Cristian Fîntîneru, filatelistul nostru?

— Şi fîntînar, zise însuşi fîntînarul.

Cărţile

Dintre cărţi se strecoară
O mireasmă pură de pagină;
Eroii urcă scara cuvintelor
Glasul lor se aude,
Dintre stîncile scrise.
Răsfăţate-n cerneluri
Înfloresc primăverile.
Acum începe un cîntec prelung
Care devine zăpadă-nflorită,
Devine operă.

Mihaela Lozneanu

clasa a VII-a,
C.P.Ş.P., Medgidia

Să descoperim împreună
cu pionierii reporteri:

CHIPUL UNUI NOU ORAȘ,

OGLINDIT ÎN OCHII COPIILOR

Cu cîteva zile în urmă am poposit la Basarabi cu intenția de-a afla cu ce sentimente au întîmpinat cei mai tineri locuitori ai așezării — pionierii și școlarii de-aici — vestea că și acestei comune, ca și altora din întreaga țară, i s-a conferit recent statutul de oraș agroindustrial.

Era o dimineață frumoasă de mai în care și soarele strălucea parcă mai vesel aici, la Basarabi, cînd am intrat în oraș. Am pornit, mergînd domol, pe șoseaua asfaltată, străjuită de case noi și bine gospodărite, cu străzi și grădini care se vedea că aparțin unor oameni harnici și pricepuți. La prima intersecție am luat-o la stînga, spre centru, pentru a ajunge la Școala nr. 1. Dar după cîteva zeci de metri parcurși pe strada mărginită de blocuri noi, moderne, înconjurate de spații verzi proaspăt amenajate, iată că găsim tocmai ceea ce căutam: un grup de elevi de la amintita școală. Mînuind sape, hîrlețe și lopeți, lucrau de zor pe marginea străzii la amenajarea unui nou spațiu verde presărat cu flori.

Absorbiți de munca lor nici n-au observat că ne opriserăm și-i priveam cu admirație. Deodată însă o față de pe care ne aținteau întrebători doi ochi la fel de verzi ca frunzulițele de mai, s-a întors spre noi.

— Ne place cum lucrați! ne-am simțit obligați să ne explicăm. Se vede că vă pricepeți la astfel de treburi.

— Ne pricepem, că doar nu-i prima oară cînd amenajăm straturi cu flori — ne-a răspuns George Cîrtog, băiatul cu ochii verzi. Acum însă lucrăm cu și mai multă tragere de inimă. Pentru că vrem ca orașul nostru să fie cît mai frumos.

Cînd a zis „orașul nostru", am descoperit în vocea lui o undă de mîndrie. Mîndră de acest fapt se simte și pioniera Monica Pleșa, care intervine și ea în discuție:

— Mama mea, care lucrează la Întreprinderea Minieră de aici, a participat la plenara Comitetului orășenesc de partid în care s-a anunțat că fosta noastră comună a primit statutul de oraș. Cînd a sosit acasă, eu și tata am copleșit-o cu întrebări. Și am aflat multe despre ceea ce se va face în viitor în orașul nostru. Vom avea și un nou cinematograf, și o casă a pionierilor și șoimilor patriei, și...

— Mi-ar place ca această Casă să fie construită pe malul Canalului Dunăre-Marea Neagră, să se oglindească în apele limpezi ale acestuia, a adăugat colega ei, Cristina Ionică.

— Chiar acolo cred că va fi amplasată! și-a dat cu părerea și Florin Vasilache. Ca să avem condiții cît mai bune pentru cercul de navomodele. Sînt sigur că acesta va fi cel mai solicitat cerc al viitoarei noastre case. Doar orașul nostru e și port la Dunăre, și mulți dintre noi intenționăm să devenim marinari.

Copiii din acest grup — ca toți ceilalți din Basarabi, după cum aveam să ne convingem ulterior — sînt bine informați în ceea ce privește noul lor oraș. De la ei aflăm că pînă în prezent

---

De la comuniști
învățăm cutezanța

FĂURITORII DE LUMINĂ

Pînă nu de mult s-a numit doar Valea Frumoasei. De-un timp încoace însă i se mai spune și Valea Luminii. Și pe bună dreptate în ultimii 10-12 ani aici răsărind o strălucitoare salbă de luceferi tereștri: este vorba despre noile hidrocentrale construite pe Valea Sebeșului.

•

Spre izvoare, rîul e un firicel timid de apă care susură la vale, speriat parcă de vastitatea peisajului prin care călătorește, de masivitatea înălțimilor din preajmă. Dar pe măsură ce înaintează, numeroși tovarăși de drum - pîraie mai mici și mai mari - își unesc apele și forțele cu el, pas cu pas rîul devenind tot mai puternic, pregătindu-se astfel pentru lupta cu muntele care-l așteaptă mai jos. Și iată-i acum față în față: un uriaș cu fruntea în nori se-mpotrivește neclintit voinicului care, involburat, se aruncă vuind împotriva lui, căutîndu-și cale liberă spre lume. E o luptă spectaculoasă, în care nu forța muntelui, ci perseverența și dîrzenia rîului vor învinge. Muntele rămîne în urmă. Victorios, rîul aleargă și mai vijelios la vale, dornic parcă să profite din plin de libertatea cîștigată cu trudă. Dar nu se bucură prea mult de ea. Noi și neașteptate obstacole îi apar în cale. Sînt barajele hidrocentralelor în fața cărora se potolește învins, adunîndu-și apele în imense lacuri unde e obligat să-și cedeze cea mai mare parte din putere în paletele turbinelor.

•

Poate că și de la rîu constructorii au învățat dîrzenia și perseverența. Dar la aceasta ei au adăugat și inteligența, prin neodihna și truda lor de ani de zile Valea Frumoasei devenind și o vale a luminii. Încă o vale, încă un loc din țară unde inegalabilului farmec al naturii i s-au adăugat frumusețea și valoarea unor moderne și deosebit de utile ctitorii.

Din lupta oamenilor cu tăria stîncilor și cu involburarea apelor s-a născut o salbă de hidrocentrale care se reunesc într-o minunată operă de inteligență tehnică și de gîndire românească. Lacurile de acumulare de la Oașa, Tău, Obrejii de Căpîlna și Petrești, barajele acestora, aducțiunile pentru uzinele subterane - care sînt centralele electrice de la Gîlceag, Șugag și Petrești, obiective de-acum terminate - au rămas în inima și în mintea lucrătorilor de la Antrepriza de Construcții Hidroenergetice Sebeș ca niște clipe de frumoase aduceri aminte. Amintiri ale unor zile și nopți de crîncenă încleștare cu munții, dar pline de satisfacția de-a fi ieșit mereu biruitori în astfel de bătălii purtate cu prevăzutul și cu neprevăzutul, pentru a adăuga sistemului energetic național și această minunată salbă de lumini.

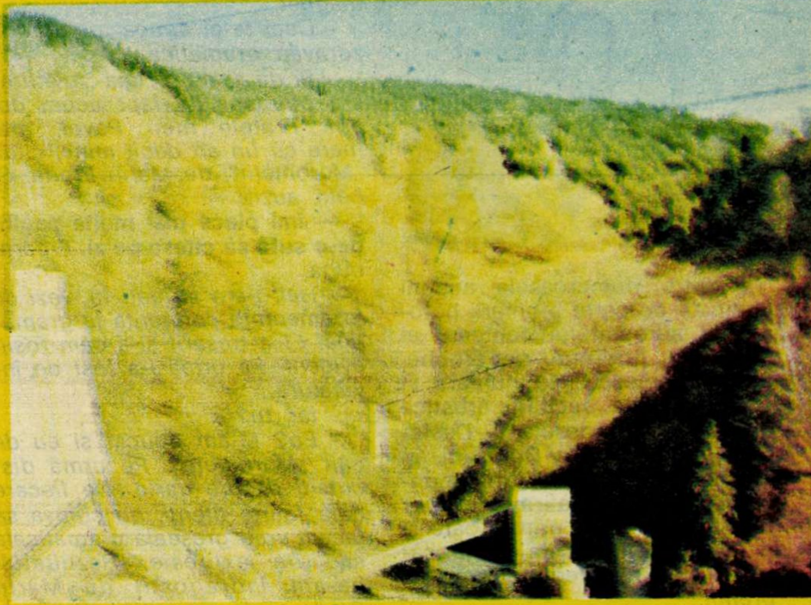

Dar cronica acestui mare șantier, care a înfrumusețat locuri și a modelat oameni, consemnează în continuare noi fapte de muncă. Mai întîi a fost acumularea, într-o singură săptămînă, a apei în lacul de la Obrejii de Căpîlna, apoi a venit prima rotire cu apă a hidroagregatului numărul 2 și efectuarea tuturor probelor tehnologice la utilajele auxiliare din centrala hidroelec-

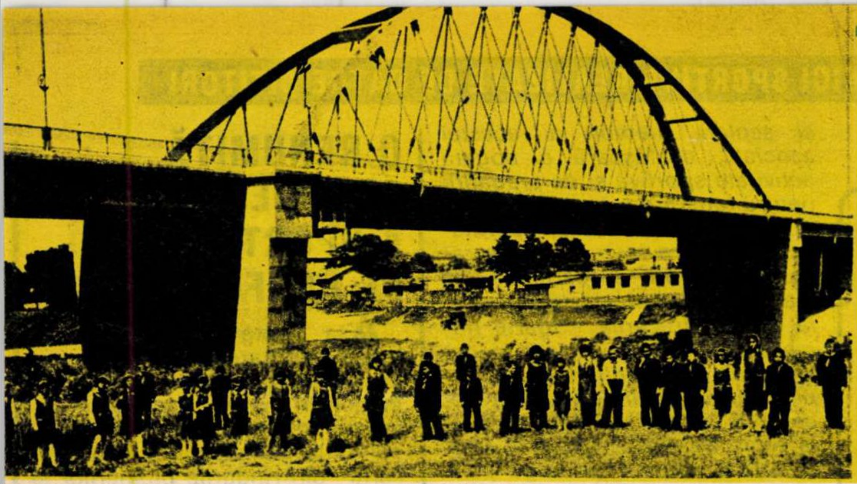

aici s-au construit și s-au dat în folosință 3 200 de apartamente în blocurile noi și 3 școli cu 40 de săli de clasă. Și că, în viitor, se va construi și mai mult, și blocuri de locuințe, și toate edificiile publice necesare unui oraș. George Cîrtog, care e hotărît să se facă arhitect, speră ca peste cîțiva ani să participe și el la proiectarea și construcția acestora. Și alții și-au făcut planuri de viitor legate de dezvoltarea orașului lor. Dar nu se rezumă doar la a visa. Convinși că e de datoria lor ca încă de pe acum să contribuie și ei, alături de toți locuitorii din Basarabi, la înfrumusețarea și chiar la creșterea avuției noului lor oraș, se străduiesc și reușesc să realizeze multe lucruri valoroase. De la Cristina Petrovan, pioniera comandantă a unității de la Școala nr. 1, aflăm că elevii de-aici au luat în acord global în acest an 75 de hectare de cartofi, cultură de întreținerea căreia se ocupă și răspund de la însămînțare pînă la recoltare. Și tot în grija lor se află și 24 de hectare de viță de vie, pentru că orașul lor, care se află în renumita zonă viticolă Murfatlar, dispune de o mare suprafață cultivată cu viță de vie. La aceste culturi, aflate în grija pionierilor și școlarilor de la Școala nr. 1, se mai adaugă 3 hectare de porumb, 2 hectare de floarea-soarelui și un hectar de sfeclă de zahăr.

— Noi nu uităm nici o clipă că orașul nostru este agroindustrial, ne spune pioniera Mirabela Nica. Tocmai de aceea ne pregătim și pentru meserii din domeniul industriei, dar și din cel al agriculturii.

Este o afirmație susținută de fapte convingătoare. Astfel, pe lîngă lucrările agricole mai sus amintite, în care sînt angajați elevii de la această școală, mai trebuie să adăugăm și plantarea a 500 de duzi, și confecționarea de către ei, în atelierul școlii, a 120 de diverse unelte agricole, precum și a numeroase stelaje pentru creșterea viermilor de mătase.

Însoțiți de acest grup de harnici și inimoși pionieri, ne continuăm drumul prin noul oraș. Rînd pe rînd, trecem pe lîngă diversele obiective economice ale localității — I.A.S., Combinatul Viticol, Întreprinderea de Utilaj Greu, în care lucrează sute de oameni, Fabrica de Cretă, Portul —, iar ei ne dau explicațiile necesare nu numai cu competența unor ghizi temeinic pregătiți, ci și cu bucuria și cu mîndria locuitorilor unei frumoase și bogate localități pentru care, prin acordarea statutului de oraș agroindustrial, se deschid noi și luminoase perspective de dezvoltare.

PIONIERII REPORTERI
de la subredacția
„Cutezătorii", Constanța

Frumuseți în țara mea

Căprioare cu pasul de izvor
Zburdă prin mireasma munților.
La picioarele cîmpului roditor
Susură tainic izvoarele.
E țara unde-mi trăiesc copilăria.

Elena Liliana Jeleriu
clasa a VIII-a,
Școala Averești, jud. Neamț

trică Săsciori. În această fază de execuție, locul constructorilor pe frontul luminii a fost luat și aici de către lucrătorii brigăzii de montori. Lor li s-au adăugat colectivele brigăzii Sebeș a Antreprizei Energo-Montaj, Instalații Electrice și Automatizări București și cel al secției de exploatare Șugag.

– Cu toții într-un admirabil efort și cu o mare pricepere profesională au muncit și muncesc pentru ca și această ultimă centrală hidroelectrică de pe Valea Sebeșului să producă primii kilowați de energie – ne spunea tovarășul inginer Ion Varvari, directorul Uzinei Electrice Sebeș.

Neștiind ce este oboseala, ei, constructorii, au întins ziua de muncă din zori și pînă în noapte și uneori și din noapte pînă în zori, unii aflîndu-se continuu chiar patru zile și patru nopți la datorie. Pentru a accelera ritmul lucrărilor pe parcursul efectuării montajelor la părțile mecanice și electrice, ei au fost ajutați și de către beneficiari, care au detașat pe acest șantier peste 20 de specialiști, dintre care s-au remarcat în mod deosebit, prin lucrările de înaltă calitate, inginerii Adrian Mic și Roman Costea și lucrătorii din echipele conduse de ei.

Judecînd după cum se muncește, după pregătirile asidue care se fac, se poate spune că și aici, pe Valea Sebeșului, în bătălia pentru lumină se consemnează un nou și mare succes al constructorilor care, prin hărnicia și priceperea lor, au dat viață unei noi ramuri economice în județul Alba – hidroenergetica.

PIONIERII REPORTERI
de la subredacția
Alba Iulia, județul
Alba

CRONICI SPORTIVE REALIZATE DE CĂTRE CITITORI

Oina

SPORTUL PREFERAT AL BĂIEȚILOR DIN VEDEA

În numeroase localități ale județului Giurgiu, oina, frumosul nostru sport național, e practicată cu multă pasiune de către numeroși copii și tineri. Printre aceștia se numără și pionierii, și școlarii din comuna Vedea.

Aici, la Vedea, oina e „jucată“ de mult timp. Din 1985 încoace însă, această disciplină sportivă se bucură de o atenție și mai mare, fiind introdusă, din inițiativa profesorului antrenor Grigore Mirea, în programul școlii din comună, ca cel de-al doilea sport în cadrul orelor de educație fizică. Și tot începînd cu amintitul an, tocmai ca o consecință a acestei măsuri, echipele de oină ale școlii (pentru că aici funcționează două asemenea formații, pe categorii de vîrstă, una formată din băieți din clasele V—VI, cealaltă din cei din clasele VII—VIII) au promovat în faza județeană și națională a întrecerilor din cadrul „Daciadei“.

Bucurîndu-se de îndrumarea profesorului-antrenor Grigore Mirea — el însuși fost jucător de oină — și profitînd din plin de existența a două terenuri care le stau tot timpul la dispoziție, precum și de organizarea și desfășurarea unor întreceri ce se țin... lanț (între care și campionatele pe școală și pe localitate), componenții celor două echipe se pregătesc intens și permanent. În felul acesta își petrec plăcut timpul liber și, în plus, își sporesc necontenit măiestria, ceea ce le dă mari și justificate speranțe ca în cadrul întrecerilor la nivel republican din acest an să reușească să urce pe una din treptele podiumului. Le dorim deplin succes acestor băieți pasionați de sportul nostru național.

Valentina Marcea
de la subredacția „Cutezătorii“,
Giurgiu

O ASOCIAȚIE SPORTIVĂ ȘCOLARĂ MODEL

La Școala nr. 4 din Slobozia, județul Ialomița, funcționează, cu rezultate dintre cele mai bune, asociația sportivă „Viitorul“. Dispunînd de o complexă bază sportivă pe care și-au amenajat-o cu forțe și posibilități proprii (și care de doi ani e considerată cea mai bună din județ, iar în 1987 s-a situat pe locul trei pe țară), cei 760 de pionieri și școlari, membri ai acestei asociații, desfășoară o bogată activitate sportivă și de pregătire pentru apărarea patriei.

Mobilizați și asistați permanent de către instructorii pe ramuri de sport, ei participă, cu statornică și entuziastă pasiune, la toate întrecerile - foarte numeroase - prevăzute atît în calendarul competițional al respectivei asociații (Cupa „30 Decembrie“ la șah, „Paleta de aur“ la tenis de masă, Cupa „1 Mai“ la fotbal, Crosul „Aleargă pentru sănătatea ta!“ și altele), cît și la cele din cadrul Cupei „Pionierul“ și campionatelor școlare. Întrecerile sportive, desfășurate aici non-stop, oferă celor mai dotați dintre ei posibilitatea de-a se pregăti temeinic și de-a obține chiar performanțe meritorii. În anul școlar trecut, de pildă, membrii respectivei asociații sportive școlare au reușit să cucerească 13 titluri de campioni județeni - la șah, schi, orientare turistică, atletism, Crosul U.T.C. badminton, precum și la concursurile „Cea mai bună patrulă școlară de circulație“, „Educația rutieră, educație pentru viață“ și „Prietenii pompierilor“. În vara lui 1988 o parte dintre pionierii și școlarii de-aici au reprezentat județul Ialomița la 6 finale pe țară, cîțiva dintre ei evidențiindu-se prin rezultatele bune obținute cu acest prilej: Mariana Mungiu și Daniela Olteanu la „Cea mai bună patrulă școlară de circulație“, Felician Ion și Lenuța Toma la orientare turistică, Victor Negru, Mihai Stănescu și Adrian Baciu la schi.

Așadar, o asociație sportivă școlară model, al cărei exemplu e demn de urmat.

Sorin Caloianu
Mariana Mungiu
și Daniela Olteanu
de la subredacția „Cutezătorii“,
Slobozia, Ialomița

SĂNĂTATE ȘI RECREERE PRIN SPORT

O RENUMITĂ PEPINIERĂ A SPORTULUI DE PERFORMANȚĂ

Așa poate fi denumită, pe bună dreptate, „școala“ reșițeană de sport care s-a impus, îndeosebi în ultimii ani, prin numeroși sportivi de înaltă performanță la gimnastică și înot, „răsăriți“ din rîndurile pionierilor și școlarilor din acest oraș. Avînd posibilitatea să practice aceste două discipline încă din clasa I și dispunînd de o bună bază materială — o modernă sală de gimnastică și un bazin olimpic acoperit —, precum și de specialiști deosebit de competenți, mulți dintre ei — cei mai talentați și mai perseverenți — s-au și afirmat ca mari campioni.

La gimnastică, de pildă, echipa de băieți a cucerit și deține în prezent titlul de campioană națională la categoria a III-a, iar pionierul Dan Dobecan (din clasa a VIII-a, Școala nr. 11) e campion național la sol și la inele. Tot aici se pregătesc, sub îndrumarea lui Dan Grecu, în condiții dintre cele mai bune și de mulți ani, componenții lotului național de gimnastică al băieților. În plus, Reșița s-a afirmat de curînd și în gimnastica ritmică, eleva Ancuța Geia devenind campioană națională la individual.

În ceea ce privește înotul, se poate afirma că „școala“ de sport de aici a obținut rezultate și mai bune. Între cei mai apreciați tineri înotători ai țării se află și Bogdan Călinescu, elev în clasa a VIII-a la Școala nr. 6, care s-a remarcat prin performanțe de nivel național în probele de 100 și 200 m spate, 50, 100, 400 și 800 m liber și 200 m mixt. Urmînd exemplul Carlei Negrea și al Luminiței Dobrescu, înotătoare din Reșița, care ne-au reprezentat țara la ultima ediție a Jocurilor Olimpice, în prezent numeroși pionieri și școlari se pregătesc cu seriozitate, dornici nu numai să le reediteze performanțele, ci chiar să le și depășească.

Oana Tatbani
de la subredacția
„Cutezătorii“, Reșița,
Caraș-Severin

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

ACEI OAMENI CURAJOȘI

AERONAUȚII (I)

Baloanele noastre de săpun zburau ce zburau și se spărgeau. Unul zbura mai mult. Altul dispărea imediat, ca și cum nici n-ar fi fost. Noi o luam mereu de la capăt. Ionuț ne spunea că baloanele sînt aparate de zbor. Oare? De cînd?

Istoria aparatelor de zbor mai ușoare decît aerul începe cu italianul Francesco de Lana care imaginase, în 1670, un aparat ciudat, care ar fi trebuit să se înalțe cu ajutorul a patru baloane golite de aer și să fie dirijat precum o corabie, cu ajutorul unei pînze. De altfel, își numise aparatul „corabia văzduhului". Numai că, deși se știa că aerul are greutate și poate fi scos din recipiente cu ajutorul pompelor vacuumatice, invenția n-avea sorți de izbîndă, căci, la extragerea aerului, baloanele se turteau lipindu-și pereții între ei, din cauza presiunii atmosferice. Pe lîngă cei ce se gîndeau și încercau să se desprindă de pămînt cu ajutorul balonului erau și destui sceptici chiar printre oamenii de știință. De pildă, astronomul francez Joseph Lalande susținea că „va fi absolut cu neputință omului să se înalțe de la pămînt și să rămînă suspendat în aer mai mult decît îi îngăduie o simplă săritură". Abia un an mai tîrziu avea să fie contrazis. Și aceasta grație „balonului de zburat".

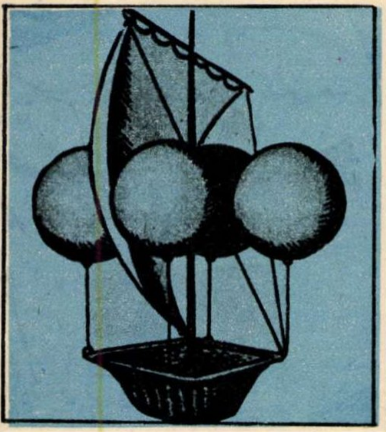

La data de 8 august 1709 a avut loc ascensiunea unui balon cu aer cald realizat de portughezul Bartolomeo Laurent de Guzmao. Nacela balonului său era un coș de nuiele, în care s-a urcat chiar inventatorul. Totuși invenția balonului cu aer cald e atribuită, istoric, fraților Joseph Michel și Etienne Montgolfier. Data de 5 iunie 1783 a fost consemnată ca ziua apariției în atmosferă a celui dintîi balon cu aer cald. Vestea despre tulburătoarea invenție a ajuns cu rapiditate la Paris. Chemați aici, cei doi frați reușesc să ridice în atmosferă un balon cu diametrul de 11,4 m, construit din hîrtie și umplut cu aer cald. Pasagerii din nacelă au fost: o rață, un cocoș și o oaie. Aparatul s-a menținut în aer timp de opt minute. Tot la Paris, la 25 noiembrie 1783, chimistul Le Rosier și cavalerul Jean-Francois Laurent d'Orlandes au fost primii oameni care au întreprins o călătorie în balon timp de 25 de minute.

Aerostate cu hidrogen

Dscoperirea de către H. Cavendish, în 1766, a hidrogenului — un gaz mult mai ușor decît aerul (cu densitatea 0,0695, față de aer) — a dat ideea umplerii cu acest gaz a unor baloane. La Paris, la numai trei luni după cel dintîi zbor public al unui balon Montgolfier, a avut loc o nouă ascensiune spectaculoasă. Tot cu un balon, dar umplut cu hidrogen. Fizicianul Charles a introdus hidrogen (obținut prin reacția acidului sulfuric diluat cu fier) într-un balon confecționat din mătase chinezească îmbibată cu o soluție de cauciuc. Acesta, luat de vînt, s-a înălțat pînă la 200 m. Charles l-a urmărit galopînd pe un cal. La 25 km depărtare, în satul Gonesse, sătenii, speriați, au început să tragă clopotele. Și cum balonul cobora, din cauza pierderii de gaz, ce difuza prin porii anvelopei, oamenii au tăbărît asupra „monstrului" înțepîndu-l cu furcile și ciopîrțindu-l cu coasele. După „victorie", mulți dintre ei și-au înnodat în jurul gîtului cîte o „eșarfă" smulsă din balon. Mai tîrziu, Charles s-a urcat singur în aer, de cîteva ori, cu baloane construite de el.

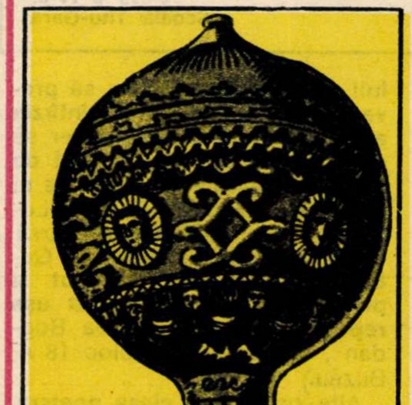

Cursa succeselor continuă. La 7 ianuarie 1785, francezul Jean Pierre Jeffrie traversează Canalul Mînecii într-un aerostat căruia i se adaptaseră niște palete orientabile spre a beneficia de forța vîntului. În 1804 cunoscutul savant Gay-Lussac ridică recordul înălțimii aerostatului pînă la 7 016 m, iar peste cîțiva ani izbutește trecerea Munților Alpi cu un balon sferic.

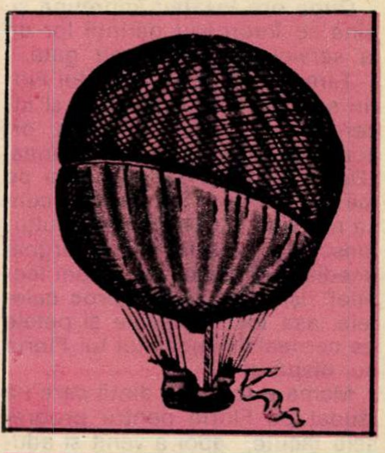

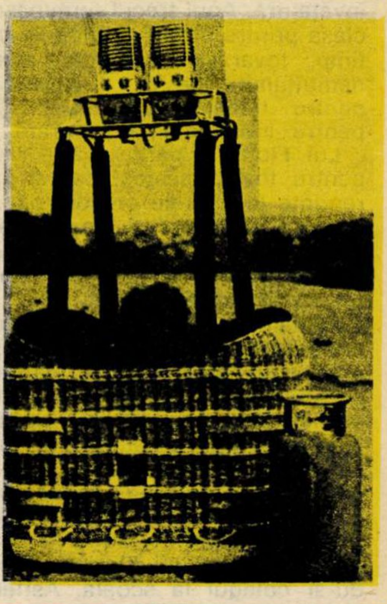

SEMAFOR

S-A ÎNTÎMPLAT ÎN REALITATE

Florin era — sau mai bine zis fusese! — un elev foarte bun la învățătură. Anul trecut terminase clasa printre primii, dar, de la un timp, tovarășa învățătoare era nemulțumită de el. Îl dojenea pentru temele scrise urît. Și pentru întîrzierile la program.

Lui Florin îi părea foarte rău pentru toate acestea, dar și să renunțe la multele ore de joacă îi părea rău! Pur și simplu, nu știa ce să facă. Notele slabe se înmulțeau, nici nu mai avea curaj să le arate mamei.

Mădălina, colegă și vecină cu nehotărîtul nostru, se gîndea că ar trebui să-i spună mamei acestuia ce se întîmplă. Nu voia să fie însă considerată... pîrîcioasă. Atunci a căutat altă soluție. Și a găsit-o!

Dimineața, cînd pleca la școală, se grăbea și, cu 10 minute mai devreme, suna la ușa apartamentului lui Florin, zorindu-și colegul la școală. Astfel, întîrzierile au dispărut.

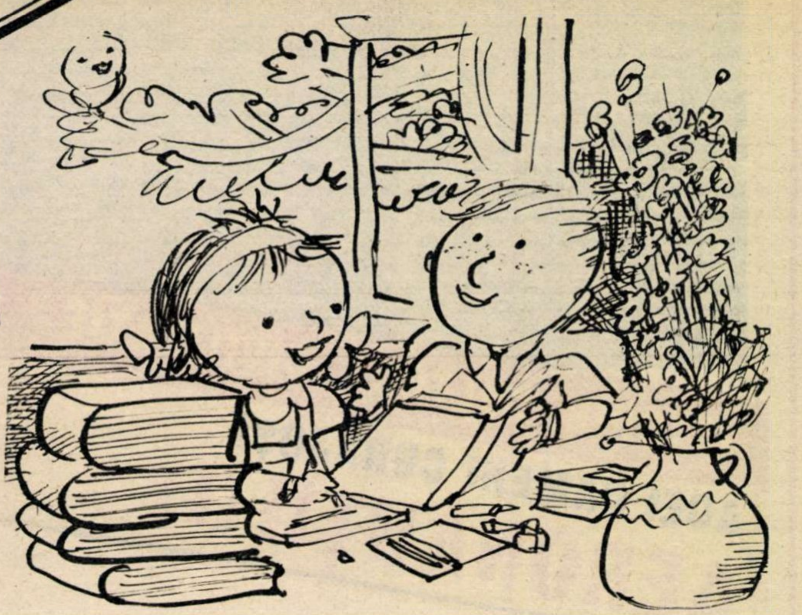

După ore învățau împreună și, pînă se întorceau părinții lor de la serviciu, lecțiile erau gata.

Tare mult i-ar fi plăcut lui Florin s-o șteargă la joacă. A și încercat să facă de cîteva ori acest lucru. Mădălina îi spunea: „De ce nu vrei să mă iei și pe mine?" Florin: „Ba te iau, cum să nu! Hai!" Și Mădălina: „Mulțumesc, ești foarte bun. Mergem imediat... după ce terminăm lecțiile!" Își verificau reciproc caietele, așa încît greșelile și petele de cerneală din caietul lui Florin au dispărut.

Mama a fost cea dintîi care l-a lăudat pe Florin pentru progresele făcute, apoi a venit și adunarea de detașament în care colegii l-au felicitat pentru notele de 9 și chiar 10 care își reluaseră locul în carnetul lui!

După laudele primite, Florin a povestit cinstit întregului detașament cum l-a ajutat Mădălina muncind alături de el ca un prieten adevărat, fiindcă prietenul la nevoie se cunoaște!

Eroii acestei povestiri nu sînt rodul închipuirii mele, ci există în realitate! Chiar foarte aproape de mine: sînt elevi în clasa a III-a C a Școlii Titu-Gară. Și eu cred că astfel de prieteni putem întîlni în orice școală! Nu-i așa?

Mihaela Badea
clasa a IV-a,
Școala Titu-Gară

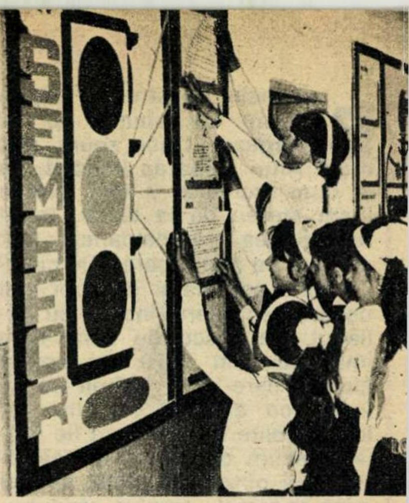

Apare o nouă ediție a „Semaforului" editat de subredacția pionierească din **Costești, jud. Argeș.**

La cercul de arte plastice al C.P.Ș.P. din **Drobeta-Tr. Severin,** există un grup de redutabili caricaturiști. Vă prezentăm unul dintre desenele lor.

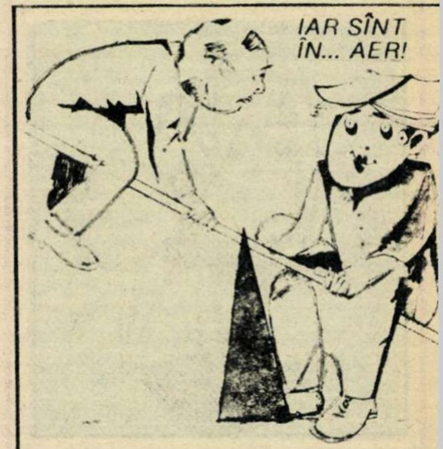
IAR SÎNT ÎN... AER!

CINE A PROCEDAT CORECT?

Vă amintiți, desigur, conținutul anchetei apărute în nr. 16 al revistei „Cutezătorii" în această pagină:

În biblioteca școlii, Radu Merișor îi explică Anișoarei Toma lecția de la care această colegă, bolnavă fiind, lipsise. Din neatenție, el strică ușa unui dulap. Deși trebuia să plece la plantat puieți cu toată clasa, Radu rămîne în bibliotecă pînă cînd prietenul său, Gabriel Hașu, repară ușa. Ajungînd apoi cu întîrziere la plantat puieți, Radu este mustrat de Anișoara pentru nepunctualitate.

Întrebarea redacției a fost: **Cine a procedat corect?**

Au sosit multe, foarte multe răspunsuri. După cum era de așteptat, părerile sînt împărțite!

„Radu Merișor a procedat corect, el a făcut tot ce trebuia: a ajutat-o pe Anișoara, a luat măsuri pentru repararea ușii și s-a dus și la plantat puieți". (Raluca Bondolici, Liceul Pedagogic „Ștefan cel Mare", Bacău).

„Ba Radu Merișor n-a procedat corect! El ar fi trebuit să repare ușa după plantarea puieților!" (Denisa Uruc, Cerbu — Cătina, jud. Buzău.)

„Anișoara Toma este cea care a procedat foarte corect mustrîndu-l pe Radu pentru nepunctualitate!" (Darius Ilieșiu, str. Teilor nr. 7, Bistrița-Năsăud.)

„Dimpotrivă, Anișoara nu a procedat corect față de un coleg care și-a cheltuit timpul explicîndu-i lecția!". (Claudiu Harcu, Tg. Mureș, Școala nr. 9.)

„Atît Anișoara, cît și Radu au procedat corect — fiecare din punctul lui de vedere. Bunul obștesc trebuie îngrijit! Dar și Anișoara are dreptate atrăgîndu-i atenția lui Radu — spre binele lui! — că omul e dator să prevadă totul pentru a nu întîrzia acolo unde e așteptat! Sper să mai găsesc în revistă astfel de articole inspirate din ceea ce ni se întîmplă zilnic!" (Carmen Lucaciu, Școala Mîndra, Brașov.)

„Cel mai bine a procedat Gabriel Hașu! Băiat priceput și prieten devotat, a reparat ușa repede și bine!" (Floarea Bogdan , str. Ciucurete, bloc 18 A, Buzău.)

Alte opinii: **„În clasa noatsră, există o vorbă: ce se strică, se repară imediat! Radu a procedat corect!"** (Dan Cataraniuc, cl. a VIII-a A, Școala nr. 8, Hunedoara.) Felicitările redacției pentru colegii din această clasă! **„Eu aș fi procedat exact ca Anișoara: prieten, prieten — dar tot îi făceam lui Radu Merișor observație pentru întîrziere".** (Valentina Moagher, cl. a VII-a, Albești, Constanța.) Ce să mai credem? Opiniile sînt ba „pentru" Merișor, ba „pentru" Anișoara. **„Amîndoi au procedat bine și, în același timp, amîndoi au și greșit nițel... Radu fiindcă e cam prea jucăuș, iar Anișoara fiindcă nu prea ține seama de cauzele lucrurilor care ni se întîmplă!** Dar **amîndoi sînt harnici și sinceri!"** (Lavinia Milcu, str. N. Iorga, nr. 74, Vălenii de Munte, Prahova.)

Le mulțumim tuturor cititorilor participanți la dezbaterea noastră pentru inteligența, grija și talentul cu care și-au stabilit și argumentat părerile. O mențiune specială pentru Floarea Bogdan din Buzău. Ea se numără printre puținii care au „văzut" just importanța spiritului de întrajutorare și de modestie al lui Gabriel Hașu, pe care cei mai mulți (dar nu toți) dintre participanții la anchetă l-au trecut cu vederea!

Dorința de a stabili adevărul este lăudabilă. Poate de aceea cititorul nostru Adelin Domșa, din Alba Iulia, a trimis, **în aceeași zi,** nu mai puțin de **patru** scrisori la ancheta noastră. Într-una spune că bine a procedat Anișoara, în alta — că Radu Merișor, în a treia — că Hașu, iar în a patra se răzgîndește definitiv și afirmă că nici unul n-a procedat corect!

Firește, Adelin a vrut să „meargă la sigur": unul dintre cele patru răspunsuri „posibile" trebuia să fie corect! Dar o dezbatere pe teme de comportare nu e pronosport...

Dragi cititori, rubrica „Semafor" așteaptă în continuare colaborarea voastră!

Surpriza rubricii

Dragi colegi, iată o fotografie care reprezintă imaginea nocturnă a oraşului Giurgiu. Ea este deosebită prin modul de realizare artistică, dar şi ca idee.

În aparenţă însă ea contrazice legile fizicii după care lumina se propagă în fascicule în linie dreaptă.

În imagine apar clar fasciculele de lumină, dar propagarea lor se face după „legile fotoreporterului", adică în linie curbă.

Voi cum vă explicaţi acest lucru? Care este sursa fasciculelor ce apar de-a lungul şoselei şi unde se afla localizată sursa (sau sursele) în timpul luării imaginii. Dar puteţi răspunde dacă maşina din faţa autocarului intră în parcaj sau iese din parcaj?

Explicaţi, folosind cunoştinţele de fizică acumulate în orele de clasă, care „este misterul" acestei imagini. Noi vă spunem că imaginea a fost realizată noaptea cu un aparat foto PENTACON — SIX, de către pionierul Liviu Nicolae, clasa a VII-a, membru al cercului foto-cineclub de la Casa Pionierilor şi Şoimilor Patriei, Giurgiu.

Conducătorul cercului foto-cineclub
Niculae Constantin,
C.P.Ş.P., Giurgiu

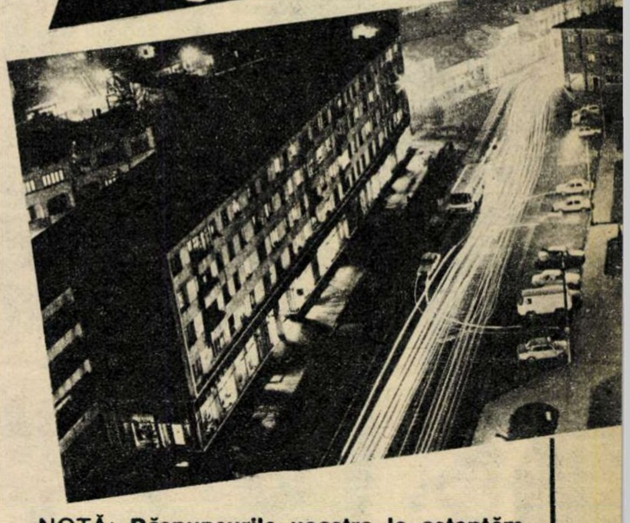

NOTĂ: **Răspunsurile voastre le aşteptăm pe adresa: Casa Pionierilor şi Şoimilor Patriei, Giurgiu, str. Gării nr. 113, cod. 8 375, jud. Giurgiu. Pentru rubrica „Surpriza rubricii".**

Răspunsurile corecte vor fi triate şi prin tragere la sorţi se va acorda ca premiu un aparat foto SMENA şi o DIPLOMĂ.

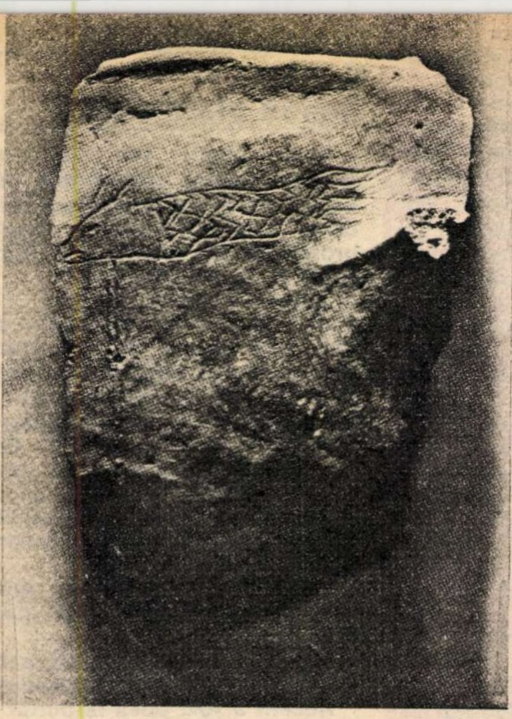

Aţi întrebat? Vă răspundem!

Stindardul dacic

● **„Care sînt cele mai vechi reprezentări ale stindardului dacic?", ne întreabă pioniera NICOLAE ANCA din PLOIEŞTI.**

Între imaginile din antichitate, care înfăţişează renumitul stindard dacic, se numără şi redarea acestuia pe un vas ceramic, păstrat fragmentar. Acesta a fost descoperit la Budureasca, judeţul Prahova, prin cercetări arheologice efectuate aici.

Reprezentarea stindardului dacic de la Budureasca se înscrie printre cele mai vechi. Este, de fapt, cea mai veche dintre reprezentări, datînd de pe la 400 î.e.n., după ce Herodot menţionase pe daco-geţi drept „cei mai viteji şi mai drepţi dintre traci".

Totodată, imaginea stindardului dacic de la Budureasca este şi singura — pînă astăzi — descoperită pe teritoriul Daciei străbune. Ne aflăm deci în faţa reprezentării autohtone a stindardului dacic, „desenat" la el acasă, de către ai săi, daco-geţii unei comunităţi locale din valea Budureasca (satul Vadu-Săpat, com. Fîntînele, judeţul Prahova).

În al treilea rînd, imaginea provine dintr-un complex arheologic cu un caracter tipic zonei (civilizaţia de tip Ferigile), ilustrativ pentru stadiul atins prin sec. VI—IV î.e.n. de către strămoşii geto-daci, cînd se accentuase unitatea luptei pentru închegarea formaţiunilor protostatale (pe la 300 î.e.n. sub Dromichiates) şi apoi statale — sub marele Burebista (cca. 80—44 î.e.n.) şi eroul Decebal **(arheolog Virgil Teodorescu, Ploieşti)**

Arborele-pădure

● **„Am auzit că există în lume un arbore care se întinde cît o adevărată pădure. Despre ce este vorba?", ne-au întrebat mai mulţi cititori ai revistei noastre.**

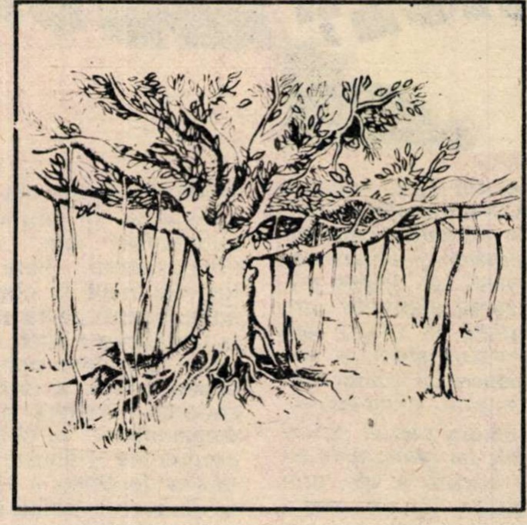

Un astfel de copac creşte în realitate, mai ales în sud-estul Asiei. E cunoscut sub numele de banian, ale cărui rădăcini se înfiripă mai întîi în pereţii sau acoperişul de lemn al pagodelor, fiind un copac nefixat în pămînt prin rădăcini subterane; sămînţa lui încolţeşte uşor pe acest suport întîmplător. Dînd de umezeală, din sămînţă se naşte o coardă care se dezvoltă rapid, formînd din loc în loc rădăcini aeriene. Copacul îşi desfăşoară lateral coroana. Fiecare ramură dă naştere cîtorva rădăcini adventive care îl susţin şi îl hrănesc. Ramurile se lungesc treptat şi, din loc în loc, trimit spre pămînt alţi stîlpi, astfel că, după 200—300 de ani, dintr-un singur trunchi ia naştere, pe o suprafaţă de 2—4 ha, o întreagă pădure. Sub „cortul" ei verde se poate adăposti un sat întreg. Chiar atunci cînd se distruge tulpina-mamă, copacul nu are de suferit, deoarece coroana este susţinută de sutele de rădăcini adventive pornite din ramuri. Privit de departe, banianul pare un imens templu susţinut de sute de coloane de diferite grosimi. **(Subredacţia „Cutezătorii", C.P.Ş.P., Galaţi)**

Roua cerului

● **„Care este taina plantei numită „Roua cerului?", întreabă ANDREI MUREŞAN din MIERCUREA-CIUC.**

Drosera, numită popular „Roua cerului", este o plantă insectivoră. Rozetele ei de frunze, acoperite cu tentacule senzitive, cu vîrful lipicios şi strălucitor ca picăturile de rouă, atrag insectele. Ajungînd pe frunză, insecta este acoperită de tentacule care secretă sucuri digestive. Insecta este digerată în 1—2 zile, din ea rămînînd numai resturile chitinoase.

Marele savant englez Charles Darwin a lămurit „taina" Droserei, dovedind că lipsa de azot a determinat această plantă să devină insectivoră. **(prof. Doina Duşa; foto: prof. Miron Duşa, Harghita)**

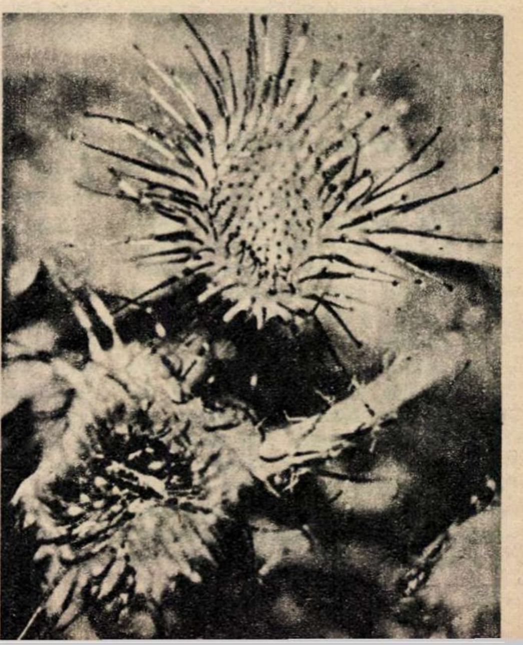

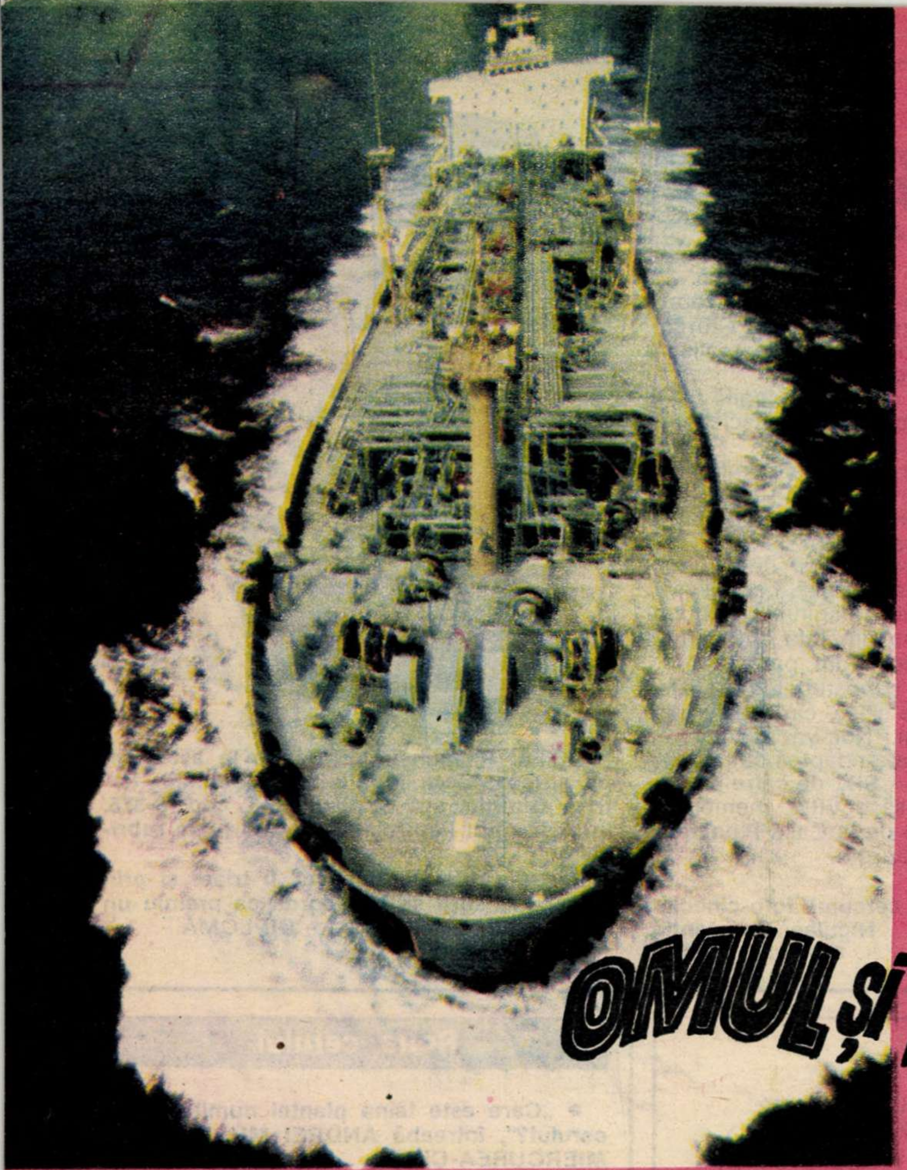

OMUL şi NATURA

Ajunse astăzi în primul plan al actualităţii, preocupările privind ocrotirea şi conservarea comorilor naturii au... o vîrstă respectabilă. Încă în 1930, la propunerea şi la insistenţele binecunoscutului naturalist român Emil Racoviţă, au fost puse pentru prima dată sub protecţia legii unele rarităţi floristice şi faunistice de la noi. În prezent, Comisia monumentelor naturii de pe lîngă Academia R.S.R. activează intens pentru stabilirea şi buna întreţinere a rezervaţiilor naturale stabilite prin lege. Aceste rezervaţii cuprind astăzi multe şi felurite zone ale ţării, socotite unicate prin conformaţia lor geologică, prin raritatea biosistemelor, a plantelor şi animalelor de pe cuprinsul lor. Legea privind conservarea pădurilor care a fost adoptată în ultimii ani permite controlul atent al exploatării forestiere şi compensarea acestora prin reîmpăduriri, astfel încît natura patriei să nu aibă de suferit, iar generaţiile viitoare să se bucure şi ele, prin grija înaintaşilor, de un mediu natural la fel de divers, de bogat, de sănătos, ca şi noi.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

De la poluare la valorificare

Creşterea pe plan mondial, în ultimele decenii, a poluării apelor, aerului etc. determină generalizarea treptată a preocupărilor privind combaterea cauzelor care duc la degradarea naturii. Din pacate, continuă sa se producă accidente de tot felul, care au ca rezultat poluarea mediului înconjurător, adesea dincolo de graniţele naţionale. Un exemplu îl constituie ploile acide care distrug pădurile Canadei şi a căror cauză rezidă în neglijarea măsurilor de protecţie, necesar a fi luate de către fabricanţii din nordul Statelor Unite. Se întîmplă destul de frecvent ca în apele oceanului planetar să se reverse milioane de tone de ţiţei.

Îmbucurător este faptul că, pe lîngă măsurile de conservare a mediului înconjurător luate în multe zone ale Pămîntului, au apărut preocupări pentru combaterea activă a factorilor poluanţi. Au fost astfel elaborate numeroase tehnologii de recuperare a petrolului revărsat în mări şi de purificare a apelor infestate. tehnologii foarte costisitoare, ce-i drept, dar a căror utilizare a devenit obligatorie prin înţelegeri stabilite pe plan internaţional. Aceste măsuri reduc într-o mare măsură acţiunea nocivă a factorilor poluanţi.

Măsurilor de combatere a urmărilor nedorite ale accidentelor asupra mediului înconjurător le-au urmat mai recent măsuri de prevenire a acestora. Pe lingă înzestrarea navelor cu instalaţii radar, de neînlocuit, de pildă, pe vreme de ceaţă sau de noapte, în prezent pe mările lumii au început să circule mari petroliere echipate cu dispozitive speciale de prevenire a exploziilor şi incendiilor. În partea anterioară a navelor, sub nivelul de plutire, au fost fixate dispozitive cu ajutorul cărora este controlată, în mod foarte exact, viteza de deplasare a navei — în raport cu adîncimea oceanului, şi nu cu stratul de apă de la suprafaţă antrenat adesea de curenţi.

O altă etapă în procesul de combatere a poluării o reprezintă faptul că, pe lîngă renunţarea la deversarea reziduurilor în mare, se dezvoltă valorificarea deşeurilor. Un exemplu: în întreaga lume, mii de tone de carapace şi schelete de homari, creveţi şi crabi erau aruncate anual în apele din apropierea coastelor. În ultimul timp, o substanţă din compoziţia crustaceelor este utilizată tot mai mult la obţinerea unui aditiv pentru pasta care serveşte la fabricarea hîrtiei; la realizarea unui coagulant pentru tratarea apelor uzate; a unei substanţe speciale necesară fabricării medicamentelor; la obţinerea unui produs ce grăbeşte vindecarea rănilor deschise; a unor produse de finisare a ţesăturilor, precum şi la sintetizarea unor substanţe adezive pentru filme. Tehnologiile moderne permit prefacerea unor deşeuri puternic poluante în substanţe utile.

Anca Niculae
de la subredacţia „Cutezătorii", Prahova

Geologi în lumea plantelor

Multe plante sînt indicatori preţioşi pentru substanţele minerale conţinute în solul pe care cresc. Geologii recunosc aceste proprietăţi ale florei şi le folosesc în cercetările lor.

Cîteva exemple:

Cea mai bună indicatoare de ţiţei este cătina de rîu. Flora continentului african cuprinde două specii de plante care îi ajută pe geologi în identificarea zăcămintelor de cupru. Ele cresc în Zair şi Zimbabwe, apărînd pe soluri ce conţin peste 10% cupru, drept care ambele au primit denumirea populară de „floarea de cupru".

Săpunariţa din Munţii Altai este specifică terenurilor aurifere.

Macul de cîmp, sărăcica, pelinul indică prezenţa potasiului.

Recent a fost pusă la punct o nouă metodă de detectare a mineralelor cu ajutorul plantelor: un avion dotat cu instrumente ultrasensibile măsoară din zbor spectrul luminos reflectat de vegetaţie, identificînd speciile de plante şi posibilele zăcăminte pe care le semnalează.

Un alt mod în care plantele scot la lumină bogăţiile adîncurilor este absorbirea substanţelor din sol. Cînd o plantă nimereşte într-un teren bogat în elementul pe care îl preferă, ea începe să-l absoarbă. Treptat, elementul începe să se depună în ţesuturile plantei. Nu rare au fost cazurile în care tăietorii de lemne, despicînd trunchiurile unor arbori ce creşteau pe terenuri aurifere, au găsit în structura lemnului... grăuncioare de aur. Interesant este faptul că, la copaci, concentraţia metaliferă este mai mare în partea dinspre sud a trunchiului! Dacă proporţia de metal ce se găseşte în plantă este de 150 de părţi la 1 000 000, atunci exploatarea acestei „mine" devine rentabilă! Metalul se obţine prin calcinarea materialului vegetal. Cele mai cunoscute „zăcăminte" de acest gen sînt plopul american, care conţine 200—300 de părţi de zinc la 1 000 000 de părţi de masă vegetală şi... coada şoricelului, care conţine 4 500 de părţi de zinc la 1 000 000 de masă vegetală.

PIONIERII REPORTERI
de la subredacţia „Cutezătorii", Vaslui

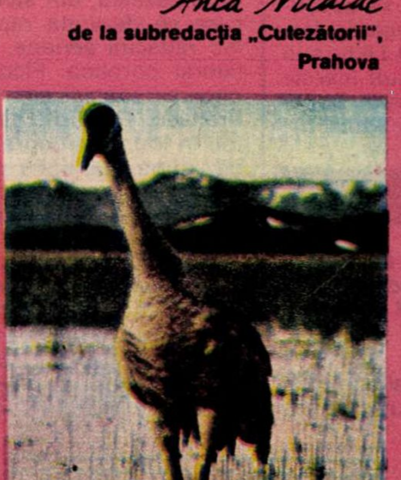

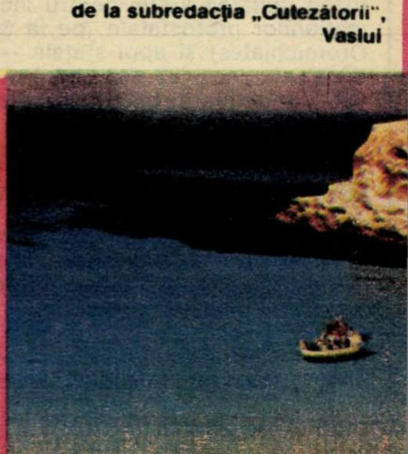

CALEIDOSCOP

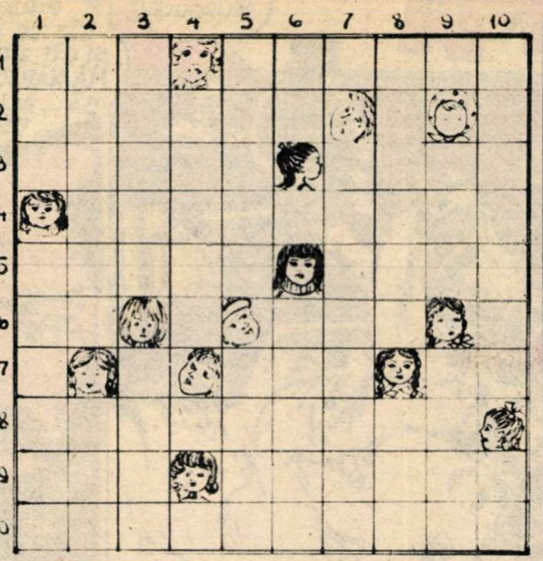

Un careu cu surprize

ORIZONTAL: 1) La practică! • Verandă, pridvor. 2) Sora lui... Ionel! 3) Roman de Garabet Ibrăileanu • Orăşel în R. P. Polonă. 4) Noţiune gramaticală care se repetă... la matematică (fem. pl.). 5) Coana Chiriţa şi-a încurcat apelativul! Iar Lena numele! 6) Notă muzicală • Clasaţi pe primele trei locuri! 7) Luna florilor • Gata pe jumătate! 8) Omenire. 9) Nomă (diviziune administrativă în Egiptul antic • Guturai (pl.). 10) Zece vocale! VERTICAL: Mai multe fete!

Dicţionar: PRA, SREM, OCANA, ENAL, CLA, TIN.

Cercul rebusist
al Casei de copii şcolari (băieţi),
Tg. Ocna

ARENA MATEMATICIENILOR

Cifra preferată

Fiecare are o cifră preferată. Tu, de pildă, ce cifră preferi? Şapte? Pofteşte la tablă şi scrie cifra 7. Acum înmulţeşte cifra aleasă de tine cu 9. Ai obţinut 63. Scrie acum pe tablă numărul 1 2 3 4 5 6 7 9, pe care îl înmulţeşti cu 63. Poate că te va surprinde rezultatul, dar iată-l:

```
1 2 3 4 5 6 7 9 × 63
--------------------
    3 7 0 3 7 0 3 7
  7 4 0 7 4 0 7 4
--------------------
  7 7 7 7 7 7 7 7 7
```

Bucură-te, căci produsul la această înmulţire este un număr alcătuit numai cu cifre de 7, cifra ta preferată.

Secretul acestei operaţiuni este următorul: după ce cifra aleasă de participantul la joc a fost înmulţită cu 9, înmulţeşti acest rezultat cu numărul alcătuit din cifrele de la 1 la 9, avînd grijă să excluzi din acest din urmă număr cifra 8. Iată un alt exemplu: am ales cifra 8 pe care o înmulţim cu 9 şi obţinem 72. Efectuînd apoi operaţiunea avem:

```
1 2 3 4 5 6 7 9 × 72
--------------------
    2 4 6 9 1 3 5 8
  8 6 4 1 9 7 5 3
--------------------
  8 8 8 8 8 8 8 8 8
```

Subredacţia „Cutezătorii",
Bihor

Test

Aveţi cunoştinţe de geografie? Răspundeţi la întrebările de mai jos numai prin „da" sau „nu", după cum socotiţi că este corect.

1. Depresiunea Făgăraşului mai este denumită şi Ţara Oltului?
2. „Cartea Oltului" a fost scrisă de Calistrat Hogaş?
3. Lacul glaciar cel mai adînc din ţara noastră este Bucura din Masivul Retezat?
4. Cel mai tînăr pămînt al ţării noastre (cu excepţia Deltei) este Bărăganul, care s-a născut în cuaternar?
5. Cel mai înalt punct pe care îl atinge, la noi în ţară, calea ferată este Predealul?
6. Cea mai lungă porţiune dreaptă de cale ferată din ţara noastră este Mizil-Buzău (34 km)?
7. Cel mai lung rîu care curge în întregime prin ţara noastră este Jiul?
8. Există în ţara noastră un lac ale cărui ape au nivelul cu 1,50 m sub cel al Mării Negre?
9. Oraşul românesc situat la cea mai joasă altitudine este Mangalia?

Confruntaţi răspunsurile pe care le-aţi dat cu cele care vor apărea în numărul viitor. Pentru fiecare răspuns bun acordaţi-vă cîte un punct. Faceţi totalul şi împărţiţi suma la 2. Rezultatul reprezintă calificativul pe care-l meritaţi la... cunoştinţe generale despre ţara noastră.

Subredacţia
„Cutezătorii",
jud. Bistriţa-Năsăud

Şah

Albul mută şi dă mat în trei mutări.

1. Ce4 Ra4 2. Cc3+ Ra3 3. Tb3x.

Subredacţia „Cutezătorii",
Sector 2, Bucureşti

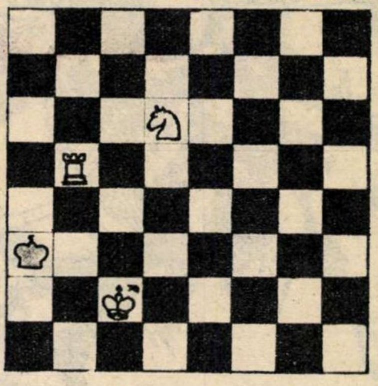

Moment vesel

Gică învaţă slab la limba română, fizică şi geografie. Este examinat, pe rînd, de profesorii de specialitate.
Profesorul de limba română: — Care este a treia literă din alfabet?
Gică: — Ce?
Profesorul — Foarte bine, c este a treia literă din alfabet.
Profesorul de fizică: — Ce se întîmplă dacă arunci o piatră în lac?
Gică: — Unde?
Profesorul: — Sigur, se produc unde.
Profesorul de geografie: — Care este capitala Japoniei?
Gică (plictisit): — Tot io?
Profesorul: — Adică, Tokio este capitala Japoniei...
...Gică e convins că a răspuns bine, dar pe profesori nu-i poţi păcăli!

ROŞU MARIA
Şcoala nr. 6,
ODORHEIU-SECUIESC,
jud. Harghita

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Şah
1.C:d7! D:d5 2.Cf6++ Rf8 3.N:e7 mat.

Şcolărească
1) Elev. Cărţi. 2) Pixuri. Ban. 3) Oca. Ate. Sv. 4) Semn. Edita. 5) Eina. Udat. 6) Ann. Rece. A. 7) Teanc. Aist. 8) L. Tr. St. Tu. 9) Alo. Şcolar. 10) Scrie. Reni.

Proverbială: Darul dat la vreme e dar îndoit.

Numere ascunse: 50 de cifre.

La muzică excepţii nu-s:
iei toate notele de sus.
La matematică, pe dos,
iei numai notele de jos...

Subredacţia „Cutezătorii",
Iaşi

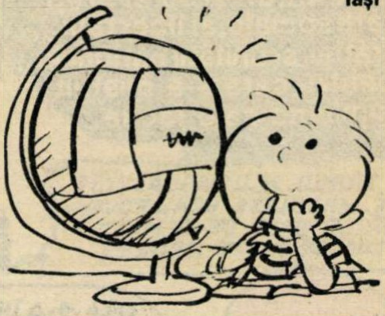

TICUŢĂ CEL UITUC

TICUŢĂ ŞI-A UITAT PE UNDEVA BICICLETA. AJUTAŢI-L VOI S-O GĂSEASCĂ! (SE AFLĂ UNDEVA ÎN PAGINILE REVISTEI.)

Şoimii patriei de la Grădiniţa Întreprinderii „Avicola" din Bacău sînt „actori" iscusiţi!

COPERTA NOASTRĂ

Foto: Sanda Radu

Pionieri de la Şcoala nr. 279 în vizită la colegii lor mai mici, şoimii patriei, de la Grădiniţa nr. 230.

CUTEZĂTORII 22 Redacţia revistelor pentru copii — Bucureşti

REDACTOR ŞEF : **ION IONAŞCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACŢIE : **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **ION SBÂRNEA**; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:*
POMPILIU DUMITRESCU ; *PREZENTAREA TEHNICĂ :* **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAŢIA Editura „Scînteia. TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 16 pagini, 1,50 lei

1

UN OM ÎN FURTUNĂ

Scenariu: Teodor Axioti
Desene: Sorin Anghel

La 29 iunie 1819, s-a născut la București fiul pitarului Barbu și al serdăresei Zinca, NICOLAE BĂLCESCU.

Personalitate ilustră, Bălcescu a devenit un mare cărturar și istoric și, în același timp, figura cea mai luminoasă a revoluției de la 1848, un erou al dreptății sociale, al libertății, frăției și unității naționale pentru care s-a mistuit luminînd ca o făclie.

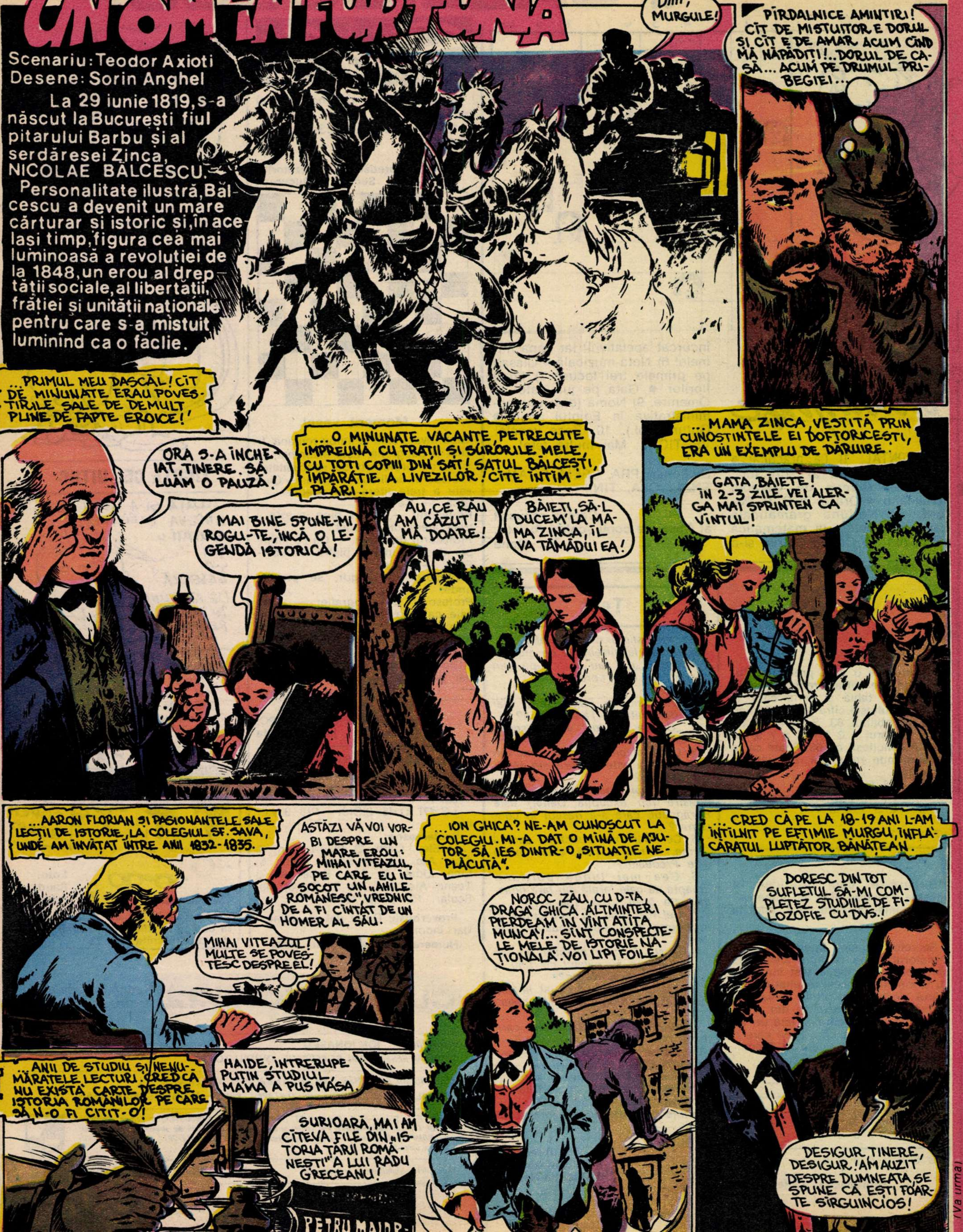
Diiii, MURGULE!
PIRDALNICE AMINTIRI! CÎT DE MISTUITOR E DORUL ȘI CÎT E DE AMAR ACUM CÎND MĂ NĂPĂDIȚI!.. DORUL DE CASĂ... ACUM PE DRUMUL PRIBEGIEI...
...PRIMUL MEU DASCĂL! CÎT DE MINUNATE ERAU POVESTIRILE SALE DE DEMULT PLINE DE FAPTE EROICE!
ORA S-A ÎNCHEIAT, TINERE. SĂ LUĂM O PAUZĂ!
MAI BINE SPUNE-MI, ROGU-TE, ÎNCĂ O LEGENDĂ ISTORICĂ!
...O, MINUNATE VACANȚE, PETRECUTE ÎMPREUNĂ CU FRAȚII ȘI SURORILE MELE, CU TOȚI COPIII DIN SAT! SATUL BĂLCEȘTI, ÎMPĂRĂȚIE A LIVEZILOR! CÎTE ÎNTÎMPLĂRI...
AU, CE RĂU AM CĂZUT! MĂ DOARE!
BĂIEȚI, SĂ-L DUCEM LA MAMA ZINCA, ÎL VA TĂMĂDUI EA!
...MAMA ZINCA, VESTITĂ PRIN CUNOȘTINȚELE EI DOFTORICEȘTI, ERA UN EXEMPLU DE DĂRUIRE.
GATA, BĂIETE! ÎN 2-3 ZILE VEI ALERGA MAI SPRINTEN CA VÎNTUL!
...AARON FLORIAN ȘI PASIONANTELE SALE LECȚII DE ISTORIE, LA COLEGIUL SF. SAVA, UNDE AM ÎNVĂȚAT ÎNTRE ANII 1832-1835.
ASTĂZI VĂ VOI VORBI DESPRE UN MARE EROU: MIHAI VITEAZUL, PE CARE EU ÎL SOCOT UN „AHILE ROMÂNESC" VREDNIC DE A FI CÎNTAT DE UN HOMER AL SĂU.
MIHAI VITEAZUL! MULTE SE POVESTESC DESPRE EL!
...ANII DE STUDIU ȘI NENUMĂRATELE LECTURI. CRED CĂ NU EXISTĂ CARTE DESPRE ISTORIA ROMÂNILOR PE CARE SĂ N-O FI CITIT-O!
HAIDE, ÎNTRERUPE PUȚIN STUDIUL, MAMA A PUS MASA.
SURIOARĂ, MAI AM CÎTEVA FILE DIN „ISTORIA ȚĂRII ROMÂNEȘTI" A LUI RADU GRECEANU!
PETRU MAIOR
...ION GHICA? NE-AM CUNOSCUT LA COLEGIU. MI-A DAT O MÎNĂ DE AJUTOR SĂ IES DINTR-O „SITUAȚIE NEPLĂCUTĂ".
NOROC, ZĂU, CU D-TA, DRAGĂ GHICA. ALTMINTERI PIERDEAM ÎN VÎNT ATÎTA MUNCĂ!... SÎNT CONSPECTELE MELE DE ISTORIE NAȚIONALĂ. VOI LIPI FOILE.
...CRED CĂ PE LA 18-19 ANI L-AM ÎNTÎLNIT PE EFTIMIE MURGU, ÎNFLĂCĂRATUL LUPTĂTOR BĂNĂȚEAN.
DORESC DIN TOT SUFLETUL SĂ-MI COMPLETEZ STUDIILE DE FILOZOFIE CU DVS.!
DESIGUR, TINERE, DESIGUR! AM AUZIT DESPRE DUMNEATA, SE SPUNE CĂ EȘTI FOARTE SÎRGUINCIOS!

(Va urma)

ÎN SUMAR :

- ● În întîmpinarea Zilei Pionierilor
- ● Eminescu şi limba română
- ● Să descoperim împreună : Sticla de Buzău
- ● Avanpremieră la Expediţiile „Cutezătorii"
- ● Agenda pionierului comandant : Forumurile pionierești

Cutezătorii

23

JOI, 8 IUNIE, 1989,
ANUL XXIII (NR. 1 130)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Rezultatele pe care cronica întrecerii socialiste le consemnează în aceste zile ale lunii iunie evidenţiază faptul că oamenii muncii din întreaga ţară acţionează cu fermitate în spiritul sarcinilor subliniate la plenara C.C. al P.C.R., al indicaţiilor şi orientărilor formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în vederea sporirii eficienţei economice în toate unităţile productive. În întreaga activitate, un rol deosebit revine îndeplinirii integrale a programelor de perfecţionare a organizării muncii şi de modernizare a producţiei, utilizării cu indici înalţi a tuturor capacităţilor productive, reducerii mai accentuate a consumurilor energetice, de materii prime şi materiale, ridicării standardului tehnic al produselor la nivelul celor mai bune produse similare existente pe piaţa mondială, creşterii continue, în ritmuri superioare, a productivităţii muncii.

Atmosfera de puternică angajare revoluţionară a întregului popor pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan pe primul semestru şi pe întregul an evidenţiază hotărîrea cu care acţionează organele şi organizaţiile de partid, organizaţiile democraţiei muncitoreşti-revoluţionare pentru transpunerea în viaţă a orientărilor şi indicaţiilor subliniate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cuvîntările rostite la şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. şi la şedinţa Consiliului de Stat. Aşa cum a arătat secretarul general al partidului, obiectivele esenţiale ale activităţii din fiecare sector al economiei naţionale sînt înfăptuirea exemplară a producţiei fizice, la toate sortimentele, realizarea exportului, reducerea consumurilor materiale, îndeplinirea sarcinilor din domeniul investiţiilor.

Transpunînd în practică indicaţiile secretarului general al partidului, muncitorii şi specialiştii din industrie, de pe şantierele de construcţii, din celelalte sectoare de activitate nu-şi precupeţesc eforturile pentru realizarea de noi tehnologii cu consumuri reduse de energie, de utilaje cu performanţe superioare, de noi produse cu un înalt nivel tehnic şi calitativ.

La rîndul lor, lucrătorii ogoarelor acţionează în aceste zile pentru pregătirea secerişului şi efectuarea celorlalte lucrări de sezon în cele mai bune condiţii, astfel încît – aşa cum a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu – în fiecare unitate să se obţină producţii agricole la nivelul planului şi, într-o perioadă relativ scurtă, să nu mai fie cooperative agricole de producţie şi asociaţii economice intercooperatiste fără rentabilitate, fără o creştere puternică a capacităţii lor de autofinanţare şi perfecţionare.

Mobilizate de importantele sarcini ce le revin, colectivele de oameni ai muncii din industrie, agricultură, din toate sectoarele vieţii economico-sociale sînt hotărîte să facă totul pentru a întîmpina importantele evenimente ale anului – marea sărbătoare de la 23 August şi Congresul al XIV-lea al partidului – cu rezultate tot mai bune, la nivelul potenţialului tehnic şi uman de care dispune economia românească.

Orizont românesc

Prin folosirea mai bună a capacităţilor de producţie, prin introducerea unor tehnologii de înaltă productivitate, prin aplicarea unor valoroase iniţiative muncitoreşti şi materializarea măsurilor cuprinse în programele de modernizare, oamenii muncii înscriu noi succese în întrecerea socialistă.

● În perioada care a trecut din acest an, peste 160 de unităţi industriale bucureştene şi-au îndeplinit şi depăşit sarcinile de plan la producţia fizică şi la export. Au fost livrate suplimentar economiei naţionale şi beneficiarilor de peste hotare însemnate cantităţi de ţevi, pompe, locomotive, motoare, echipamente de calcul, materiale de construcţii, mobilier, produse ale industriei uşoare.

● La Întreprinderea de Utilaj Minier Satu Mare a început fabricaţia de serie, în premieră naţională, a unui nou şi modern încărcător minier din categoria maşinilor cu acţionare electrică. Prin utilizarea noului produs se reduce consumul de energie electrică şi se elimină complet poluarea atmosferică şi fonică.

● 25 de unităţi economice din judeţul Argeş şi-au îndeplinit înainte de termen sarcinile de plan la producţia-marfă. Prin produsele ce le vor realiza peste prevederi, veniturile unităţilor respective vor creşte cu peste 150 milioane lei.

● În dotarea flotei maritime comerciale româneşti a intrat, zilele acestea, o nouă navă — „Caransebeş" — cu un deplasament de 8 000 tdw. Nava, construită la Şantierul Naval Galaţi, este echipată cu instalaţii de navigaţie moderne, realizate în întreprinderi din ţara noastră.

● De la începutul anului, lucrătorii Trustului Antrepriză Generală de Construcţii-Montaj Prahova au pus la dispoziţia oamenilor muncii din municipiul Ploieşti 344 de noi apartamente. Totodată, în oraşele Azuga, Băicoi, Boldeşti-Scăieni, Cîmpina, Văleni de Munte, Plopeni, precum şi în comunele Valea Călugărească, Bucov şi Gorgota s-au mutat în case noi 351 de familii.

Dicţionar:

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ INTENSIVĂ

Dezvoltarea economică intensivă constituie un proces cu o sferă largă de cuprindere care include toate compartimentele economiei naţionale. Înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea şi Conferinţei Naţionale ale partidului asigură accentuarea factorilor intensivi în toate ramurile economiei, reducînd decalajele existente în prezent între ele din acest punct de vedere.

Dezvoltarea economică intensivă are la bază amplasarea raţională a forţelor de producţie pe teritoriul ţării, modernizarea structurii producţiei, aplicarea cercetărilor ştiinţifice, ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor, îmbunătăţirea calităţii forţei de muncă, folosirea cu eficienţă sporită a fondurilor fixe, reducerea cheltuielilor materiale, creşterea productivităţii muncii.

Accentuarea rolului factorilor intensivi, calitativi ai creşterii economice reprezintă o condiţie esenţială pentru depăşirea stadiului de ţară socialistă în curs de dezvoltare şi trecerea la un stadiu superior - cel de ţară mediu dezvoltată.

> **Viaţa demonstrează cu putere că numai dezvoltarea forţelor de producţie asigură condiţiile necesare pentru ridicarea nivelului de trai al poporului, pentru progresul ştiinţei, învăţămîntului, culturii, pentru un grad superior de civilizaţie al întregii societăţi; numai pe această bază se asigură întărirea forţei materiale şi spirituale a patriei, independenţa şi suveranitatea ei.**
>
> **NICOLAE CEAUŞESCU**

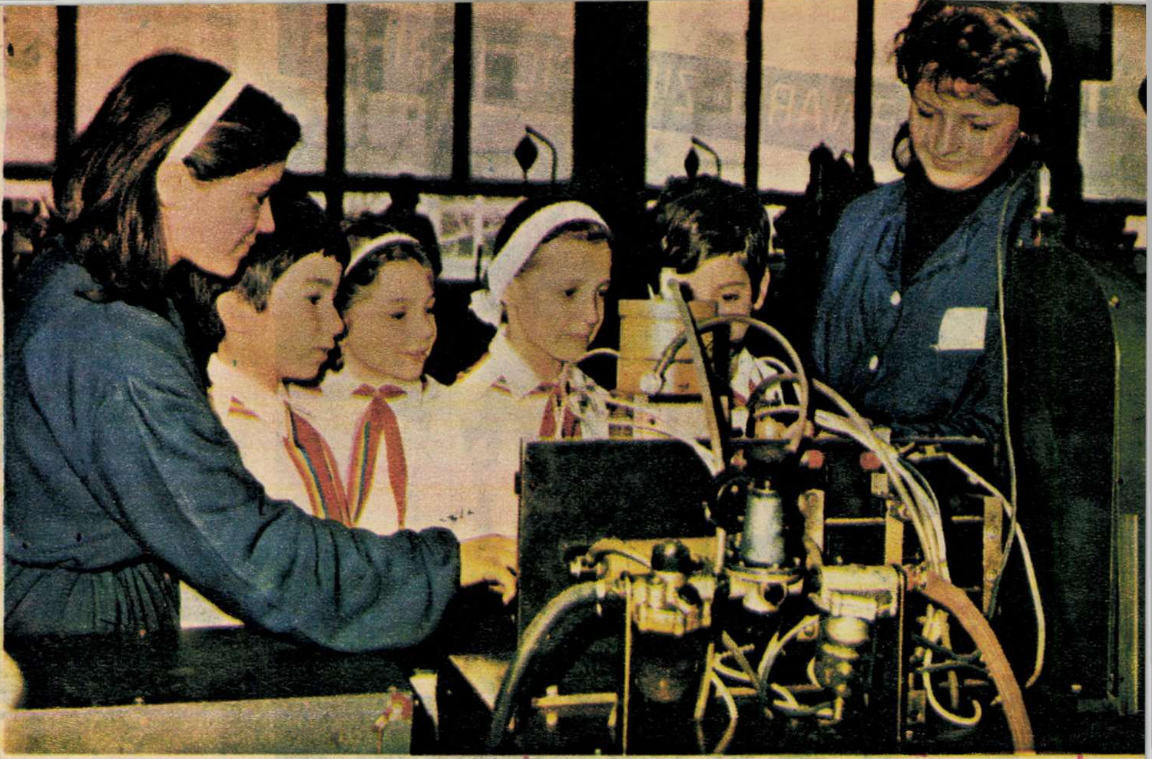

OAMENII MUNCII – PROPRIETARI, PRODUCĂTORI ŞI BENEFICIARI AI ROADELOR MUNCII LOR

Etapa pe care o străbate acum societatea românească este cea mai rodnică, cea mai bogată în împliniri din întreaga istorie multimilenară a patriei. Este epoca în care, prin muncă unită, plină de abnegaţie şi dăruire ale tuturor fiilor ţării, se înfăptuiesc cele mai înalte aspiraţii ale înaintaşilor, prind viaţă visurile lor cele mai cutezătoare şi înaintate de a clădi aici, pe străbuna vatră românească, o ţară puternică şi prosperă, liberă, demnă, suverană.

Retrospectiva istorică prilejuită de împlinirea, în aceste zile, a 41 de ani de la naţionalizarea principalelor mijloace de producţie, la 11 Iunie 1948, arată că factorul hotărîtor în obţinerea tuturor măreţelor înfăptuiri socialiste l-a reprezentat dezvoltarea puternică a forţelor de producţie pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale cunoaşterii umane în general. Elaborînd această strategie şi canalizînd în acest sens potenţialul creator al poporului, partidul nostru a avut în vedere adevărul că numai printr-o puternică şi armonioasă creştere a forţelor productive ale societăţii se poate făuri o trainică temelie pentru dezvoltarea multilaterală, accelerată a economiei româneşti, asigurîndu-se progresul tuturor domeniilor de activitate, ridicarea calităţii vieţii, continua întărire a independenţei şi suveranităţii patriei.

Pe temeiul faptelor, al realităţilor, se poate aprecia, cu legitimă îndreptăţire, că progresele cele mai însemnate, cele mai impresionante în dezvoltarea forţelor de producţie, ca, de altfel, în întreaga lucrare de edificare a noii orînduiri, au fost obţinute în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului. Congres istoric, care în consens cu voinţa întregului partid, a întregului popor, a desemnat în suprema funcţie de conducere în partid pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, ilustrul militant patriot care, prin forţa gîndirii sale novatoare, prin vasta activitate politico-organizatorică desfăşurată, prin exemplul înalt al propriei sale vieţi, dăruită cauzei partidului, poporului, socialismului, a dinamizat energiile şi puterile creatoare ale poporului, catalizîndu-le în opera de făurire a unei economii puternice, moderne, armonioase.

În toată această perioadă, în lumina concepţiei, profund şi cuprinzător argumentată în opera teoretică a secretarului general al partidului, potrivit căreia construirea socialismului trebuie să se realizeze pe temelia unei puternice baze tehnico-materiale a societăţii, s-a acţionat cu exemplară consecvenţă pentru continua creştere a forţelor de producţie, pentru dezvoltarea generală a ţării. În aceşti ani, industria s-a dovedit factorul fundamental al progresului tuturor sectoarelor economiei naţionale, deschizînd largi perspective pentru înzestrarea tuturor ramurilor economiei cu tehnică înaintată, pentru folosirea raţională a resurselor naturale şi punerea mai deplină în valoare a marilor energii creatoare ale tuturor oamenilor muncii, ale întregului popor.

Prin puternica dezvoltare a industriei româneşti s-au creat condiţii propice pentru apariţia a zeci şi sute de profesii noi.

Pe baza politicii de industrializare socialistă, de dezvoltare armonioasă a tuturor domeniilor economice, poporul român a obţinut măreţe înfăptuiri în creşterea forţelor de producţie, în dezvoltarea generală a ţării. Astfel, producţia industrială este în acest an de 135 de ori mai mare faţă de nivelul anului 1945, din care cea realizată după 1965, de 120 de ori. Aceste realizări au fost încununate în primăvara acestui an de o nouă şi istorică victorie a poporului — achitarea integrală a datoriei externe — ilustrare elocventă a forţei şi vitalităţii economiei româneşti, strălucită confirmare a justeţei politicii partidului, a strategiei elaborate de secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privitoare la dezvoltarea multilaterală, armonioasă a economiei socialiste româneşti, la creşterea forţelor de producţie şi amplasarea lor echitabilă pe întregul teritoriu al ţării.

Experienţa construcţiei socialiste din ţara noastră demonstrează că la temelia tuturor înfăptuirilor din anii edificării noii orînduiri se află proprietatea socialistă ale cărei începuturi sînt nemijlocit legate de actul naţionalizării de la 11 Iunie 1948.

Proprietatea socialistă a asigurat în toţi aceşti ani înfăptuirea principiilor de echitate şi dreptate socială, ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a oamenilor muncii, întărirea necontenită a independenţei şi suveranităţii patriei. Ea s-a aflat la baza tuturor prefacerilor petrecute în toţi aceşti ani în viaţa economică, socială şi politică a ţării; ani în care poporul în ansamblul său a dobîndit un nou statut social-politic — acela de stăpîn al avuţiei naţionale, de deţinător al întregii puteri politice, de făurar conştient al prezentului şi viitorului său. Astăzi, în societatea românească oamenii muncii sînt proprietari, producători şi beneficiari ai roadelor muncii lor.

În calitate de proprietari ei gospodăresc partea din avuţia naţională încredinţată de societate, hotărăsc asupra îndeplinirii sarcinilor, stabilesc căile optimizării activităţii economice, perfecţionării organizării şi conducerii muncii pe care o desfăşoară. În acest sens, în ţara noastră s-au creat organisme larg democratice care asigură accesul nemijlocit al oamenilor muncii la conducerea unităţilor economice, la adoptarea tuturor deciziilor. În calitate de producători, oamenii muncii asigură sporirea continuă a forţelor de producţie ale societăţii, creşterea puterii economice a patriei. Oamenii muncii sînt, totodată, beneficiarii activităţii pe care o desfăşoară, creşterea nivelului de trai material şi spiritual, ridicarea calităţii vieţii reprezentînd ţelul suprem al întregii politici a partidului şi statului nostru. Marile înfăptuiri ale anilor socialismului, cu deosebire cele obţinute în anii Epocii Nicolae Ceauşescu, reprezintă o strălucită confirmare a liniei politice a partidului, potrivit căreia socialismul se construieşte cu poporul şi pentru popor, cu oamenii şi pentru oameni.

ÎN ÎNTÎMPINAREA ZILEI PIONIERILOR

Foto: TUDOR CRISTEA

Un proiect devine realitate

În municipiul Tecuci se construiește mult, aproape fiecare stradă este un șantier. În parcul cu plopi, un fost loc mlăștinos, de fapt o insulă înconjurată din toate părțile de apă, iarba crește nestingherită, copiii vin cu bicicletele și mingile de fotbal, păsările și animalele gospodarilor din împrejurimi sînt și ele prezente. Desigur, în planurile de sistematizare este prevăzută și amenajarea acestui loc. Dar mai tîrziu.

Prietenii naturii acționează!

1989. Început de ianuarie. Pe insulă apare un grup de pionieri. Se vede ușor că n-au venit la plimbare. Băieții au cîteva lopeți, fetele niște pungi mari, borcănașe și tot felul de eprubete. Împreună cu tovarăşa profesoară de biologie **Aneta Alexandru** își fac repede un plan, apoi împînzesc insula întinsă pe cele două hectare, merg de-a lungul malurilor apei care-o înconjoară. În zilele următoare vor analiza în laborator probele de sol, de apă, de vegetație luate de aici.

Sfîrșit de ianuarie. Ura! Prima reușită: inițiativa copiilor, documentația și proiectul alcătuit de către ei sînt apreciate de conducerea municipiului. „Se poate... încerca! O să fiți sprijiniți, dacă rămîneți la hotărîrea voastră temerară", li s-a spus membrilor echipajului „Prietenii naturii" de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei atunci cînd au propus, nici mai mult nici mai puțin, decît „construirea" de către ei, pe locul așa-zisului parc, a unei grădini botanice.

În februarie, raze calde de soare. Zumzetul trece dincolo de malurile lacului. Este un du-te-vino permanent. Parcul a devenit și el un adevărat șantier. Oameni, utilaje, camioane. Mai bine de o sută de plopi urmează să fie dați jos, apoi scoși și transportați în afară. De data aceasta, pionierii nu au prea mult de făcut. Trebuie să aștepte pînă cînd vor putea să niveleze gropile rămase, să curețe terenul de crengi. Dar sînt și acum aici. Bucuroși, recunoscători muncitorilor care au venit să-i ajute, printre care se află chiar și părinți de-ai lor. De altfel, de la Întreprinderea de Reparații Auto, de la cea de Construcții Metalice sau de la cea de Mașini Agricole li s-au promis încă și alte ajutoare. Porțile, gardul, podurile peste lac trebuie refăcute. De toate acestea se vor ocupa cei mari, oameni specializați.

2 martie. Plouă cu găleata. La poarta grădinii se află un camion uriaș, cu remorcă, încărcat de o adevărată...pădure! 400 de exemplare de puieți de conifere din 8 specii, arbuști ornamentali. Copiii, fără să ia în seamă stropii mari de ploaie, descarcă cu nesfîrșite precauții fiecare brăduț, fiecare pin, fiecare tufă de tuia. În afară de acest prim transport, sosit de la Stațiunea de Cercetări Silvice Ștefănești, mîine va mai veni unul de la Grădina Botanică din București. De altfel, de acolo, cu cîteva luni în urmă, invitaseră un specialist, biologul **Gheorghe Mohan,** care răspunsese dorinței lor de a le da îndrumări.

Interviu la... umbra „arborelui de mătase"

Iată-ne, cu aparatul de fotografiat, după numai trei luni de la prima plantare, în **Grădina Botanică a Pionierilor** din Tecuci. La poartă a și apărut această firmă! Ne întîmpină un grup de pionieri care, aflînd că vrem să facem fotografii și să le luăm un interviu, sar în sus de bucurie. **Steluța Mîndru,** o fată cu părul negru, strîns cu îngrijire, intră repede în subiect.

— Pentru interviu, ne puteți pune orice întrebări, vom răspunde cu plăcere. Pentru fotografii însă, să ne lăsați pe noi să vă conducem. Să mergem lîngă arborele de mătase...

Ne îndreptăm împreună în direcția arătată. Lîngă un pomișor suplu, grațios, înalt, ne oprim. „Îl vedeți? Este Albizia Julibrissin. Va fi, peste cîțiva ani, una dintre atracțiile grădinii. Cu frunze penat compuse, cu flori roșii ca de mătase. Va înflori de două ori pe an", spune Steluța, încîntată.

— Vor mai fi încă și alte astfel de atracții?

— Oho!... exclamă **Lucian Ilie,** un băiat blond, nu prea înăltuț, care se tot apleca să mai smulgă cîte o buruiană, uneori invizibilă. Avem un sector întreg cu specii de conifere, continuă el. Molidul sălbatic, molidul înțepător, bradul argintiu, pinul negru, chiparosul de baltă, care crește înalt de peste 50 de metri, și încă altele. În zona foioaselor am plantat opt exemplare de Paulovnia Tomentoza — un copac care va crește înalt, cu flori albe și mov, apoi arborele lalea, nucul negru, arțarul canadian, arbuști originari din Extremul Orient, copacul numit Ilex Acquifolium, care ne va oferi, bineînțeles, „frunzele de laur"...

— Sînt sigură că și zona florilor decorative, îmbrăcate în mii și mii de culori, va stîrni admirație. Avem și flori rare, se mîndrește **Ana Maria Marteș.**

— În curînd, poate că lacul va deveni cel mai îndrăgit. După ce ne vom întoarce din Delta Dunării, unde ne-am programat o expediție, vom avea cu ce să-i populăm apa. Vom aduce nuferi albi și nuferi galbeni, trestie, papură, vegetație și chiar faună specifice Deltei.

Lucian vorbește repede, cu însuflețire, vrînd să spună cît mai multe lucruri în timp scurt.

Din cînd în cînd, copii din jur reușesc să-i ia vorba, să adauge și ei cîte ceva. Tovarăşa profesoară îi privește cu bucurie, cu plăcere. Într-adevăr, nu greșesc nimic. Au învățat atîtea! Și vor mai învăța și înfăptui încă atîtea. Pentru că sînt copii harnici, copii inimoși, copii întreprinzători. Pentru că sînt adevărați prieteni ai naturii.

ELENA MĂNESCU

Merit PIONIERESC

Pasionaţi ai istoriei

Adriana **Oprescu,** elevă în clasa a VIII-a la Şcoala nr. 15 din Buzău, şi **Laurenţiu Dinu,** şi el în clasa a VIII-a, dar la Şcoala nr. 3 din Slatina, ar fi putut să nu se cunoască niciodată dacă nu ar fi avut amîndoi aceeaşi pasiune: istoria. Cu mai mulţi ani în urmă, Adriana, după ce dezlegase tainele alfabetului, îşi făcuse din cărţi prieteni de nădejde. Printre acestea se numărau şi cele ce povesteau fapte de vitejie din trecutul patriei. Întîile lecţii de istorie au sădit în sufletul Adrianei o pasiune căreia îi dedică acum mare parte a timpului liber de care dispune.

Pînă la un punct şi povestea apropierii lui Laurenţiu de studiul istoriei se aseamănă cu cea a Adrianei. Aceleaşi lecturi i-au trezit şi lui pasiunea de a cunoaşte cît mai multe despre trecutul glorios şi măreţul prezent al ţării. Spuneam pînă la un punct, pentru că pe Laurenţiu l-a apropiat de istorie şi dorinţa de a urma un liceu militar. Ca viitor apărător al culorilor patriei, Laurenţiu se simte dator să cunoască în amănunt fiecare filă din „cartea de căpătîi a neamului", cum numea Nicolae Iorga această ştiinţă.

Şi iată că, pregătindu-se temeinic, cei doi pionieri au reuşit să se califice la faza republicană a Concursului de istorie a României, desfăşurat în zilele vacanţei de primăvară la Scorniceşti, în judeţul Olt. Concursul a reunit 150 de pionieri din clasele a VIII-a, printre care s-au aflat şi Adriana, şi Laurenţiu. Lucrările lor, notate cu 10 de către juriu, le-au adus o binemeritată răsplată pentru seriozitatea cu care s-au pregătit: laurii premiului I.

Alături de Adriana Oprescu şi Laurenţiu Dinu, alţi 91 de pasionaţi ai istoriei au fost distinşi cu premii şi menţiuni, lucrările lor constituind încă o dovadă a felului în care pionierii îşi însuşesc marea lecţie pentru viaţă — istoria patriei.

C. CRĂCIUN

Ritm

TRANSMIT SUBREDACŢIILE PIONIEREŞTI DIN JUDEŢELE BISTRIŢA-NĂSĂUD, HUNEDOARA SUCEAVA, ARAD, GORJ, SIBIU, BIHOR şi MUREŞ

„Din cartea iubirii de ţară" — iată genericul unei ample manifestări care i-a reunit recent, în aula Liceului „George Coşbuc" din Năsăud, pe numeroşi membri ai cercurilor literare din casele pionierilor şi şoimilor patriei Bistriţa, Beclean, Prundu Bîrgăului, Rodna, Sîngeorz Băi şi oraşul gazdă. Cu acest prilej, pionierii care s-au remarcat în cadrul etapei judeţene a concursului „Tinere condeie" au citit din lucrările proprii, au purtat un dialog cu scriitori bistriţeni, iar apoi au vizitat casele memoriale „George Coşbuc" şi „Liviu Rebreanu" ● **Tradiţionala „Primăvară a pionieriei vulcănene"** s-a bucurat şi la cea de-a IX-a ediţie de o entuziastă participare a purtătorilor cravatei roşii cu tricolor din localitate. Pe lîngă numeroasele manifestări politico-educative, cultural-artistice şi sportiv-turistice, au fost organizate şi acţiuni-record pentru recuperarea materialelor refolosibile, precum şi de gospodărire şi înfrumuseţare a oraşului ● **În întîmpinarea apropiatei „Zile a pionierilor",** cei 23 de membri ai detaşamentului clasei a IV-a de la Şcoala nr. 2, Bogdăneşti, judeţul Suceava, au iniţiat noi acţiuni pentru colectarea unor mari cantităţi de materiale refolosibile şi recoltarea plantelor medicinale de sezon ● **În colaborare cu colegii** de la cercul de dezbateri politico-ideologice, pasionaţii istoriei de la Şcoala nr. 1 din Curtici lucrează intens la realizarea unei monografii a localităţii lor, care va împlini în curînd 470 de ani de atestare documentară. Iniţiativa lor se înscrie în actuala ediţie a amplei acţiuni-concurs „Patrie română, ţară de eroi" ● **Corespondenta noastră Oana Vilcu** ne scrie despre hărnicia de care au dat dovadă în această primăvară pionierii Şcolii din Peştişani, judeţul Gorj, în decursul participării lor la lucrările de întreţinere a pepinierei de castani comestibili din Boroşteni ● **500 de pionieri din Agnita** au asaltat cu uneltele de lucru satul de vacanţă din Sărături, pentru a-l reamenaja şi reînfrumuseţa în vederea sosirii oaspeţilor care îl vor repopula pe traseul acestei veri ● **Deşi colectivul de obiceiuri populare** al claselor a III-a şi a IV-a de la Şcoala nr. 13 din Oradea reprezintă o formaţie în premieră, ea s-a şi bucurat de... premiera unor succese redutabile în cadrul actualei ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României", reuşind să urce pe scena etapei republicane ● **„Va cuceri oare acest nou tip de aeromodel captiv de acrobaţie** un premiu la actuala ediţie a concursului „Start spre viitor?" — par să se întrebe realizatorii lui de la cercul de modelism al C.P.Ş.P. din Luduş, judeţul Mureş.

ILEANA PIŢA

Foto REPORTER

„Cutezătorii"

Corespondenţa sosită pe adresa concursului nostru este tot mai bogată, imaginile din ce în ce mai diverse, mai interesante, mai bine realizate. În acest număr al revistei, iată, ne-am oprit la aspecte de şcoală, de viaţă de organizaţie, de divertisment.

● „În eprubete se petrec «minuni»... dirijate de noi!" Instantaneu de la **Şcoala nr. 2, Focşani** — realizat de membrii cercului foto al şcolii (foto 1).

1

2

● „Un muzeu şcolar care se îmbogăţeşte an de an — cel al pionierilor **Şcolii nr. 3 din Cluj-Napoca".** Membrii cercului foto al **Casei Pionierilor şi Şoimilor Patriei,** autorii imaginii, ne mărturisesc că-i vizitează cu plăcere adeseori pe prietenii lor, mari iubitori ai istoriei (foto 3)

● „Doar primul pas este mai greu!" afirmă pionierul **Marius Popica** — membru al cercului foto de la **Casa Pionierilor şi Şoimilor Patriei, Întorsura Buzăului,** judeţul **Covasna** — care a surprins acest frumos moment **(foto 2)**

● „Cineclubiştii se lasă, de data aceasta, «la mîna» fotoreporterilor". Instantaneu semnat de membrii cercului foto de la **Casa Pionierilor şi Şoimilor Patriei** din **Arad** (foto 4).

Dragi prieteni, aşteptăm, în continuare, fotografiile voastre pe adresa rubricii. Vă precizăm că, în analiza juriului, la finalizarea concursului, vor intra şi numeroasele imagini care, din lipsă de spaţiu, n-au fost încă publicate. Vă sfătuim deci să fiţi, în continuare, la fel de consecvenţi. Succes!

4

3

COPIII ȘI ARTELE

Pare că de la unduirea spicelor aurii în adierea vîntului au deprins grația și armonia mișcărilor membrii formației de dans clasic și de societate de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Slobozia. Ei au pregătit un frumos spectacol dedicat Zilei Internaționale a Copilului.

VĂ INVITĂM LA...

Un film poem

Poem cinematografic închinat păcii și bucuriei de a crea a copiilor este filmul „Desene pe asfalt", realizat de curînd de Casa de Filme Unu, în regia Elisabetei Bostan, după un scenariu semnat de Vasilica Istrate. Totul în acest film – de la decoruri și costume pînă la imagine și interpretare – concură la constituirea unei feerii ce exprimă copilăria fericită în România de azi. Interpreta personajului principal al filmului este eleva Mădălina Marinescu, din clasa a V-a a Școlii nr. 73 din București.

Tineri muzicieni la Ateneu

Elevii clasei a VI-a de la Liceul de artă „George Enescu" din București au oferit de curînd publicului, la Ateneu, un nou concert. Timp de trei ore și mai bine, tineri muzicieni au interpretat lucrări de Tudor Dumitrescu, Antonio Vivaldi, Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Antonin Dvořák. Programul a reunit, în diverse formule instrumentale, pianiști, violoniști și violonceliști. Ba, în unele momente ale concertului, își semnala în mod distinct prezența și un... cornist.

Cărți noi în librării

Celor mai tineri iubitori de literatură le sînt dedicate cărți de povești și de poezii în care, cu sensibilitate și tandrețe, sînt relatate întîmplări pilduitoare. Dintre ultimele apariții editoriale, vă recomandăm, dragi cititori, cartea de povestiri **„Concert pionieresc"** *de Victoria Pieptan-Dor și volumul de versuri* **„Ilustrate pentru prietenii mei"** *de Mariana Țăranu-Rațiu. Versurile sînt frumos ilustrate cu desenele Danei Schobel Roman.*

VICTORIA PIEPTAN-DOR
CONCERT PIONIERESC

O ESTRADĂ PIONIEREASCĂ MULTILAUREATĂ

Repetiție pentru concert

Probă de microfon: 1, 2, 3, 4, și... Și chitariștii atacă cu aplomb prima frază muzicală a noului cîntec, acompaniați la orgă de Dorin Mureșan care, iată, dovedește virtuți interpretative și pentru acest instrument de curînd abordat, nu numai pentru vechiul său prieten — pianul. Imediat intră în acțiune și bateristul, dar, treptat, ritmurile inițiale scad în intensitate, lăsînd să se dezvolte amplu vocea atît de plăcută a solistei Roxana Miloșin. Apoi un grup vocal dialoghează cu ea și cu întreaga orchestră. Dar nu numai auzul, ci și privirile noastre au parte de o reală încîntare artistică, fiindcă în clipa următoare o formație de dansuri realizează și o sugestivă ilustrație coregrafică a frumoasei melodii „Lăsați-ne pămîntul", aparținînd compozitorului Marcel Dragomir. Uităm aproape că sîntem spectatori la o repetiție, că artiștii nu se află pe scenă, ci în propriul lor studiou muzical de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Zalău.

În fine, o pauză, un respiro, timp în care se redispun microfoanele, se verifică stația de amplificare, iar instrumentiștii, interpreții vocali și dansatorii se pregătesc să atace o nouă partitură sub bagheta profesorilor Ion Mureșan și Dolores Corovei. Alți trei soliști — Dana Cicortaș, Violeta Fanca și Claudiu Zoicaș — își „încălzesc" vocile. Premiera are loc peste cîteva zile și tinerii artiști nu se îndoiesc că vor fi, ca de obicei, la înălțime. Dar cîte repetiții, cîte ore de muncă o preced și ce repertoriu bogat trebuie să ai pentru a susține non-stop un spectacol muzical-coregrafic de aproape patru ore! Știam, desigur, că această formație de estradă a Casei Pionierilor și Șoimilor Patriei din Zalău deține tradiție în succesele repurtate pe scenele stagiunilor artistice pionierești, în premiile cucerite la festivaluri interjudețene și, mai ales, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României", unde ediție de ediție a obținut titlul de laureată. Ne-o confirmă chiar și marele panou cu diplome expuse în studioul lor muzical. Iată și două imagini care ne atrag în special atenția. Prima, datată din 1984, prezintă în prim-plan trofeul primei ediții a concursului pionieresc de muzică ușoară de la Baia Mare — simpaticul „Ursuleț de aur". Cea de-a doua reprezintă o emoționantă amintire de pe scena festivalului internațional „Bucuria Europei" din R.S.F. Iugoslavia. Noutatea de ultimă oră? În curînd va fi expus aici și... discul aflat în pregătire la „Electrecord". Ceea ce înseamnă că mulți dintre voi și-l vor putea procura pentru a asculta prin intermediul lui frumoasele cîntece ale estradei pionierești din Zalău. Le dorim, desigur, membrilor ei ca la panoul trofeelor și premiilor cucerite pînă acum să se adauge și cele ale anului 1989, ale actualei ediții a „Cîntării României". De fapt, după migala cu care fiecare interpret își cizelează execuția, după seriozitatea cu care își continuă cu toții repetiția, ai cărei spectatori sîntem, avem încă de pe acum certitudinea succeselor pe care le vor repurta și în continuare membrii acestui ansamblu de estradă multilaureat.

ILEANA PIȚA

Limba noastră-i o comoară

Eminescu, ca toţi poeţii mari, e un mare inventator de limbă în măsura în care pune în valoare graiul obiectiv al poporului său.

GEORGE CĂLINESCU

LATINITATEA VOCABULARULUI POETIC EMINESCIAN

Cercetătorii care au studiat lexicul poeziei eminesciene prin metoda statisticii au ajuns la două concluzii foarte importante:

1. Aproape jumătate din totalul cuvintelor provine din fondul latin moştenit; 2. Frecvenţa acestor cuvinte, în raport cu a celor care aparţin altor sectoare etimologice, este neînchipuit de mare, de aproape 85%. Concret, după statistica întocmită de Dimitrie Macrea, fost profesor la Universitatea din Bucureşti, se constată că Eminescu a folosit în opera poetică publicată în timpul vieţii 3 607 unităţi lexicale cu o circulaţie de 33 846 apariţii în text. Dintre acestea, sînt de origine latină 1 756, care însumează 28 095 apariţii. Nu e lipsit de interes să arătăm că printre cele mai frecvente cuvinte care apar în poezia lui Eminescu sînt, în ordine: **ochi, lume, a zice, viaţă, umbră, faţă, dulce, lună, noapte, alb, negru, suflet, vis, a da, inimă, cer, cap, a iubi, stea, floare, frunte, a spune, gură, braţ, adînc, plin, rază** etc. Cu excepţia lui **a iubi** (de origine slavă), toate provin din latineşte. Frecvenţa lor foarte ridicată este determinată atît de sensurile numeroase pe care de regulă cuvintele moştenite le au în circulaţia curentă, cît şi de marea lor varietate de întrebuinţări figurate.

Numeroase poezii sînt constituite aproape în întregime din cuvinte populare de origine latină. În „Somnoroase păsărele", de exemplu, întregul fond lexical este moştenit din latineşte.

S-a observat că din cele 1 907 cuvinte care compun textul capodoperei eminesciene, „Luceafărul", 1 685 (deci aproape 90%) aparţin vocabularului nostru latinesc. Din cele 98 de strofe ale poemului, 13 au numai cuvinte latineşti. Iată, spre exemplificare, o strofă:

„Cum el din cer o auzi
Se stinse cu durere
Şi ceru-ncepe a roti
În locul unde piere."

Din numeroase alte poezii se pot selecta, cu foarte mare uşurinţă, strofe întregi al căror vocabular ne trimite spre domeniul latinităţii.

Rezultă din toate acestea că materia lingvistică prelucrată cu atîta artă de Eminescu reprezintă, de fapt, limba mediului nostru popular.

GR. BRÂNCUŞ

EMINESCU ŞI LIMBA ROMÂNĂ

Cu toţii aflăm din copilărie că Mihai Eminescu este cel mai mare poet al nostru, poetul naţional. Cunoaşterea operei sale poetice se realizează treptat, de la **Somnoroase păsărele...** *la* **Revedere** *sau* **O, rămii,** *de la* **Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie** *la* **Scrisoarea a III-a,** *de la* **Călin (File din poveste)** *la* **Luceafărul;** *ea se extinde şi la proză, de la* **Făt-Frumos-din-Lacrimă** *la* **Sărmanul Dionis.**

Dar Eminescu este mare nu numai ca poet. El a desfăşurat o bogată activitate ca ziarist, spunîndu-şi cuvîntul competent în diverse probleme politice, sociale şi culturale; publicistica sa, recent editată integral, arată implicarea lui puternică în epocă, dar îşi depăşeşte condiţia de document istoric prin multe învăţăminte care îşi menţin actualitatea. El a avut de asemenea preocupări ştiinţifice dintre cele mai variate, care uimesc prin modernismul şi temeinicia lor.

Eminescu a manifestat un mare interes şi pentru lingvistică. Problemele limbii l-au interesat, desigur, în primul rînd ca poet, care căuta „cuvîntul ce exprimă adevărul" **(Criticilor mei)** *şi, exprimîndu-şi admiraţia pentru înaintaşii „ce-au scris o limbă ca un fagure de miere"* **(Epigonii),** *se străduia „a turna în formă nouă limba veche şi-nţeleaptă"* **(Scrisoarea a II-a).** *Aceasta era, în acelaşi timp, limba cronicilor străbune şi limba din toate regiunile romaneşti, pe care le-a străbătut pentru a cunoaşte ţara, graiul şi folclorul. Culegerea de poezii populare, ca şi înregistrarea de cuvinte şi expresii populare stau în strînsă legătură cu opera sa artistică, explicînd o sursă importantă a măiestriei atinse.*

Ca ziarist s-a ocupat de problemele limbii în cronici dramatice, în recenzii la diverse cărţi, în articole cu teme culturale şi chiar politice. A discutat în formulări memorabile relaţia dintre limbă şi naţiune şi a militat pentru unitatea limbii române literare, fiind convins că unitatea în limbă este „vechea noastră avere naţională".

A avut contribuţii concrete de „cultivare a limbii" (de remarcat că foloseşte chiar această îmbinare terminologică) în criticile, adesea violente, aduse greşelilor de limbă, indiferent de natura acestora; în recenzii semnalează greşeli gramaticale (mai ales dezacorduri) şi lexicale, în cronicile teatrale îndeosebi pronunţări artificiale ale unor actori. Greşelile gramaticale sînt puse alături de cele de gîndire în următorul comentariu: „Cele mai însemnate ni se par greşelele de definiţie şi cele gramaticale: căci, dacă o cunoştinţă materială falsă se poate rectifica prin experienţa proprie sau străină (scrisă), nu e tot astfel cu cele de limbă şi de logică, cari se contractează prin deprindere şi cu greu se pot dezvăţa".

Interesul lui Eminescu pentru gramatică reiese şi din proiectul său, din păcate nerealizat, de a scrie o gramatică a limbii române în colaborare cu I.L. Caragiale şi I. Slavici. Faptul că trei scriitori intenţionau să alcătuiască o gramatică vorbeşte de la sine despre legătura dintre gramatică şi literatură. Această legătură este afirmată fără echivoc de Eminescu într-o frază cu valoare de sentinţă: „Cînd cineva nu s-a împrietenit nici măcar cu gramatica românească, să nu cuteze a scrie poezii şi novele".

Cei care îl iubesc pe Eminescu ar trebui să înveţe de la el şi prietenia cu gramatica.

MIOARA AVRAM

UN CONCURS PENTRU TOŢI!

Portret în cuvinte: „Eminescu, aşa cum îl văd eu"

Ce este un „portret în cuvinte"? Foarte simplu: Cînd povestim despre cineva, înseamnă tocmai acest lucru : că îi facem portretul în cuvinte.

Aţi citit mult despre marele nostru poet Mihai Eminescu. Dacă aţi fi voi înşivă în situaţia de a povesti despre el, **ca şi cînd l-aţi fi cunoscut în realitate,** ce aţi avea de spus? Ce aţi povesti despre felul său de a fi, de a gîndi, de a munci? Şi oare cum o fi arătat o zi din viaţa lui?

Aceasta e tema „portretului în cuvinte" pentru concursul de azi! Dar să nu depăşiţi două pagini de caiet.

Cele mai interesante şi sugestive texte realizate de voi vor fi, desigur, **premiate** şi **publicate în revistă,** la rubrica specială „Portret în cuvinte: Eminescu, aşa cum îl văd eu". Cînd vor apărea? **În primul număr de vacanţă.** Dar întrucît acest număr va pleca foarte curînd în tipografie, vă invităm să vă grăbiţi!

Deci trimiteţi-ne aceste „portrete în cuvinte" pînă cel tîrziu 18 iunie 1989, pe adresa: **Revista „Cutezătorii"; Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Specificaţi pe plic: Portret în cuvinte: „Eminescu, aşa cum îl văd eu".**

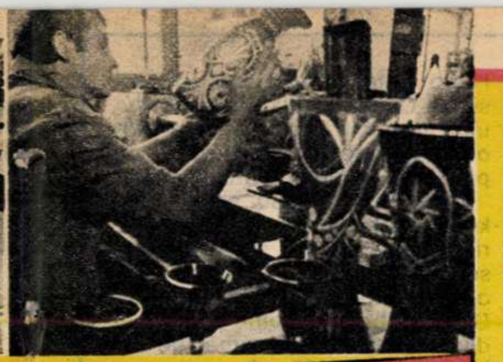

Să descoperim împreună

Cum se face şi cum se înnobilează

STICLA DE BUZĂU

Despre calitatea deosebită a sticlei de Buzău s-a dus vestea în lung şi-n lat, peste mări şi ţări. Mai precis, despre diversele articole din sticlă produse aici, de care se vorbeşte în termeni elogioşi, în prezent fiind considerate ca unele dintre cele mai bune din lume. Dar cine şi cum reuşeşte să fabrice la Buzău asemenea produse din sticlă, cu performanţe tehnice de nivel mondial? Să mergem la faţa locului şi să vedem cu ochii noştri, cum se zice.

O... Sahară în miniatura

Nisip, mult nisip. Adevărate dune, profilîndu-şi crestele şi văile sub acoperişul unei mari hale cu pereţii ameţitor de înalţi. Aici, la depozitul întreprinderii, ar fi nevoie de o întreagă armată de oameni pentru a reuşi să pună în mişcare aceşti... munţi. Spre surprinderea noastră însă, în vastul spaţiu cu aspect saharian nu se văd decît doi sau trei lucrători ce supraveghează buna funcţionare a unor puternice maşinării care muşcă lacome din nisip, trimiţîndu-l apoi pe benzi rulante spre pîntecele unor mari uscătoare rotative.

— Uscarea e prima operaţie la care e supus nisipul ajuns la noi, ne spune inginerul Ioan Culea.

— Şi mai departe ce se întîmplă cu el? îl întrebăm, curioşi şi nerăbdători să vedem unde şi cum se transformă în sticlă.

— Veniţi cu mine! ne invită gazda şi ghidul nostru.

Locul unde un „rîu" se intîlneşte cu şase „pîraie"

Intrînd pe uşile ca de cetate ale unei masive clădiri învecinate, pătrundem, parcă, în împărăţia unor păianjeni uriaşi. Împrejurul nostru se ţese un imens păienjeniş metalic, punctat de numeroase „noduri" în care, după cum ni se explică, se află fixate instalaţiile şi utilajele complexului de amestec, prima dintre secţiile de producţie înşirate pe „firul" procesului tehnologic din întreprindere. Aici „rîul" de **nisip**, care izvorăşte dintr-o carieră de lîngă Vălenii de Munte, se întîlneşte cu „pîraiele" substanţelor ce intră în compoziţia sticlei, venite şi ele din diverse locuri din ţară: cu **soda calcinată** de la Govora, cu **calcarul** de la Vaşcău, cu **dolomita** de la Voşlobeni, cu **sulfatul de sodiu** de la Valea Călugărească şi cu **alumina calcinată** de la Tulcea. Dar înainte de această importantă întîlnire, nisipul este straşnic „ferchezuit": după uscare, e vînturat şi cernut, apoi e cîntărit cu mare precizie, cu o toleranţă de doar cîteva kilograme la tonă. Ca şi celelalte componente, de altfel, exactitatea proporţiilor cerute de diversele reţete de fabricaţie (fiecare tip de sticlă avînd reţeta ei, în care nisipul intră în proporţie de 70—80%) fiind neaşteptat de mare. Abia după efectuarea acestor operaţii, celor şapte materii prime le este permisă amestecarea şi li se dă cale liberă spre cuptoare.

Cei doi „cosmonauţi" de la etajul şase

Urcăm numeroase şi abrupte scări metalice, căutînd cu privirea nisipul. Dar... nici urmă de el. Şi nici de celelalte substanţe. Şi nici de oameni. Ba nu, de oameni dăm totuşi. Tocmai sus, la etajul şase, pe platforma de sub acoperiş, descoperim doi lucrători — un bărbat şi o femeie. Se află amîndoi într-o încăpătoare cabină de sticlă, fiecare la cîte o masă pe care bîzîie şi ţăcăne diverse aparate automate, în timp ce, desfăşurat pe un întreg perete, un tablou electronic de comandă clipeşte necontenit din zeci de beculeţe de diverse culori, etalînd cifre luminoase în continuă schimbare.

Aşa cum stau la pupitrele lor — în salopete curate, cu căştile de protecţie albe pe cap, cu privirile concentrate pe ecranele aparatelor şi apăsînd din cînd în cînd pe cîte un buton —, cei doi par a fi piloţii de serviciu ai unei nave cosmice în plin zbor. Şi nu mică ne este uimirea cînd aflăm că prin importanţa extraordinară a muncii lor, prin bagajul de cunoştinţe şi prin imensa responsabilitate pe care le au pot fi asemănaţi cu nişte cosmonauţi. Pentru că, aflaţi într-unul din punctele-cheie ale complexului proces tehnologic, de competenţa şi atenţia lor depinde buna desfăşurare a acestuia în întreaga întreprindere. Ei sînt cei care pregătesc prepararea nisipului şi a substanţelor componente, precum şi amestecul acestora după reţete foarte stricte, în care nu se admit nici cele mai mici greşeli. Şi, de fiecare dată, reuşesc să se încadreze în parametrii stabiliţi. Pentru că, deşi amîndoi sînt veniţi aici „de la ţară" — Călin Pohonţu, maistru principal, din Lipăneşti, Prahova, iar Georgeta Bătrînu, operator tablou de comandă, din Zărneşti, Buzău —, au trecut mai întîi prin şcoli — prin profesională şi liceu — şi prin cursuri speciale de perfecţionare. Au învăţat şi continua să înveţe mereu pentru a fi permanent capabili să conducă modernele instalaţii, utilaje şi aparate.

Ca şi în inimile unor vulcani în plină activitate

Din buncărele de la complexul de amestec, nisipul, împreună cu amintitele substanţe componente, porneşte prin conducte speciale şi ajunge în cuptoarele unde focul arde neîntrerupt. Deosebit de interesante sînt şi aceste cuptoare. Unele au o suprafaţă cît două terenuri de tenis la un loc şi se ridică pe înălţimea a trei etaje. Sînt opere tehnologice de mare complexitate. Dar şi mai interesant este ceea ce se petrece în ele. Ducînd un geam colorat la ochi şi privind în interiorul unui astfel de cuptor, ai în faţă imaginea unei inimi de vulcan în plină activitate. La temperaturi care nu scad niciodată sub 1 300°C, cele 700 sau 1 500 tone de amestec se topesc într-o masă incandescentă şi clocotitoare. Din ea, maşinile de tras geamuri — laminoare speciale — scot încet, dar fără întrerupere, folii nesfîrşite de sticlă de diverse grosimi, care, printre cilindri rotitori, urcă pînă la etajul şase, unde maşinile de tăiat le dimensionează, iar benzile rulante le duc mai departe.

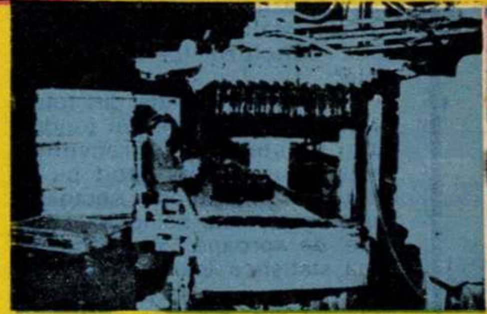

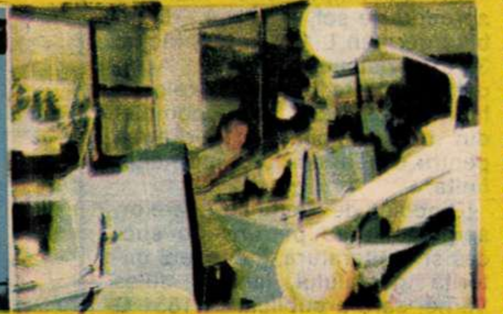

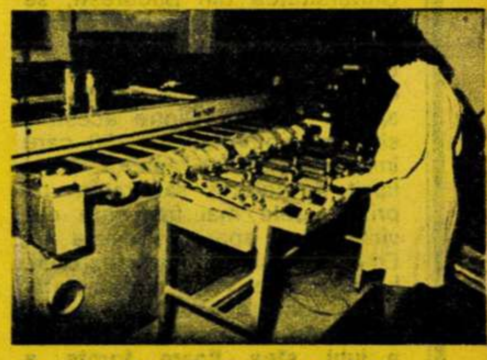

La cuptoare, lucrătorii sînt mai numeroşi. Le dirijează şi le supraveghează permanent buna funcţionare — uitîndu-se în vetrele lor prin geamuri colorate sau urmărind ecranele aparatelor de control şi ale monitoarelor calculatoarelor electronice — muncitori, maiştri şi ingineri. Printre ei sînt şi mulţi tineri. Unii abia ieşiţi de pe băncile şcolii profesionale sau ale liceului industrial. Ca Diana Lucaci, de pildă. Lucrează aici de cîteva luni doar, dar a şi „prins" meseria şi, cu toate că mai are încă multe de învăţat, este — după cum ne spune inginerul Mihai Cîndrea, şeful secţiei — un muncitor atent şi disciplinat, pe care te poţi bizui.

Cu măiestria unor adevăraţi bijutieri

Abia ieşite din cuptoare, fierbinţi încă, geamurile de diverse tipuri — după compoziţia, grosimea şi mărimea lor — pornesc, alergînd sprintene pe benzi rulante, spre numeroasele ateliere unde sute de alţi lucrători le primesc şi se apleacă asupra lor cu priceperea şi migala bijutierilor. Trecute prin mîinile lor şi prin retortele unor instalaţii de înaltă tehnicitate, acestea îşi sporesc de zeci şi chiar de sute de ori caratele. Aşa cum se petrec lucrurile, de pildă, la atelierul de mobilier urban.

Intrăm în acest atelier. Într-o hală, la fel de mare ca toate celelalte, zeci de oameni şi de maşini în continuă mişcare. Şi multe, foarte multe geamuri groase de pînă la 15 milimetri, din care, prin tăiere, prin perforare şi prin şlefuire, se confecţionează uşi pentru diverse instituţii, vitrine speciale, cabine pentru metrou, hublouri pentru nave şi pentru avioane, acvarii, balustrade pentru scări, ba chiar şi... ringuri de dans.

— Şi rezistă sticla sub tălpile căluşarilor, să zicem?

— Mai bine chiar decît oţelul — ne asigură inginerul Ion Vinereanu, şeful atelierului. Şi nu numai pentru că e foarte groasă, ci şi datorită tratamentului special la care supunem piesele prelucrate, tratament care le conferă, între altele, şi multa elasticitate.

Substanţial cîştigă geamurile în carate şi în atelierele în care sînt produse reperele din sticlă pentru autoturisme. E adevărat, aici n-avem prea multe de văzut. Doar cum foliile — subţiri, transparente şi aparent extrem de fragile — pătrund în diverse instalaţii din care, după un timp, apar sub forma geamurilor şi parbrizelor gata pentru a fi montate. Geamuri şi parbrize care, îndeplinind în totalitate marile exigenţe tehnice impuse pe plan mondial, au primit aprobarea forului internaţional de specialitate de a fi utilizate în întreaga lume. Şi sînt utilizate, cu acestea fiind echipate atît autoturismele româneşti, cît şi altele de fabricaţie străină.

Ne impresionează aici şi instalaţiile şi utilajele, moderne şi complexe, dar mai ales oamenii care le supraveghează şi le dirijează permanent. Privindu-i şi văzîndu-i atît de siguri pe ei, pe tot ceea ce fac, ne întrebăm cum de sînt atît de pricepuţi, capabili de performanţe tehnice atît de înalte? Biografia lui Ion Pavel, care e asemănătoare cu a multor lucrători ai acestei mari întreprinderi industriale, ne răspunde concis şi clar la această întrebare. Cu vreo 20 de ani în urmă, proaspăt absolvent a opt clase, Ion Pavel a venit din Sărăţeanca, satul lui natal, aici, la Buzău, hotărît să se facă... sticlar. Şi el, ca atîţia alţii, a urmat cursurile şcolii profesionale şi pe cele ale liceului industrial, la seral. Apoi, după cîţiva ani buni de muncă şi experienţă, a urmat şi cursuri de specializare. Şi iată-l acum, la 35 de ani, muncitor cu înaltă calificare, şeful celei mai noi şi mai complexe linii tehnologice din întreprindere — cea de prelucrat geamuri şi parbrize curbate, pentru autoturismele „Oltcit" —, pe care o conduce în întregime prin intermediul unui calculator electronic.

Din celelalte secţii şi ateliere ale acestei mari întreprinderi ies zilnic şi pornesc pe drumurile ţării şi ale lumii şi alte produse, la fel de valoroase şi solicitate: oglinzi de tot felul (şi simple, dar şi decorative, sculptate adică, **inclusiv aşa-zisele „oglinzi veneţiene"), geamuri nereflex (care sînt utilizate la protejarea tablourilor, deoarece nu reflectă lumina, pur şi simplu... nu se văd)**, geamuri izovit (un fel de geam dublu, pentru ferestrele clădirilor, care prin stratul de aer uscat închis în el, devine un excelent izolator termic şi fonic), geamuri armate (cu sîrmă de oţel în masa lor). Ba, pînă şi butelii şi chiar cărămizi de sticlă sînt fabricate aici din cioburile rezultate din procesul tehnologic.

•

La marginea de sud-est a Buzăului, pe suprafaţa a peste 40 ha şi pe verticala cîtorva zeci de metri, se-nalţă azi cea mai mare şi mai modernă întreprindere de geamuri a ţării. Şi locul acesta, pînă în urmă cu vreo 20 de ani acoperit doar de gropi, a cunoscut un nou destin, pe măsura timpului eroic, de profunde prefaceri înnoitoare, pe care-l trăieşte întreaga ţară. Dar şi mai impresionant este noul destin al miilor de lucrători ai acestei întreprinderi, oameni care, deşi în marea lor majoritate au venit aici din satele din împrejurimi, deşi nici Buzăul, nici ei n-aveau tradiţie în fabricarea sticlei, iată-i că au ajuns sticlari renumiţi şi apreciaţi nu numai în ţara noastră, ci şi peste hotarele ei.

CONSTANTIN DIACONU
Foto: MIHAI NIEDL

Din istoria sticlei

Vase antice de sticlă, descoperite în adîncurile Mării Egee.

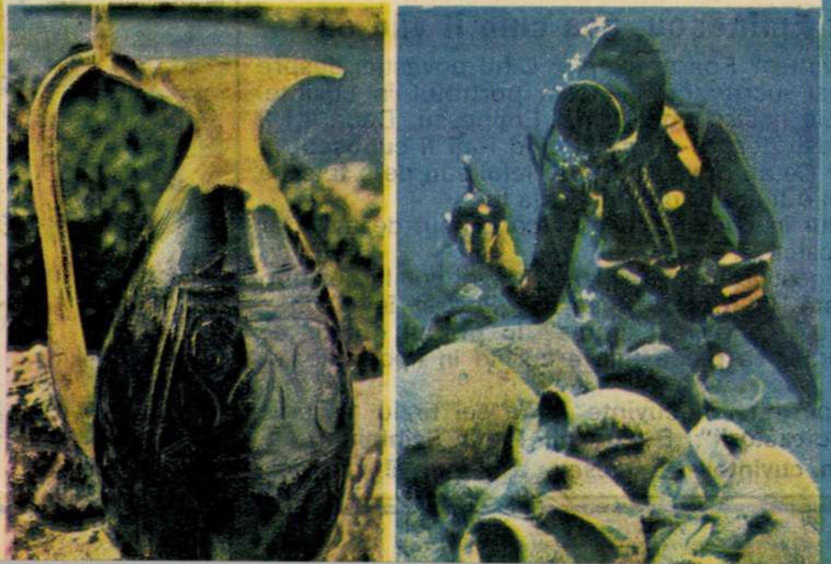

• În natură există un anume fel de sticlă - cea vulcanică -, o rocă necristalizată, provenită din răcirea bruscă a lavei.

• Cele mai vechi obiecte de sticlă au fost descoperite de arheologi în Egipt şi au fost estimate ca datînd din mileniul II î.e.n. La Muzeul de Istorie din Constanţa se află expuse vase şi cupe din sticlă translucidă de mici dimensiuni, datate din secolele I şi II e.n.

• Un pas important în perfecţionarea prelucrării sticlei a fost făcut prin introducerea unui tub în masa topită a acesteia. Suflîndu-se prin el şi imprimînd tubului şi bulei de sticlă de la capătul lui o mişcare de rotaţie, se obţin forme deosebit de graţioase. Acest procedeu multimilenar e utilizat şi azi pentru realizarea de obiecte artistice din sticlă.

• Formarea pneumatică, robotizarea şi automatizarea producţiei, turnarea continuă sînt tehnologiile moderne aplicate în producerea şi prelucrarea industrială a sticlei.

• În ultimele decenii au fost create noi varietăţi de sticlă, cu proprietăţi optice deosebite, care permit ochiului uman să pătrundă şi mai adînc în tainele micro şi macrocosmosului, iar în viitor vor fi utilizate la realizarea calculatoarelor electronice optice, mult mai perfecţionate faţă de cele existente în prezent.

La Combinatul Fondului Plastic Bucureşti, ca şi la Fabrica de la Pădurea Neagră, judeţul Bihor, sînt confecţionate adevărate bijuterii din sticlă.

O imagine inedită pentru Bucureștiul anului 1929: trecerea prin centrul orașului a unui mare dirijabil.

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

ACEI OAMENI CURAJOȘI — AERONAUȚII (II)

Cele dintîi baloane la București

Bucureștenii au avut prilejul să se uimească prima oară, în fața ascensiunii unui balon cu aer cald, la 9 iulie 1818. El a fost construit chiar în București din „pînză de Brașov, și îmbrăcată în batistă: bucăți 80", după cum a notat un contemporan. Avea o lungime de patru stînjeni. Sub balon au plasat un vas ce conținea cinci vedre de spirt și un fitil „cu meșteșug", după aprinderea căruia balonul s-a înălțat cu repeziciune, plutind în văzduh, fără pasageri, pînă deasupra satului Cățelu, la vale de București.

Primul român care a zburat cu un aerostat a fost ziaristul Grigore Ventura. Evenimentul s-a petrecut la sfîrșitul lunii mai 1874, cînd a fost folosit un balon construit la Paris. Aerostatul se numea „Mihai Bravu", avea capacitatea de 1 500 mc, era lung de 25 m și cu diametrul de 14 m. Grigore Ventura s-a înălțat cu el pînă la înălțimea de 4 000 m deasupra Podului Mogoșoaiei (Calea Victoriei) și a călătorit pînă la 24 km de București.

Dirijabilul

La începutul secolului al XIX-lea, olandezul E. Robertson proiectează aerostatul „Minerva", un uriaș compus dintr-un fel de corabie ce urma a fi purtată prin aer de un uriaș balon. Proiectul acesta prefigura dirijabilul.

„Gigantica pasăre de oțel, condusă de omul excepțional care-o proiectase, putea ajunge în cîteva ore din America în Europa, zburînd deasupra Atlanticului" — scria Jules Verne în 1886. Această „utopie" avea să devină realitate în 1924.

În 1854, Gifford construiește primul dirijabil și zboară cu el, iar la 1884 apar cele dintîi dirijabile cu secțiune ovală sau circulară, dotate cu mijloace proprii de propulsie și de orientare în orice direcție. La 9 august, dirijabilul „La France", construit de către Renard și Krebs, a demonstrat un zbor în circuit închis. Avea un motor electric ușor, care rotea o elice de lemn. Sistemul tractiv și de dirijare bazat pe utilizarea elicei fusese folosit mai întîi de Blanchard în 1784, unde aceasta era acționată cu forță musculară la balonul său.

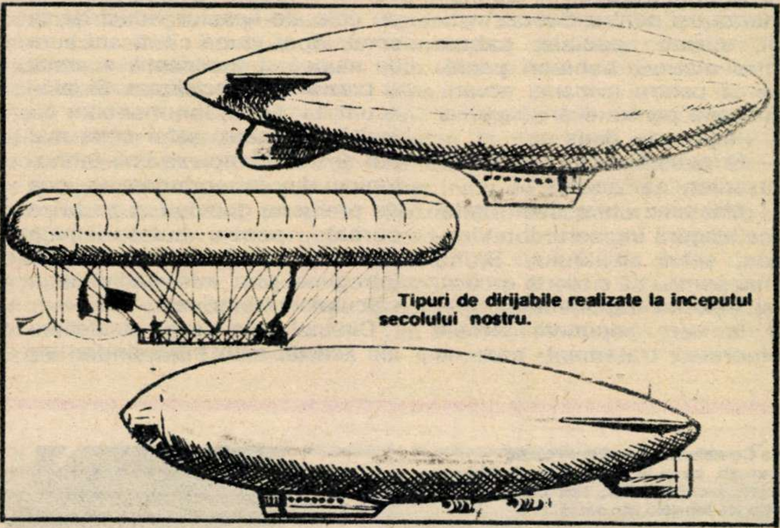

Tipuri de dirijabile realizate la inceputul secolului nostru.

În navigația aeriană elicea s-a dovedit eficientă abia după utilizarea motoarelor mecanice, așa cum au demonstrat Hugh Bell în 1848, Baumont în 1874 și apoi Lhoste, Mallet, Santos-Dumont.

La 2 iulie 1900, pe apele lacului Konstanz, dintr-un uriaș hangar plutitor, apărea primul dirijabil în întregime rigid, cu carcasa de aluminiu, construit de Ferdinand von Zeppelin. În luna octombrie 1924, inginerul Eckener Hugo este primul care traversează Oceanul Atlantic la bordul unui dirijabil Zeppelin, în 81 de ore, transportînd douăzeci de pasageri. Lumea e entuziasmată! Între 1929 și 1930, același Eckener stabilește prima linie aeriană între Europa și S.U.A., deservită de dirijabile, iar din 1936 o extinde pînă la Rio de Janeiro. Dirijabilul avea cabine pentru 60 de persoane și un număr de saloane. Anul 1929 aduce o nouă și răsunătoare performanță: în luna august se realizează cu dirijabilul o călătorie „în jurul lumii". Aeronauții au pornit din Europa, au traversat nordul Asiei, apoi Japonia, survolînd Oceanul Pacific și America de Nord, zburînd pe deasupra Atlanticului și revenind în Europa. Entuziasmul față de dirijabilul cu hidrogen e nemărginit!

Dar a venit ziua de 6 martie 1937. În timpul unei manevre aproape de sol, în S.U.A., dirijabilul german L 129 ia foc, făcînd 35 de victime omenești. Accidentul acesta, datorat exploziei hidrogenului, a scos complet din uz dirijabilul cu hidrogen pentru o perioadă de timp nedefinită.

Dincolo de paginile ziarelor, aerostatele au pătruns cu succes și în literatură, îndeosebi datorită genialului fantast Jules Verne, care a publicat în 1851 **O călătorie în balon,** urmată în 1863 de celebra **Cinci săptămîni în balon.** Anul 1886 marchează apariția altei apreciate lucrări a sa — **Robur Cuceritorul,** unde cititorii află de „voiajele extraordinare" ale dirijabilului „Albatros". Ultimele două lucrări au cunoscut și ecranizări de succes.

Preocupări românești

Cele dintîi lucrări temeinice ale unor români în domeniul aerostatelor încep cu Mihail Brăneanu, care concepe un dirijabil în formă ovală, dotat cu propulsor alcătuit din două „roți cu palete mobile fixate la capetele unui ax", atașat la rîndul lui de aerostat „perpendicular pe planul vertical median". Deși intenția a fost elogiată de o comisie științifică prezidată de Spiru Haret, aerostatul n-a fost construit.

În acea perioadă s-au mai preocupat de realizarea unor aerostate și alți „baloniști", printre care Gh. Varlaam-Ghițescu, care a prezentat Academiei Române o lucrare de 130 pagini referitoare la construcția unui „balon cu cîrmă". Mecanicul Dumitru Popescu realizează în 1905 o „cîrmă a balonului", invenție pe care a încercat s-o achiziționeze chiar Zeppelin. Alt pionier al navigației aeriene, Al. Ciurcu, împreună cu francezul Just Buisson, inventează un dispozitiv pentru propulsia și dirijarea balonului bazat pe forța de reacție a unui gaz înmagazinat într-o butelie anume construită.

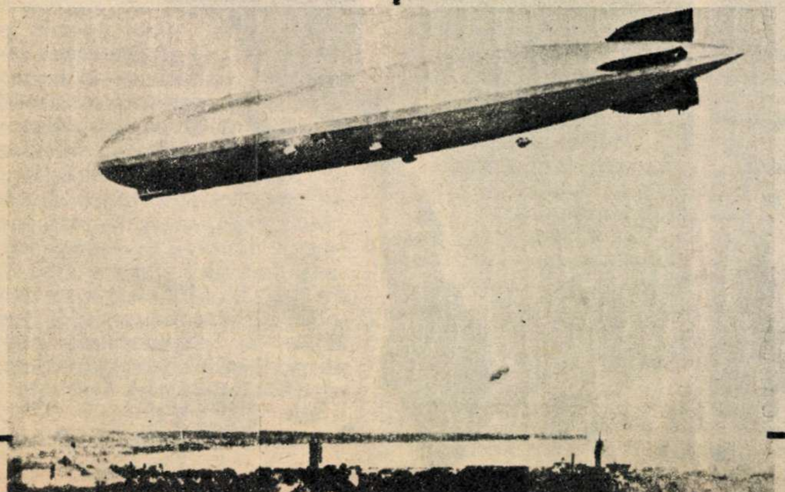

Din anul 1970, dirijabilele sînt din nou în atenția constructorilor unor asemenea aparate de zbor.

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII" — ȘCOALĂ A IUBIRII DE PATRIE

Munții noștri vă așteaptă!

Începutul paragrafului: În curind, odată cu inceputul vacanței de vară, munții patriei vor fi din nou luați cu asalt de către mii și mii de pionieri și școlari din întreaga țară, care s-au inscris și vor participa la cea de-a XX-a ediție, jubiliară, a marelui concurs de turism și cercetare științifică Expedițiile „Cutezătorii".

Cit de multe și cit de mari bucurii și satisfacții le vor oferi munții noștri celor care se vor aventura pe cărările lor ne-o dovedește și expediția din vara anului trecut a membrilor echipajului „Temerarii" de la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din Țăndărei, județul Ialomița.

* * *

Spre sfirșitul lunii iulie 1988, zece băieți și doi profesori din această localitate au pornit din inima Bărăganului spre partea de nord-est a țării, unde au străbătut, timp de zece zile, munții Giumalăului și Rarăului. Și după cum consemnează ei in jurnalul de bord al echipajului, aceste zece zile au fost și vor rămine — prin frumusețile și bogățiile descoperite și admirate cu acest prilej, prin momentele trăite in frumosul și originalul peisaj montan — de neuitat pentru ei.

Tot ceea ce-i inconjoară in această zonă este atit de minunată, incit au permanent impresia că se află pe un tărim de basm.

Iată, de pildă, fînețele alpine. Sint ca niște imense și superbe covoare vegetale de pe care cu greu iți poți desprinde privirea. Neinchipuit de bogate in ierburi și flori de tot felul și de toate culorile, ele ii atrag irezistibil pe acești copii din cimpie, care, admirindu-le, dar și studiindu-le, nu numai că se simt incintați, ci își și completează cunoștințele in domeniul botanicii, dindu-și totodată seama de marea lor valoare economică. Sint, aceste fînețe, ca și pajiștile alpine, adevărate comori naturale pe care oamenii locurilor, pricepuți și harnici crescători de animale, le folosesc din plin, cu rezultate dintre cele mai bune. Dovadă e faptul că in zona respectivă expediționarii intilnesc la tot pasul cirezi de vite și mari turme de oi care, avind hrană din belșug, dau producții dintre cele mai mari.

Iată și pădurile! Ce păduri pot crește pe-aici! Întinse și cu arbori uriași, cei mai mulți dintre ei fiind in virstă de 150—200 de ani, inalți de 40—50 de metri, cu trunchiuri groase și cu coroane imense. Din acești arbori, la doar citeva zeci de kilometri mai jos de aceste păduri — la Vatra Dornei și la Cimpulung Moldovenesc, după cum au văzut și s-au convins expediționarii — se scot adevărate minuni, între altele, piese de mobilier de cea mai bună calitate, cerute nu numai in țară, ci și peste hotare. Dar ceea ce-i impresionează și mai mult este faptul că in locul fiecărui arbore tăiat din aceste păduri se plantează alții, locul nerăminind niciodată gol.

Întinși și masivi, munții Giumalăului și Rarăului își inalță culmile spre nori. Iar cei zece băieți din Bărăgan, deși neobișnuiți cu asemenea altitudini, indrăznesc totuși să urce pină pe cele mai inalte virfuri ale lor. „Din preajma semnului topometric, de la 1 852 de metri inălțime, avem in fața ochilor o priveliște care pur și simplu ne taie respirația cu măreția ei. Cit cuprindem cu ochii imprejur — munți și văi unduind spre depărtări și sate risipite pe maluri de ape... Iar deasupra acestora, cerul limpede și arcuit peste ele. Și cu toate că sintem mici și neinsemnați in comparație cu imensitatea și măreția ce ne inconjoară, ne simțim totuși mari și puternici cind ne gindim că aceasta este țara noastră, una dintre cele mai frumoase de pe pămint".

⁂

Munții noștri vă așteaptă, dragi pionieri și școlari. Porniți spre ei! Și vă asigurăm că vă vor primi și-n această vară cu multă ospitalitate, ca unele dintre cele mai bune gazde; că veți petrece pe cărările lor — așa cum au petrecut in vacanța trecută peste 30 000 de expediționari, între care și cei zece băieți din Țăndărei — zile de neuitat; și că atunci cind veți cobori din nou la poalele lor, veți fi și mai voinici, și mai bogați in impresii și cunoștințe deosebite, și mai mindri că sinteți fii și fiice ale acestui minunat pămint românesc.

C. DIACONU